

EUROOPA KOMISJON

ERASMUS MUNDUS 2009–2013

Programmijuhend

tulevastele taotlejatele ja toetusesaajatele

Käesolevat programmijuhendit tuleb kasutada koos asjakohase iga-aastase konkursikutsega ja meetme 2 konkursikutse suunistega, mis sisaldavad üksikasjalikku teavet konkreetse toetuse taotlemise korra kohta.

NB! Õiguslikult siduv on üksnes Erasmus Munduse programmijuhendi 2009–2013 ingliskeelne versioon. Kõik muud keeleversioonid esitatakse üksnes teadmiseks.

26/04/2010

1	SISSEJUHATUS	4
1.1	TAUST JA PROGRAMMIJUHENDI EESMÄRK	4
1.2	PROGRAMMI EESMÄRGID	5
1.3	PROGRAMMI STRUKTUUR JA EELARVE	5
1.4	KUIDAS OSALEDA, KUI TE OLETE	8
1.4.1	EUROOPA KÕRGHARIDUSASUTUS	8
1.4.2	KOLMANDA RIIGI KÕRGHARIDUSASUTUS	8
1.4.3	ÜSIKISIK	8
1.4.4	TEADUSORGANISATSIION	9
1.4.5	KÕRGHARIDUSE VALDKONNAS TEGUTSEV ORGANISATSIION	10
2	KASUTATUD MÕISTETE SÕNASTIK	11
3	KÕIGI MEETMETE PUHUL KOHALDATAVAD ÜHISED ELEMENDID	15
3.1	TAOTLUS- JA VALIKUMENETLUS	15
3.2	VÄLISTAMISKRITEERIUMID	16
3.3	VALIKUKRITEERIUMID	17
3.4	FINANTSTINGIMUSED	18
3.5	LEPINGUTINGIMUSED	19
4	MEEDE 1A – ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSED	21
4.1	SISSEJUHATUS	21
4.2	ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE ABIKÕLBIKKUSE KRITEERIUMID	22
4.2.1	ABIKÕLBIKKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS	22
4.2.2	ABIKÕLBIKKUD TEGEVUSED	24
4.3	ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSED – TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID	27
4.4	ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – FINANTSTINGIMUSED	28
4.5	ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – LEPINGUTINGIMUSED	30
4.6	ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA	32
4.7	ERASMUS MUNDUSE MARGINIME KASUTAMISE TINGIMUSED	33
5	MEEDE 1B: ERASMUS MUNDUSE ÜHISED DOKTORIÕPPEKAVAD	34
5.1	SISSEJUHATUS	34
5.2	ERASMUS MUNDUSE ÜHISED DOKTORIÕPPEKAVAD – ABIKÕLBIKKUSE KRITEERIUMID	35
5.2.1	ABIKÕLBIKKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS	35
5.2.2	ABIKÕLBIKKUD TEGEVUSED	37
5.3	ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID	39
5.4	ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – FINANTSTINGIMUSED	40

5.5	ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – LEPINGUTINGIMUSED	42
5.6	ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA	44
6	MEEDE 2: ERASMUS MUNDUSE PARTNERLUSSUHTED	46
6.1	MEETME 2 ALAMEEDE 1: PARTNERLUSSUHTED ENPI, DCI, EDF JA IPA INSTRUMENTIDEGA HÕLMATUD RIIKIDEGA	46
6.1.1	ÕPPEVALDKONNAD NING PIIRKONDADE/RIIKIDE VAJADUSED	47
6.1.2	ABIKÕLBIKKUSE KRITERIUMID.....	47
6.1.2.a	ABIKÕLBIKKUD OSALEJAD JA PARTNERLUSE KOOSSEIS	47
6.1.2 b	ABIKÕLBIKKUD TEGEVUSED	51
6.1.3	TOETUSE MÄÄRAMISE KRITERIUMID	56
6.2	MEETME 2 ALAMEEDE 2: PARTNERLUSSUHTED TÖÖSTUSRIIKIDE RAHASTAMISVAHENDIGA (ICI) HÕLMATUD RIIKIDE JA TERRITOORIUMIDEGA 60	
6.2.1	ÕPPEVALDKONNAD NING PIIRKONDADE/RIIKIDE VAJADUSED	61
6.2.2	ABIKÕLBIKKUSE KRITERIUMID	61
6.2.2 a	ABIKÕLBIKKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS	61
6.2.2 b	ABIKÕLBIKKUD TEGEVUSED	64
6.2.3	TOETUSE MÄÄRAMISE KRITERIUMID	67
6.3	RAHASTAMISTINGIMUSED	69
6.4	LEPINGUTINGIMUSED	73
6.5	VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA	74
7	MEEDE 3: ERASMUS MUNDUSE EDENDUSPROJEKTID	75
7.1	SISSEJUHATUS	75
7.2	ABIKÕLBIKKUSE KRITERIUMID	76
7.2.1	ABIKÕLBIKKUD OSALEJAD	76
7.2.2	ABIKÕLBIKKUD TEGEVUSED	77
7.3	VALIKUKRITERIUMID	78
	FINANTSSUUTLIKKUS.....	79
7.4	TOETUSE MÄÄRAMISE KRITERIUMID	79
7.5	FINANTSTINGIMUSED	80
7.6	LEPINGUTINGIMUSED	82
7.7	VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA	83
8	LISAD	85
8.1	ERASMUS MUNDUSE RIIKLIKE STRUKTUURIDE LOETELU	85
8.2	EUROOPA KOMISJONI DELEGATSIOONIDE LOETELU	85
8.3	KASULIKUD INTERNETI-AADRESSID JA DOKUMENDID	85

1 SISSEJUHATUS

1.1 TAUST JA PROGRAMMIJUHENDI EESMÄRK

Erasmus Mundus on kõrghariduse valdkonna koostöö ja liikuvuse programm, mille eesmärk on:

- ✓ tõsta Euroopa kõrghariduse kvaliteeti;
- ✓ edendada Euroopa Liitu õppimise tippkeskusena kogu maailmas;
- ✓ edendada kultuuridevahelist mõistmist kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu ning kolmandate riikide arendamise eesmärgil kõrghariduse vallas.

Erasmus Mundus pakub lahendust üleilmastumisega kaasnevatele probleemidele tänapäeva Euroopa kõrghariduses ja aitab eelkõige kohandada haridussüsteeme teadmispõhise ühiskonna nõuetega, suurendada Euroopa kõrghariduse atraktiivsust ja nähtavust kogu maailmas ning soodustada kogu Euroopa ülikoolide akadeemiliste kraadide struktuuride lähendamise protsessi. Need teemad on kesksel kohal praegu liikmesriikides toimuvates riigisisestes kõrghariduse reformimise protsessides. Lisaks on Erasmus Mundus oluline vahend kultuuridevahelise dialoogi edendamisel Euroopa Liidu ja ülejäänud maailma vahel.

Programmi elluviimine jätkub ja esimese etapi ajal (2004–2008) käivitunud tegevuste ulatus laieneb ning see hõlmab Erasmus Munduse väliskoostöö alaprogrammi, mis käivitati 2006. aastal esialgse programmi täiendusena.

Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid Erasmus Munduse teise etapi kehtestamist käsitleva otsuse (otsus nr 1298/2008/EÜ)¹ vastu 16. detsembril 2008. aastal. Programm hõlmab ajavahemikku 2009–2013, selle meetmete 1 ja 3 kogueelarve on 470 miljonit eurot ning meetme 2 soovituslik eelarve 460 miljonit eurot.

Komisjon on usaldanud Erasmus Munduse programmi (2009–2013) rakendamise Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Täitevasutusele (edaspidi „täitevasutus”). Seega vastutab täitevasutus programmi juhtimisega seotud aspektide eest, sealhulgas konkursikutsete koostamise, projektide valimise ja toetuslepingute sõlmimise, finantsjuhtimise, projektide üle tehtava järelevalve (vahe- ja lõpparuannete hindamise), toetusesaajatega suhtlemise ja kohapealsete kontrollide eest. Meetmete 1 ja 3 puhul toimub see hariduse ja kultuuri peadirektoraadi järelevalve all, meetme 2 alameetme 1 puhul koostöötalituse EuropeAid järelevalve all ning meetme 2 alameetme 2 puhul välissuhete peadirektoraadi järelevalve all. Täitevasutus vastutab ka rohkem kui 15 ühenduse rahastatava meetme rakendamise eest hariduse ja koolituse, kodanikuaktiivsuse, noorsoo, audiovisuaalküsimuste ja kultuuri valdkonnas.

Käesolev programmijuhend kehtib kogu programmi kestuse ajal ja selle eesmärk on aidata kõiki, kes on huvitatud koostöö tegemisest või individuaalstipendiumide saamisest Erasmus Munduse programmi (2009–2013) raames. See peaks aitama neil mõista eesmärke ja programmi eri meetmeid, seda, milliseid tegevusi saab (või ei saa) toetada, ning toetuse määramise ja määratud toetuse kasutamise tingimusi.

Kuigi käesolev juhend, nagu juba eespool märgitud, kehtib kogu programmi kestuse ajal, peaksid tulevased taotlejad seda kasutama koos konkreetse konkursikutsega, mille raames nad kavatsevad taotluse esitada. Konkursikutsed avaldatakse kooskõlas komisjoni iga-aastastes tööprogrammides kavandatud tegevustega ja need sisaldavad lisateavet ettenähtud eelarveeraldiste kohta ning muud asjakohast teavet ja/või andmeid konkreetse projektikonkursiga seotud dokumentide kohta.

Kõik rahastamise taotlemiseks vajalikud vormid ja dokumendid on programmi veebilehtedel.

¹ ELT L 340, 19.12.2008, lk 83–98.

1.2 PROGRAMMI EESMÄRGID

Programmi eesmärk on edendada Euroopa kõrgharidust, avardada ja parandada üliõpilaste karjääriväljavaateid ning soodustada kultuuridevahelist mõistmist kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu kooskõlas liidu välispoliitiliste eesmärkidega, et aidata kaasa nende riikide jätkusuutlikule arengule kõrghariduse vallas.

Programmi erieesmärgid on järgmised:

- soodustada struktuurset koostööd kõrgharidusasutuste vahel ja pakkuda paremat kvaliteeti kõrghariduse valdkonnas, mis esindab vaid Euroopale omast lisaväärtust ja mõjub atraktiivselt nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool seda, eesmärgiga luua tippkeskused;
- aidata kaasa ühiskondade vastastikusele rikastumisele, arendades naiste ja meeste kvalifikatsiooni nii, et nad omavad tööturu nõudmistele vastavaid oskusi, laia silmaringi ja rahvusvahelisi kogemusi sel viisil, et soodustatakse kolmandate riikide kõige andekamate üliõpilaste ja õppejõudude liikuvust, et nad omandaksid kvalifikatsiooni ja/või kogemusi Euroopa Liidus, ning kõige andekamate Euroopa üliõpilaste ja õppejõudude liikuvust kolmandate riikide suunas;
- aidata kaasa kolmandate riikide kõrgharidusasutuste inimressursside arengule ja rahvusvahelisele koostööle suurenenud liikuvusvoogude kaudu Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel;
- parandada Euroopa kõrghariduse ligipääsetavust, profiili ja nähtavust kogu maailmas ning suurendada selle atraktiivsust kolmandate riikide ja Euroopa Liidu kodanike hulgas.

Komisjon tagab, et ükski Euroopa Liidu kodanike või kolmandate riikide kodanike rühm ei jääks programmist välja ega oleks ebasoodsas olukorras.

1.3 PROGRAMMI STRUKTUUR JA EELARVE

Erasmus Munduse programm hõlmab kolme meetet:

- **meede 1:** ühiste õppekavade rakendamine magistri- (meede 1A) ja doktoriõppes (meede 1B) ning individuaalstipendiumide andmine nendes kavades osalemiseks;
- **meede 2:** Erasmus Munduse partnerlussuhted;
- **meede 3:** Euroopa kõrghariduse edendamine.

Meede 1: Erasmus Munduse ühised õppekavad (sealhulgas stipendiumid)

Meede 1 pakub:

- ✓ toetust kvaliteetsetele ühistele magistrikursustele (meede 1A) ja doktoriõppekavadele (meede 1B), mida pakub Euroopa ja võimalusel kolmandate riikide kõrgharidusasutuste konsortsium. Konsortsiumis võivad osaleda ka muud liiki organisatsioonid, mis on huvitatud ühise õppekava sisust ja tulemustest;
- ✓ kolmandate riikide ja Euroopa üliõpilastele/doktorantidele stipendiume, et osaleda mainitud Erasmus Munduse ühistel magistrikursustel ja doktoriõppekavades;
- ✓ kolmandate riikide ja Euroopa õppejõududele lühiajalisi stipendiume teaduslikuks tegevuseks või õppetöö läbiviimiseks ühiste magistriõppekavade raames.

See meede edendab koostööd Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste ja õppejõudude vahel eesmärgiga luua kõrghariduse tippkeskused ja koolitada kõrge kvalifikatsiooniga tööjõudu. Ühised

õppekavad peavad sisaldama konsortsiumi kuuluvate asutuste vahelist liikuvust ja andma edukatele üliõpilastele/doktorantidele tunnustatud ühis-, topelt- või mitmekordse kraadi.

Eelarvehendite soovituslik jaotus ja meetmega 1 hõlmatud eri tegevuste prognoositud väljundite arv ajavahemikul 2009–2013 on järgmine:²

	Oodatav väljundite arv 2013. aastaks	Hinnanguline kogueelarve (miljonit eurot)
Ühised õppekavad		
Erasmus Munduse magistrikursused	150	19
Erasmus Munduse doktoriõppekavad	35	6
Ühised õppekavad kokku	185	25
Individuaalstipendiumid		
A-kategooria stipendiumid magistrantidele ³	5300	245
B-kategooria stipendiumid magistrantidele	3400	63
A-kategooria stipendiumid doktorantidele	440	35
B-kategooria stipendiumid doktorantidele	330	30
Stipendiumid Erasmus Munduse magistrikursustel osalevatele kolmandate riikide õppejõududele	1900	28
Stipendiumid Erasmus Munduse magistrikursustel osalevatele Euroopa õppejõududele	1900	28
Stipendiumid kokku	13 270	429
Soovituslik eelarve kokku		454

Meede 2 – Erasmus Munduse partnerlussuhted (endine väliskoostöö alaprogramm)

Erasmus Munduse partnerlussuhte eesmärk on edendada koostööd ja liikuvust Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste vahel. See meede tugineb ühenduse varasemale väliskoostöö alaprogrammile (2006–2008), kuid sellel on laiem geograafiline ja sisuline ulatus ning mitmekesised eesmärgid.

Meede 2 on jagatud kaheks alameetmeks:

- meetme 2 alameede 1: Partnerlussuhted ENPI, DCI, EDF ja IPA instrumentidega⁴ hõlmatud riikidega (endine väliskoostöö alaprogramm);
- meetme 2 alameede 2: Partnerlussuhted tööstusriikide rahastamisvahendiga hõlmatud riikidega (ICI)⁵

² See jaotus on esitatud üksnes teadmiseks ja võib programmi kestel muutuda.

³ A- ja B-kategooria määratlus: vt allpool punktides 4.2.1 ja 5.2.1.

⁴ ENPI – Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrument

DCI – Arengukoostöö rahastamisvahend

IPA – Ühinemiseelse abi rahastamisvahend

EDF – Euroopa Arengufond on peamine vahend ühenduse arenguabi andmiseks Cotonou lepingu alusel, mis on „koostööleping ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel”.

Meede 2 pakub:

- ✓ toetust koostööpartnerluste loomiseks Euroopa kõrgharidusasutuste ja kolmandate sihtriikide/-territooriumide kõrgharidusasutuste vahel, et korraldada ja rakendada üksikisikute struktureeritud liikuvust Euroopa ja kolmandate riikide partnerite vahel;
- ✓ eri kestusega stipendiume – olenevalt asjaomase kolmanda riigi/territooriumi jaoks kindlaksmääratud prioriteetidest, haridusastmest või partnerluse raames sõlmitud konkreetsetest kokkulepetest – Euroopa⁶ ja kolmandate riikide/territooriumide üksikisikutele (üliõpilased, õppejõud, teadlased, spetsialistid).

Nagu meetme 1 korral, hõlmavad ka meetme 2 mõlemad alameetmed tiptaseme saavutamise eesmärki. Lisaks sellele on meetme 2 alameetmel 1 konkreetne arengueesmärgid.

Erinevalt meetmetest 1 ja 3, mida rahastatakse ühenduse eelarvest Euroopa Liidu haridusalasteks tegevusteks eraldatavatest vahenditest, rahastatakse meetme 2 tegevusi mitmesugustest rahastamisvahenditest, mis on kättesaadavad Euroopa Liidu välissuhete kontekstis (s.o Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahend, ühinemiseelse abi rahastamisvahend, arengukoostöö ja majanduskoostöö rahastamisvahend, Euroopa Arengufond ja tööstusriikide rahastamisvahend).⁷ Nende rahastamisvahenditega hõlmatud poliitiliste eesmärkide mitmekesisuse, aga ka asjaomaste kolmandate riikide eri vajaduste ja prioriteetide tõttu võivad meetme 2 rakenduseeskirjad aastate jooksul ja partnerriigiti märkimisväärselt erineda.

Seepärast kirjeldatakse käesoleva programmijuhendi meetme 2 käsitlevas peatükis üksnes neid aspekte, mis on viie programmiaasta jooksul samad ja muutumatud. Täpsem teave asjaomase kolmanda riigi ja tema suhtes kohaldatavate koostööeeskirjade kohta määratakse kindlaks Erasmus Munduse meetme 2 raames väljakuulutatavas iga-aastases konkursikutses.

Meetme 2 raames elluviidavate projektide rahastamiseks kavandatud soovituslik kogusumma on 460 miljonit eurot. See eelarve peaks võimaldama välja valida ligikaudu 100 koostööpartnerlust, mida rahastatakse asjakohaste välispoliitika vahendite pakettidest.

Meede 3 – edendamiskirjed

Meetmega 3 toetatakse riikidevahelisi algatusi, uuringuid, projekte, üritusi ja muid tegevusi, mille eesmärk on suurendada Euroopa kõrghariduse atraktiivsust, profiili, mainet, nähtavust ja ligipääsetavust maailmas.

Meetme 3 tegevused on seotud kõrghariduse rahvusvahelise mõõtmise kõikide aspektidega, nagu edendamine, ligipääsetavus, kvaliteedi tagamine, ainepunktide tunnustamine, Euroopa kvalifikatsioonide tunnustamine välismaal ja kvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine kolmandate riikidega, õppekavade arendamine, liikuvus, teenuste kvaliteet jms.

Tegevused võivad hõlmata Erasmus Munduse programmi ja selle tulemuste edendamist ning neid võivad ellu viia kõrghariduse valdkonnas tegutsevate Euroopa ja kolmandate riikide organisatsioonide segavõrgustikud.

⁵ Tööstusriikide rahastamisvahendi (ICI) kohta vt täpsemalt http://ec.europa.eu/dgs/external_relations/index_en.htm

⁶ Euroopa üksikisikutele stipendiumide andmise võimalus sõltub rahastamisvahendist, mida asjaomase kolmanda riigiga tehtava koostöö rahastamiseks kasutatakse. Taotlejail tuleb vaadata täpsemat teavet meetme 2 raames kolmandate riikidega tehtava koostöö kohta iga-aastasest konkursikutsesest.

⁷ Nimetatud instrumentide kohta vt täpsemalt http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

Meetme 3 tegevusi võib ellu viia mitmesuguses vormis (konverentsid, seminarid, õpikojad, uuringud, analüüsid, katseprojektid, auhinnad, rahvusvahelised võrgustikud, avaldatavate materjalide ettevalmistamine, info- ja sidetehnoloogiahendite arendamine) ning need võivad toimuda kõikjal maailmas.

Meetme 3 tegevustega püütakse luua sidemed Euroopa ja kolmandate riikide kõrghariduse ja teadusuuringute ning kõrghariduse ja erasektori vahel ning ära kasutada võimalikku sünergiaat.

Meetme 3 eelarve kogu programmi kestuse ajaks on 16 miljonit eurot ja sellest peaks rahastatama ligikaudu 50 projekti.

1.4 KUIDAS OSALEDA, KUI TE OLETE ...

1.4.1 EUROOPA⁸ KÕRGHARIDUSASUTUS⁹

Euroopa kõrgharidusasutus võib esitada:

- ✓ **meetme 1 kohase taotluse**, pakkudes ühist magistri- või doktoriõppekava, mis on valminud Euroopa ja vajaduse korral kolmandate riikide partnerülikoolide koostöös. Kui Teie taotlus osutub valituks, antakse Teile viiel järjestikusel aastal (tingimusel et programmi jätkatakse pärast 2013. aastat) Erasmus Munduse toetust, et:
 - toetada ühise õppekava rakendamise ja juhtimise kulude katmist;
 - pakkuda ühise õppekava alusel õppivate Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilastele/doktorantidele stipendiume;
 - pakkuda Euroopa ja kolmandate riikide õppejõududele lühiajalisi stipendiume õppetöö läbiviimiseks ja teadustöö tegemiseks ühise õppekava raames.
- ✓ **meetme 2 kohase taotluse** stuktureeritud koostööpartnerluse kohta, mis on suunatud konkreetsetele Euroopa-välistele riikidele/piirkondadele ning kuhu kuuluvad Euroopa ja asjaomase geograafilise piirkonna kolmandate riikide kõrgharidusasutused ning mille eesmärk on pakkuda asjaomaste kolmandate riikide ja Euroopa riikide (kui need on abikõlblikud) üliõpilastele, õppejõududele ja spetsialistidele täis- ja lühiajalisi stipendiume.
- ✓ **meetme 3 kohase taotluse** Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste / kõrghariduse valdkonnas tegutsevate organisatsioonide partnerluse/võrgustiku nimel, eesmärgiga suurendada Euroopa kõrgharidussektori atraktiivsust ja soodustada selle koostööd ülejäänud maailmaga.

1.4.2 KOLMANDA RIIGI KÕRGHARIDUSASUTUS¹⁰

Kuigi kolmandate riikide kõrgharidusasutused võivad osaleda konsortsiumi/partnerluse/võrgustiku aktiivse liikmena täpselt samade meetmete rakendamises nagu Euroopa kõrgharidusasutused, **ei saa nad esitada toetusetaotlust** terve konsortsiumi/partnerluse/võrgustiku nimel. Sellise taotluse peavad esitama Euroopa organisatsioonid.

1.4.3 ÜSIKISIK

Kõnealuse programmi meetmetest 1 ja 2 antakse Euroopa ja kolmandate riikide üksikisikutele rahalist toetust, et nad saaksid väljavalitud konsortsiumi või partnerluse raames tegeleda õppimis-, õpetamis- või teadustööga.

⁸ Euroopa asutuse määratlus: vt ptk 2.

⁹ Meetme 1B (ühised doktoriõppekavad) puhul hõlmab kõrgharidusasutuse mõiste ka doktori-/kraadiõppe-/teadusõppeasutusi ning doktoriõpet ja teadustööd pakkuvaid teadusorganisatsioone; vt määratlus 2. ptk.

Euroopa ja kolmandate riikide üksikisikud	Ühised õppekavad		Partnerlussuhted	
	Meede 1A – magistrikursused	Meede 1B – doktoriõppeprogrammid	Meetme 2 alameede 1	Meetme 2 alameede 2
• Bakalaureuseõppe üliõpilased			X	
• Magistrandid	X		X	X
• Doktorandid		X	X	X
• Järeldoktorid			X	X
• Teadurid / õppejõud	X		X	X
• Kõrgharidusasutuste haldustöötajad			X	X

NB!

- ✓ Meetme 2 raames võib üksikisikutest toetusesaajate liik varieeruda olenevalt asjaomase kolmanda riigi konkreetsetest vajadustest ja eesmärkidest ning liikuvuskulude rahastamiseks kasutatavatest rahastamisvahenditest.
- ✓ Euroopa õppejõududele meetme 1A raames individuaalstipendiumi andmine sõltub kolmanda riigi kõrgharidusasutuse osalemisest asjaomases konsortsiumis.
- ✓ Euroopa ja kolmanda riigi üksikisiku määratlus oleneb sellest, kas tegemist on meetmega 1 või meetmega 2 (täpsemat teave on meetmete 1A ja 1B ning meetme 2 peatükkides).

Erasmus Munduse stipendiumist huvitatud üksikisikud peavad esitama otsetaotluse meetme 1 raames väljavalitud konsortsiumile või meetme 2 raames väljavalitud partnerlusele, keda nad eelistavad, ja läbima asjaomaste partnerite korraldatud konkursipõhise valikumenetluse. Valikumenetlus korraldatakse konsortsiumi/partnerluse poolt väljatöötatud ja täitevasutuse poolt eelnevalt heakskiidetud korra ja kriteeriumide kohaselt. Konsortsiumide ja partnerluste nimekirjad on järgmisel veebilehel:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_en.php

1.4.4 TEADUSORGANISATSIOON

Kuigi Erasmus Munduse otsene eesmärk ei ole toetada Euroopas tehtavat teadustööd, on programm avatud igale avalik-õiguslikule või eraõiguslikule teadusorganisatsioonile, kes võib kaasa aidata programmi eesmärkide saavutamisele, eriti seoses kõrghariduse kvaliteedi parandamise ning kõrghariduse, teadusuuringute ja arendustegevuse vastastikuse täiendavuse edendamisega.

Need organisatsioonid saavad osaleda kõnealuse programmi kõigis kolmes meetmes, kuid saavad projekte esitada ja koordineerida üksnes meetme 1B (kui neil on õigus anda doktorikraade) ja meetme 3 raames.

¹⁰ Kolmanda riigi asutuse määratlus: vt 2. ptk.

1.4.5 KÕRGHARIDUSE VALDKONNAS TEGUTSEV ORGANISATSIION

Kui enamik Erasmus Munduse tegevusi on suunatud kõrgharidusasutustele ja nendega seotud isikutele, on programm avatud igale organisatsioonile, kelle tegevus on otseselt või kaudselt seotud kõrgharidusega. Need võivad olla avaliku halduse asutused, valitsusvälised organisatsioonid, tööturu osapooled, kutseorganisatsioonid, kaubandus- või tööstuskojad, ettevõtted jms.

Need organisatsioonid saavad partnerite või assotsieerunud liikmetena osaleda programmi kõigis kolmes meetmes ning projekte esitada ja koordineerida meetme 3 raames.

2 KASUTATUD MÕISTETE SÕNASTIK

- **ainepunktide ülekandmise süsteem (ECTS)** – üliõpilaseskeskne Euroopa ainepunktide ülekandmise süsteem, mille aluseks on üliõpilase töökoormus, mis on vajalik õppekava eesmärkide (mis on eelistatavalt kindlaks määratud õpitulemuste ja omandatavate pädevustena) saavutamiseks; täpsem teave: vt http://ec.europa.eu/education/programmes/socrates/ects/index_en.html.
- **assotsieerunud liige** – assotsieerunud liikmeks saab pidada iga organisatsiooni, kes võib kaasa aidata meetmete 1 või 2 konsortsiumi/partnerluse edendamisele, rakendamisele, järelevalvele ja hindamisele ja/või jätkusuutlikule arengule. See kehtib eelkõige sotsiaal-majanduslike partnerite (nt äriühingud, avalik-õiguslikud asutused või organisatsioonid, mittetulundus- või heategevusorganisatsioonid jms) või teatavatel juhtudel kolmandate riikide kõrgharidusasutuste kohta.¹¹ Erinevalt partneritest (vt määratlus allpool), ei ole assotsieerunud liikmel õigust toetusest kasu saada;
- **bakalaureuseõppe üliõpilane (kõrghariduse esimese astme üliõpilane)** – isik, kes on asunud õppima kõrghariduse esimese astme õppekava alusel ja kellele antakse pärast programmi lõpetamist esimene akadeemiline kraad;
- **diplomilisa** – Euroopa Komisjoni, Euroopa Nõukogu ja UNESCO-CEPESi väljatöötatud diplomilisa. Diplomilisa eesmärk on pakkuda piisavalt sõltumatuid andmeid, et parandada kvalifikatsioonide (diplomid, kraadid, tunnistused jms) rahvusvahelist läbipaistvust ning õiglast akadeemilist ja kutsealast tunnustamist. Diplomilisa on ette nähtud kvalifikatsiooni tõendavas algdokumendis nimetatud isiku poolt läbitud ja edukalt lõpetatud õpingute laadi, taseme, tausta, sisu ja seisundi kirjeldamiseks. See ei tohi sisaldada väärtushinnanguid, väiteid vastavuse kohta ega soovitusi tunnustamise kohta; (http://ec.europa.eu/education/policies/rec_qual/recognition/diploma_en.html)
- **doktorandi leping** – konsortsiumi ja ühise doktoriõppekava nimekirja kantud doktorandi vaheline leping, milles on selgelt kindlaks määratud doktorandiõppekavas osalemisega seotud akadeemilised, teadusalased, finants- ja haldusvõimalused ning vajaduse korral stipendiumi andmine ja kasutamine;
- **doktorant (kõrghariduse kolmanda astme üliõpilane)** – teadlane oma teadlasekarjääri alguses, alates kuupäevast, mil ta omandab kraadi, mis annab talle formaalse õiguse alustada doktoriõpet;
- **doktoriõppeasutus** – teaduslik ja pedagoogiline struktuur, mis koondab ja koordineerib mitmeid uurimiserühmi ühtse teadusprojekti raames ning korraldab ja/või pakub doktorantidele õppetegevust ja valmistab neid ette erialaseks karjääriks;
- **doktoriõppekava (kolmas aste)** – kõrgharidusõpingute teadusuuringutega seotud õppekava, mis järgneb akadeemilise kraadi omandamisele ja mille tulemuseks on kõrgharidusasutuste või, kui see on kooskõlas siseriikliku õiguse ja tavaga, teadusorganisatsiooni antud doktorikraad;
- **edendamine ja teadlikkuse tõstmine** – teabe avaldamine peamiselt programmide ja algatuste olemasolu, eesmärkide ja tegevuste ning selleks otstarbeks kasutatavate vahendite kohta;
- **Erasmus Munduse riiklikud struktuurid** – iga osaleva Euroopa riigi määratud kontakt- ja teabepunktid; nad teavitavad üldsust programmist, abistavad ja nõustavad potentsiaalseid taotlejaid ning tegelikke osalejaid, annavad komisjonile ja täitevasutusele programmi rakendamise kohta tagasisidet; neilt saab kasulikku teavet riikide haridussüsteemide eripärade, viisanõuete, ainepunktide ülekandmise ja muude abivahendite kohta; nendega konsulteeritakse kraadide tunnustamise, asutuste abikõlblikkuse ja

¹¹ Kolmandate riikide kõrgharidusasutuste osalemise kohta „assotsieerunud liikmena” või partnerina: vt täpsemalt EACEA veebilehelt http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php.

muudes programmiga seotud kvaliteediküsimustes. Vt Erasmus Munduse riiklike struktuuride loetelu (ptk 8);

- **Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava leping / vastastikuse mõistmise memorandum** – kõigi konsortsiumis osalevate partnerite (ja vajaduse korral assotsieerunud partnerite) vaheline leping, milles on selgelt sätestatud ühise doktoriõppekava akadeemilised, teadus-, haldus- ja finantseeskirjad ja -menetlused kooskõlas Erasmus Munduse programmis kindlaksmääratud eeskirjade ja nõuetega;
- **Erasmus Munduse ühise magistrikursuse leping / vastastikuse mõistmise memorandum** – kõigi konsortsiumis osalevate partnerite (ja vajaduse korral assotsieerunud partnerite) vaheline leping, milles on selgelt sätestatud ühise magistrikursuse akadeemilised, haldus- ja finantseeskirjad ja -menetlused kooskõlas Erasmus Munduse programmis kindlaksmääratud eeskirjade ja nõuetega;
- **ettevõtte** – ettevõtja, kes on seotud majandustegevusega avalikus või erasektoris, olenemata selle suurusest, õiguslikust seisundist või majandussektorist, sh sotsiaalmajandusest;
- **EURAXESS** – Interneti-portaal, mis sisaldab kasulikku teavet teadustöö korraldamise ja teadlaste värbamise kohta; täpsem teave vt <http://ec.europa.eu/euraxess>;
- **Euroopa asutus** – asutus, mis asub liikmesriigis või programmi kehtestava otsuse artikli 9 kohaselt programmi elluviimises osalevas riigis;
- **Euroopa kvalifikatsiooniraamistik (EQF)** – riiklike kvalifikatsioonide tõlgendamise vahend, mis aitab neid muuta kergemini mõistetavaks kogu Euroopas, edendades töötajate ja õppijate riikidevahelist liikuvust ning nende elukestvat õpet; lisateave aadressil http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm;
- **Euroopa riik** – riik, mis on Euroopa Liidu liikmesriik või mis osaleb programmi kehtestava otsuse artikli 9 kohaselt programmi elluviimises (st EFTA riigid, ühinemiseelse strateegiaga kandidaatriigid, Lääne-Balkani riigid ja Šveitsi Konföderatsioon, kui valikuotsuse tegemise kuupäevaks on jõustunud leping, millega sätestatakse nende osalemine Erasmus Munduse programmis);
- **Euroopa üksikisik** – isik, kes on liikmesriigi või programmi kehtestava otsuse artikli 9 kohaselt programmi elluviimises osaleva riigi kodanik või alaline elanik;
- **hindamiskomisjon** – ametliku toetuse määramise otsuse aluseks oleva valikuettepaneku koostamise eest vastutav komisjon; hindamiskomisjoni koosseis võib meetmeti erineda, kuid sinna peab kuuluma vähemalt kolm inimest, kes esindavad kahte eri organisatsiooniüksust, mis ei ole omavahel hierarhiliselt seotud. Erasmus Munduse puhul kuuluvad sinna täitevasutuse ja Euroopa Komisjoni asjaomaste talituste esindajad; meetme 1 puhul abistab hindamiskomisjoni *valimiskomisjon*, kuhu kuuluvad Euroopa akadeemiliste ringkondade juhtisikud, kelle on esitanud liikmesriigid ja valinud komisjon;
- **järeldoktor** – kogemustega teadlane, kellel on doktorikraad või vähemalt kolm aastat samaväärset täistööajaga uurimistöökogemust, sealhulgas uurimistöö juhendamise periood, siseriikliku õiguse ja tava kohaselt asutatud teadusorganisatsioonis pärast kraadi omandamist, mis andis talle ametliku õiguse asuda õppima kõrgharidusasutuse doktoriõppekava alusel;
- **järeldoktoriõppekava** – doktorikraadi omandamisele järgnevad kõrgharidusõpingud või teadusuuringud, mida pakub siseriikliku õiguse ja tava kohaselt asutatud kõrgharidusasutus või teadusorganisatsioon;
- **kaasjuhendamine** – kahe eri riigi ülikooli ühine järelevalve doktoriõppe üle; edukatele doktorantidele antakse kahe asutuse ühine või topelt doktorikraad;

- **kolmanda riigi asutus** – asutus, mis ei asu üheski liikmesriigis ega programmi elluviimises programmi kehtestava otsuse artikli 9 kohaselt osalevas riigis. Elukestva õppe programmis¹² osalevaid riike ei käsitata meetme 2 rakendamisel kolmandate riikidena.
- **kolmanda riigi üksikisik** – isik, kes ei ole ühegi liikmesriigi ega programmi elluviimises programmi kehtestava otsuse artikli 9 kohaselt osaleva riigi kodanik ega alaline elanik;
- **kolmas riik** – riik, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik ja mis ei osale programmi kehtestava otsuse artikli 9 kohaselt programmi elluviimises;
- **koordineerija / koordineeriv organisatsioon** – koordineerija on projekti juht koordineerivas organisatsioonis. Ta tegutseb täitevasutuse jaoks kontaktisikuna kõigis konsortsiumi, partnerluse või projekti juhtimisega seotud küsimustes. Koordineeriv organisatsioon vastutab partnerluse, konsortsiumi või võrgustiku raames projekti üldise juhtimise eest. Lepingulistest ja rahalistes suhetes konsortsiumi, partnerluse, võrgustiku ning täitevasutuse vahel on koordineeriv organisatsioon tavaliselt toetusesaaja (või kaastoetusesaaja) (vt allpool);
- **kursusekord** (ühiste magistrkursuste/doktoriõppekavade puhul) – ühise kursuse/õppekava täiskestus alates üliõpilaste/doktorantide nimekirja kandmisest kuni neile magistri- või doktorikraadi andmiseni; väljavalitud magistrkursuste/doktoriõppekavade kohta sõlmitakse raampartnerlusleping (vt punkt 4.5 või 5.5), mis hõlmab ühise kursuse/õppekava viit järjestikust kursusekorda; iga kursusekord algab õppeaasta alguses ja lõpeb üks aasta või kaks, kolm või neli aastat hiljem sõltuvalt ühise kursuse/õppekava kestusest;
- **kõrgharidus** – keskhariidusjärgse taseme kõik õppekursuste või õppekursuste kogumite, koolituse või uurimistööks koolitamise liigid, mida osaleva riigi asjakohane riiklik asutus tunnustab osana kõrgharidussüsteemist;
- **kõrgharidusasutus** – kõrgharidust pakkuv asutus, mida osaleva riigi pädev riiklik asutus tunnustab osana kõrgharidussüsteemist; meetme 1B (ühised doktoriõppekavad) puhul hõlmab kõrgharidusasutuse mõiste ka doktori-/kraadiõppe-/teadusõppeasutusi ning doktoriõpet ja teadustööd pakkuvaid teadusorganisatsioone, mis annavad asjaomase riigi pädeva riikliku asutuse poolt tunnustatud doktorikraade;
- **kõrghariduse valdkonna töötajad** – isikud, kes on oma tööülesannete tõttu otseselt seotud kõrgharidusega seotud õppe- ja/või haldusprotsessiga;
- **levitamine** – kavakindel teabe andmine võtmeosalejatele programmide ja algatuste tulemuste kvaliteedi, asjakohasuse ja tõhususe kohta. Teavet levitatakse, kui programmide ja algatuste tulemused saavad teatavaks;
- **liikumus** – füüsiliselt teise riiki kolimine õppimise, töökogemuse saamise, uurimistöö või mõne muu õppimise, õpetamise või teadustegevuse või nendega seotud haldustegevuse eesmärgil, mida toetab vajaduse korral võõrustajariigis kõneldava keele algõpe;
- **magistrant (kõrghariduse teise astme üliõpilane)** – isik, kes on asunud õppima kõrghariduse teise astme õppekava alusel ja kes on juba omandanud esimese akadeemilise kraadi või kellel on siseriikliku õiguse ja tava kohaselt tunnustatud samaväärne haridustase;
- **magistriõppekava (teine aste)** – kõrghariduse teise astme õppekava, mis järgneb esimesele akadeemilisele kraadile või samaväärsele haridustasemele ja mille tulemuseks on kõrgharidusasutuse antud magistrakraad;

¹² ELT L 327, 24.11.2006, lk 45.

- **Marie Curie nimeline esmase koolituse võrgustik** – Euroopa Komisjoni rahastatud programm, mille eesmärk on parandada oma karjääri alustavate teadlaste väljavaateid nii avalikus kui ka erasektoris, muutes sel viisil teadlasekarjääri noorte jaoks atraktiivsemaks; lisateave on aadressil http://cordis.europa.eu/fp7/people/initial-training_en.html;
- **partner** – organisatsioon, mis täidab asjaomase meetme abikõlblikkuskriteeriume ja on konsortsiumi, partnerluse või projektivõrgustiku täisliige. Erinevalt „assotsieerunud liikmetest” (vt määratlust eespool) võivad partnerid ühenduse toetusest kasu saada – tihedas koostöös toetusesaajaga – ning mängida otsustavat rolli koostöö haldamisel ja rakendamisel;
- **taotleja / koordineeriv organisatsioon** – organisatsioon, kes esitab osalevate organisatsioonide konsortsiumi, partnerluse või võrgustiku nimel toetusetaotluse; taotleja / koordineeriv organisatsioon esindab osalevate organisatsioonide rühma täitevasutusega suhtlemisel ja tegutseb selle nimel; kui toetusetaotlus osutub valituks, saab taotleja peamiseks toetusesaajaks (vt toetusesaaja määratlust allpool) ja allkirjastab osalevate organisatsioonide nimel toetuslepingu;
- **toetusesaaja ja kaastoetusesaaja**¹³ – toetusesaaja (keda nimetatakse ka „peamiseks toetusesaajaks” või „koordineerivaks organisatsiooniks”) on organisatsioon, kes on sõlminud osalevate organisatsioonide konsortsiumi/partnerluse/võrgustiku nimel täitevasutusega lepingu. Toetusesaaja kannab täitevasutuse ees juriidilist esmavastutust lepingu nõuetekohase täitmise eest; ta vastutab ka partnerluse, konsortsiumi või võrgustiku raames projekti üldise ja igapäevase koordineerimise ja juhtimise ning projekti jaoks eraldatud ühenduse vahendite kasutamise eest. Partnereid saab **kaastoetusesaajatena** käsitada ja nende kulusid projekti lõppeelarves kajastada üksnes mitme toetusesaajaga toetuslepingu puhul; kõigil muudel juhtudel saab abikõlblikuks pidada üksnes peamise toetusesaaja kulusid, mida on tema raamatupidamises nõuetekohaselt kajastatud vastavalt tema asukohariigis kehtivatele raamatupidamispõhimõtetele;
- **topelt- või mitmekordne kraad** – kaks või enam riiklikku diplomit, mille on välja andnud kaks või enam kõrgharidusasutust ning mida tunnustatakse ametlikult neis riikides, kus teaduskraadi andnud asutused paiknevad;
- **tulemuste kasutamine** – hõlmab süvalaiendamist ja mitmekordistamist. Süvalaiendamine on programmide ja algatuste edukate tulemuste kavakindel edasiandmine asjakohastele otsusetegijatele reguleeritud kohalikes, piirkondlikes, riiklikes ja Euroopa süsteemides. Mitmekordistamine on üksikute lõppkasutajate kavakindel veenmine programmide ja algatuste tulemusi vastu võtma ja/või kohaldama;
- **õppejõud** – silmapaistva akadeemilise ja/või erialase kogemusega isik, kes peab loenguid või teeb uurimistööd kõrgharidusasutuses või siseriikliku õiguse ja tava kohaselt asutatud teadusorganisatsioonis;
- **ühiskraad** – diplom, mille on välja andnud vähemalt kaks kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud õppekava, ja mida tunnustatakse ametlikult neis riikides, kus teaduskraadi andnud asutused paiknevad; Erasmus Munduse programmi kehtestava otsuse kohaselt „edendatakse programme, mis annavad ühiskraade”;
- **üliõpilase leping** – konsortsiumi ja ühisel magistrkursusel osaleva üliõpilase vaheline leping, milles on selgelt kindlaks määratud üliõpilase ühiskursusel osalemisega seotud akadeemilised, finants- ja haldusvõimalused ning vajaduse korral stipendiumi andmine ja kasutamine.

¹³ Kaastoetusesaaja korraldust kohaldatakse meetme 3 projektide puhul.

3 KÕIGI MEETMETE PUHUL KOHALDATAVAD ÜHISED ELEMENDID

Alljärgnev osa kehtib programmijuhendi kõigi kolme meetme kohta.

Kõik taotlejad ja osalejad peavad seepärast järgima selles kirjeldatud korda ja kriteeriume, olenemata sellest, mis meetme raames nad taotluse esitavad või milles osalevad. Neid täiendavad konkreetsed elemendid, mida kohaldatakse iga meetme suhtes, mida kirjeldatakse täpsemalt juhendi vastavates peatükkides.

Toetusetaotlused valitakse välja nelja eri liiki kriteeriumide põhjal, s.o abikõlblikkuse, välistamis-, valiku- ja toetuse määramise kriteeriumide alusel. Samal ajal kui punktis 3.2 kirjeldatud välistamiskriteeriumid on kõigi Erasmus Munduse meetmete puhul ühesugused, erinevad teised kriteeriumid meetmeti ja neid kirjeldatakse täpsemalt juhendi asjakohastes osades.

3.1 TAOTLUS- JA VALIKUMENETLUS

- a) Taotlejail tuleb esitada projektitaotlus selle Erasmus Munduse meetme abikõlblikkuse, valiku- ja toetuse määramise kriteeriumide kohaselt, mille raames nad kavatsevad oma taotluse esitada.
- b) Taotluse peab osalevate organisatsioonide konsortsiumi/partnerluse/võrgustiku nimel esitama üks koordineeriv/taotlev organisatsioon.
- c) Koordineeriv/taotlev asutus on kontaktpunktiks suhetes täitevasutusega taotluse küsimustes. Kui tema taotlus osutub valituks, võtab ta endale täitevasutuse ees õiguslikud kohustused ning on konsortsiumi/partnerluse/võrgustiku ametlikuks esindajaks ja selle nimel aruannete esitajaks.
- d) Taotlused tuleb esitada täitevasutusele taotlusvormil osutatud aadressil.¹⁴
- e) Taotluse esitamise tähtaeg võib oleneda asjaomasest meetmest. Tähtaeg on märgitud asjakohasel taotlusvormil ja konkursikutses.
- f) Toetusetaotlused tuleb koostada ühes Euroopa Liidu ametlikus keeles, kasutades selleks ette nähtud vormi.
- g) Vastu võetakse üksnes need taotlused, mis esitatakse tähtajaks ja vormil kindlaksmääratud nõuete kohaselt.
- h) Pärast taotluse esitamist ei saa seda muuta. Kui teatud asjaolusid on vaja selgitada, võidakse taotlejaga sel eesmärgil siiski ühendust võtta.
- i) Valikumenetluse käigus ei tohi anda teavet üksiktaotluste seisuga kohta.
- j) Täitevasutus teavitab taotlejaid nende taotluse kättesaamisest 15 tööpäeva jooksul.
- k) Toetuse määramisel võetakse arvesse üksnes neid taotlusi, mis järgivad üldisi välistamiskriteeriume (vt allpool punkt 3.2) ning meetmele eriomaseid valiku- ja abikõlblikkuse kriteeriume. Kui taotlust peetakse abikõlbmatuks, saadetakse taotlejale selle põhjustele viitav kiri.
- l) Projektid valitakse välja vastavalt asjaomase meetme jaoks ette nähtud eelarvele ja esitatud projektiettepaneku kvaliteedile.
- m) Kõiki taotlejaid teavitatakse valikutulemustest kirjalikult.

¹⁴ Elektrooniliste taotluste puhul kirjeldatakse kohaldatavat korda asjaomastel elektroonilistel vormidel.

Erasmus Munduse programmi raames esitatavate taotluste suhtes kohaldatava valikumenetluse kokkuvõte

- (1) Täitevasutus registreerib taotluse ja kinnitab selle kättesaamist.
- (2) Täitevasutus kontrollib taotluse vastavust abikõlblikkuse ja valikukriteeriumidele.
- (3) Akadeemilistesse ringkondadesse kuuluvad kõrgetasemelised rahvusvahelised asjaomaste erialade eksperdid, kellel on kogemusi kõrghariduse valdkonnas elluviidavate rahvusvaheliste koostööprojektidega, hindavad taotlusi.
- (4) Toimub hindamiskomisjoni¹⁵ koosolek, kus esitatakse soovitusi valikuetpanekute kohta ning tehakse valikuetpaneku kavand.
- (5) Paralleelselt 3. ja 4. etapiga peetakse vajaduse korral riiklike struktuuride ja/või Euroopa Liidu delegatsioonidega nõu kõrgharidusasutuste abikõlblikkuse küsimuses.
- (6) Täitevasutus koostab valikuetpanekute kavandi, arvestades eelkirjeldatud 3., 4. ja 5. etapi käigus esitatud arvamusi.
- (7) Täitevasutus võtab vastu valikuotsuse.¹⁶
- (8) Täitevasutus teavitab taotlejaid valikuotsusest. Kõikidele taotlejatele esitatakse ekspertide hinnang.

Taotluse esitamise tähtajad

Järgmised tähtajad on esitatud üksnes teavitamise eesmärgil. Taotlejatel tuleb taotluse esitamise tähtaeg järele vaadat asjakohasest konkursikutsesest.

Meede	Tähtajad
Meede 1A – ühised magistrkursused Meede 1B – ühised doktoriõppekavad	30. aprill (kokkuvõtte esitamise tähtaeg 31. märts)
Meede 2 – partnerlussuhted	30. aprill
Meede 3 – Euroopa kõrghariduse edendamine	30. aprill

3.2 VÄLISTAMISKRITEERIUMID

Taotlejad ja (kaas-)toetusesaajad peavad kinnitama, et nad ei ole üheski Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse¹⁷ artiklites 93 ja 94 kirjeldatud ja allpool loetletud olukorras.

Nad ei saa Erasmus Munduse projektikonkurssidel osaleda, kui:

- a) nad on pankrotis või likvideerimisel, neile on kohus määranud halduri, nad on sõlminud kokkuleppe võlausaldajatega, nad on peatanud oma äritegevuse, nende suhtes kohaldatakse nimetatud

¹⁵ Meetme 1 puhul koosneb hindamiskomisjon *valimiskomisjonist*, kuhu kuuluvad Euroopa akadeemiliste ringkondade juhtisikud, kelle on esitanud liikmesriigid ja nimetanud komisjon.

¹⁶ Paralleelselt ning üksnes meetmete 1 ja 3 puhul edastab komisjon valikuetpaneku programmikomiteele ja Euroopa Parlamendile teadmiseks.

¹⁷ Nõukogu 17. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1525/2007, millega muudetakse määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (ELT L 390/2006, 30.12.2006); komisjoni 23. aprilli 2007. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 478/2007, millega muudetakse määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

küsimustega seotud menetlust või nad on samalaadses olukorras, mis tuleneb siseriiklike õigusnormidega ettenähtud samasugusest menetlusest;

- b) nad on *res judicata* jõudu omava kohtotsusega mõistetud süüdi ametialaste käitumisega seotud süüteo;
- c) nad on raskelt eksinud ametialaste käitumisreeglite vastu ja tellija suudab seda mis tahes viisil tõendada;
- d) nad ei ole täitnud kohustusi, mis on seotud sotsiaalkindlustusmaksete või maksude tasumisega ja mis tulenevad nende asukohariigi või tellija riigi või lepingu täitmise kohaks oleva riigi õigusnormidest;
- e) nad on *res judicata* jõudu omava kohtuotsusega süüdi mõistetud pettuses, korrupsioonis, kuritegelikus ühenduses osalemises või mõnes muus ebaseaduslikus tegevuses, mis kahjustab ühenduste finantshuve;
- f) pärast mõnda muud ühenduse eelarvest rahastatavat hankemenetlust või toetuse määramise menetlust on leitud, et nad on lepingut tõsiselt rikkunud, sest on jätnud oma lepingulised kohustused täitmata.

Taotlejatele, (kaas-)toetusesaajatele ja stipendiumikandidaatidele ei saa rahalist toetust anda, kui nad on toetuse määramise otsuse kuupäeva seisuga:

- a) olukorras, kus neil on huvide konflikt;
- b) toetuse andmise menetluses osalemiseks vajalike, tellija nõutavate andmetena esitanud valeandmeid või on nõutavad andmed esitamata jätnud.

Finantsmääruse artiklite 93–96 kohaselt võib toetusesaajatele, kes on süüdi valeandmete esitamises või jätnud eelmises lepingu sõlmimise menetluses oma lepingulised kohustused olulisel määral täitmata, määrata haldus- ja rahalisi karistusi.

Nende sätete täitmiseks peavad taotlejad ja partnerid allkirjastama vandega kinnitatud avalduse, mis tõendab, et nad ei ole üheski finantsmääruse artiklis 93 ja 94 nimetatud olukorras.

3.3 VALIKUKRITEERIUMID

TEHNILINE SUUTLIKKUS

Taotlejatel ja (kaas-)toetusesaajatel peab olema kavandatud projekti elluviimiseks vajalik ametialane pädevus ja kvalifikatsioon. Pädevuse tõendamiseks tuleb toetusetaotlusesse lisada iga partnerasutuse heaks töötavate projekti rakendamise ja juhtimise eest vastutavate isikute elulookirjeldused.¹⁸

Vajaduse korral võetakse taotleja tehnilise suutlikkuse hindamisel arvesse teisi sama organisatsiooni/osakonna poolt sama konkursikutse raames esitatud taotlusi.

¹⁸ Esitatavate elulookirjelduste arv ja laad määratakse kindlaks asjaomasele konkursikutsele lisatud taotlusvormil.

FINANTSSUUTLIKKUS

Taotlejatel ja (kaas-)toetusesaajatel peavad olema stabiilsed ja piisavad rahastamisallikad, et tagada tegevuse jätkumine kogu meetme elluviimise ajal. Taotlejad peavad oma finantssuutlikkuse hindamise võimaldamiseks esitama kas koos taotlusega või enne lepingu sõlmimist (kohaldatav menetlus määratakse kindlaks asjaomasele konkursikutsesele lisatud taotlusvormil):

- vandega kinnitatud, täidetud ja nõuetekohaselt allkirjastatud avalduse, mis tõendab nende seisundit juriidilise isikuna ning kavandatud projekti elluviimiseks vajalikku tegevus- ja finantssuutlikkust;
- taotleva organisatsiooni täidetud ja panga tõendatud finantsteabe vormi¹⁹ (nõutavad on originaalallkirjad).

Finantssuutlikkuse kontrolli ei kohaldata stipendiumi saavate füüsiliste isikute ning avalik-õiguslike asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes.

3.4 FINANTSTINGIMUSED

Ühenduse toetuste suhtes kohaldatavad üldtingimused

Teave taotlejatele ja tulevastele toetusesaajatele:

- ✓ ühenduse toetused stimuleerivad nende projektide elluviimist, mis ei oleks ühenduse rahalise toetuseta teostatavad ja põhinevad kaasrahastamisel. Ühenduse toetused täiendavad taotleja omaosalust ja/või riiklikku, piirkondlikku või erasektori abi, mis on saadud mujalt;
- ✓ iga projekti puhul võib ühele ja samale toetusesaajale anda ainult ühe ühenduse toetuse. Toetuste suhtes kohaldatakse läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid;
- ✓ toetused ei või kumuleeruda ja neid ei tohi anda tagasiulatavalt; juba alanud projektile võib siiski toetust anda, kuid üksnes juhul, kui taotleja tõestab vajadust alustada projekti enne lepingu sõlmimist. Sellistel juhtudel ei tohi rahastamiskõlblikud kulud olla tehtud enne toetusetaotluse esitamise kuupäeva;
- ✓ toetusetaotluse vastuvõtmine ei loo kohustust anda rahalist toetust toetusesaaja poolt taotletud summas. Kuigi eraldatav summa ei tohi ületada taotletud summat, võib anda toetust väiksemas summas kui taotleja on soovinud;
- ✓ toetuse määramine ei anna õigust saada toetust ka järgnevatel aastatel;
- ✓ ühenduse toetuse eesmärgiks ega tagajärjeks ei tohi olla toetusesaajale kasumi tootmine. Kasum on määratletud kui summa, mille võrra tulud ületavad kulusid. Välja arvatud juhul, kui toetus põhineb ainult ühekordsetel või kindlasummalistel maksetel või ühikuhinnal – sel juhul on kasumi taotlemist keelavat eeskirja ühekordse või kindlasummalise makse või ühikuhinna määramisel juba arvesse võetud – vähendatakse toetussummat projekti lõpparuandes esitatud finantsdeklaratsioonis kajastatud võimaliku ülejäägi võrra;
- ✓ toetusesaaja märgitud arvelduskonto või allkonto peab võimaldama täitevasutuselt saadud maksete kindlakstegemist. Kui sellele kontole kantud summadel saadakse konto asukohariigi seaduste alusel intressi või muud samaväärset tulu, nõutakse selline tulu või intress tagasi, kui seda saadakse eelmakselt;

¹⁹ http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm

- ✓ juhtimis- ja finantsriskide analüüsi põhjal (vt eespool punkt 3.3 ja meetme 3 projektidega seoses punkt 7.3.2) võidakse eelmakse tingimuseks seada raamatupidamise välisauditi aruanne, mille on koostanud tunnustatud audiitor.

3.5 LEPINGUTINGIMUSED

Juriidiline isik

Erasmus Munduse raames saab lepingu sõlmimise ettepaneku teha üksnes siis, kui dokumendid, mis võimaldavad kindlaks määrata toetusesaaja **juriidilise isiku** (avalik-õiguslik asutus, eraõiguslik äriühing, mittetulundusorganisatsioon jms), tunnistatakse vastuvõetavaks.

Selleks peab toetusesaaja esitama järgmised dokumendid.

Eraõiguslikud organisatsioonid:

- nõuetekohaselt täidetud ja allkirjastatud finantsteabe vorm;
- väljavõte riigi ametlikust väljaandest / äriregistrist ja käibemaksukohustuslasena registreerimise tõend (kui äriregistri kood ja käibemaksukohustuslase number on identsed, nagu need teatavates riikides on, on nõutav vaid üks nimetatud dokumentidest).

Avalik-õiguslik isik:

- nõuetekohaselt täidetud ja allkirjastatud finantsteabe vorm;
- avalik-õigusliku isiku asutamise otsus või muu avalik-õigusliku isiku asutamist tõendav ametlik dokument.

Määratud toetuste teave

Teave majandusaasta jooksul määratud toetuste kohta tuleb avaldada ühenduse institutsiooni veebilehel toetuse määramise majandusaastale järgneva aasta esimesel poolel. Teavet võidakse avaldada ka muu asjakohase meedia kaudu, sealhulgas Euroopa Liidu Teatajas.

Toetusesaaja nõusolekul (võttes arvesse seda, kas teave võib ohustada tema turvalisust või kahjustada tema finantshuve) avaldab täitevasutus järgmise teabe:

- toetusesaaja nimi ja aadress;
- toetuse teema;
- eraldatud summa ja rahastamise määr.

Avalikustamine

Kui projekti nähtavuse tagamiseks ning projekti tulemuste levitamiseks ja kasutamiseks ettenähtud meetmed (mis on toetuse määramise kriteeriumid) välja arvata, kehtib kõigi toetust saavate projektide suhtes minimaalse avalikustamise kohustus.

Toetusesaajad peavad teatama Euroopa Liidult saadud toetuse saamisest kõigis edastatavates teadaannetes ja avaldatavates publikatsioonides, olenemata nende vormist või meediast, sealhulgas Internet, või tegema seda nende tegevuste läbiviimisel, milleks seda toetust kasutatakse (kasutatavate logode teave: vt http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_logos_en.php). Kui seda nõuet ei järgita, võidakse toetusesaajale antud toetust vähendada.

Taotlejad peaksid arvestama, et Erasmus Munduse programmile on lubatud viidata ja sellega seotud marginimesid, nagu Erasmus Munduse magistrkursus, Erasmus Munduse ühine doktoriõppekava, Erasmus

Munduse partnerlussuhted või Erasmus Munduse projektid, on lubatud kasutada oma tegevuste ja tulemuste edendamiseks ning levitamiseks ainult väljavalitud taotluste puhul.

Sellest olenemata võivad Erasmus Munduse magistrikursused, mida on rahastatud vähemalt viis järjestikust korda (/üliõpilaste vastuvõttu), kuid mille rahastamine on katkestatud kas eelarvepiirangute tõttu või sellepärast, et on leitud muu jätkusuutlik rahastamisallikas, jätkata oma edendamise- ja levitamistegevuses viitamist Erasmus Munduse marginimele allpool punktis 4.7 kindlaks määratud tingimustel.

Euroopa Komisjon on avanud projektide tulemuste levitamiseks ja kasutamiseks tasuta avaliku mitmekeelse elektroonilise platvormi. Selle platvormi nimetus on EVE (*Espace Virtuel d'Echange*) ja selle eesmärk on parandada ühenduse programmide ja haridus-, koolitus- ja noorsooalgatuste tulemuste ligipääsetavust ning suurendada samal ajal nende nähtavust. Erasmus Munduse väljavalitud projektide elluviijaid võidakse paluda laadida EVEsse üles teavet oma tegevuse, edusammude ja saavutatud tulemuste kohta (nt tooted, pildid, lingid, esitlused jms).

Auditeerimine ja kontroll

Toetust saavat projekti võidakse auditeerida ja/või kohapeal kontrollida. Toetuselepingule alla kirjutades kohustub toetusesaaja tõendama, et toetust on kasutatud nõuetekohaselt. Täitevasutus, Euroopa Komisjon ja/või Euroopa Kontrollikoda või nende volitatud asutus võib igal ajal lepingu kestel ning auditite puhul viie aasta jooksul pärast lepingu lõppemist kontrollida tegevuste elluviimise nõuetekohasust (vastavust programmi nõuetele ja esialgsele taotlusele) ja toetuse kasutamist.

Andmekaitse

Kõiki toetuselepingus sisalduvaid isikuandmeid töödeldakse vastavalt:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta;
- vajaduse korral selle riigi siseriiklikule õigusele, kus taotlus välja valiti.

Isikuandmeid töödeldakse üksnes seoses programmi rakendamise ja hindamisega, ilma et see piiraks selliste andmete edastamist asutustele, kes vastutavad ühenduse õiguse kohaselt kontrolli ja auditeerimise eest (sisekontrollitalitused, Euroopa Kontrollikoda, finantsrikkumiste uurimise toimikond ja Euroopa Pettustevastane Amet). Soovi korral saadetakse Teile Teile isikuandmed, et saaksite neid parandada või täiendada. Isikuandmetega seotud küsimustes pöörduge täitevasutuse poole. Toetusesaajad võivad igal ajal esitada [Euroopa andmekaitseinspektorile](#) kaebuse oma isikuandmete töötlemise kohta.

Taotlejatele ja, kui tegemist on juriidiliste isikutega, siis isikutele, kellel on volitused esindada taotlejat, teha tema eest otsuseid või teda kontrollida, antakse teada, et kui nad on olukorras, mida on mainitud järgmistes dokumentides:

- komisjoni otsus, 16. detsember 2008, mis käsitleb varajase hoiatamise süsteemi komisjoni eelarvehandite käsutajatele ja rakendusametitele (ELT L 344, 20.12.2008, lk 125), või
- komisjoni määrus, 17. detsember 2008, menetlusest kõrvalejätamise keskandmekogu kohta (ELT L 344, 20.12.2008, lk 12),

siis nende isikuandmed (füüsilise isiku perekonna- ja eesnimi, juriidilise isiku nimi, aadress, õiguslik vorm ning esindus-, otsustus või kontrollivolitustega isiku perekonna- ja eesnimi) võidakse registreerida kas ainult varajase hoiatamise süsteemis või ka menetlusest kõrvalejätamise andmekogus ning edastada nimetatud otsuses ja määramises loetletud isikutele ja üksustele seoses hankelepingu või toetuslepingu või -otsuse tegemise või täitmiseega.

4 MEEDE 1A – ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSED

4.1 SISSEJUHATUS

Erasmus Munduse magistrikursused käivitati programmi esimesel etapil (2004–2008), et toetada tippkvaliteediga kraadiõppekavasid, mis võiksid suurendada Euroopa kõrgharidussektori nähtavust ja atraktiivsust.

Erasmus Munduse magistrikursused peavad:

- o kestma üks kuni kaks aastat (60–120 ECTS-ainepunkti),
- o toimuma Euroopa ja vajaduse korral kolmandate riikide kõrgharidusasutustes,
- o pakkuma Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilastele kvaliteetset haridust ja reserveerima mitu kohta Erasmus Munduse stipendiumi saajatele,
- o hõlmama üliõpilaste kohustuslikku õppeperioodi vähemalt kahes osalevas riigis,
- o hõlmama õppejõudude kohustuslikku liikuvust konsortsiumisse kuuluvate kõrgharidusasutuste vahel,
- o viima tunnustatud ühis-, topelt- või mitmekordsete kraadide andmiseni edukatele üliõpilastele.

Programmi esimesel etapil sõlmiti iga Erasmus Munduse magistrikursust rakendava kõrgharidusasutuste konsortsiumiga viieaastane raampartnerlusleping, mis pakkus rahalise toetuse tagatist kursuse korraldamiseks viis korda järjest ning stipendiume kolmandate riikide üliõpilaste ja õppejõudude osalemiseks Erasmus Munduse magistrikursusel. Programmi esimese etapi lõpuks oli välja valitud 103 Erasmus Munduse magistrikursust ning kolmandate riikide üliõpilastele ja õppejõududele oli eraldatud ligikaudu 7300 stipendiumi.

Kõnealune meede – programmi esimese etapi kõige olulisem osa – jätkub programmi teisel etapil ja seda tugevdavad järgmised elemendid:

- o stipendiumide andmine väljavalitud Erasmus Munduse magistrikursustel osalevatele Euroopa üliõpilastele;
- o kolmandate riikide kõrgharidusasutustele antud võimalus saada Erasmus Munduse magistrikursuste konsortsiumide täisliikmeks; kuigi nende uute partnerite roll ja kaasatuse tase võib Erasmus Munduse magistrikursuste kaupa erineda (vastavalt konsortsiumi vajadustele ja valmisolekule ning asjaomasele kolmanda riigi partnerile), võivad nad samuti anda kraade ning osaleda aktiivselt Erasmus Munduse magistrikursuste kavandamisel, läbiviimisel ja hindamisel;²⁰
- o suurema tähelepanu pööramine Erasmus Munduse magistrikursuste jätkusuutlikkuse strateegiatele, et tagada koostöö jätkumine ka pärast Euroopa Komisjoni poolse rahastamise lõpetamist; sellele aspektile pööratakse erilist tähelepanu uute Erasmus Munduse magistrikursuse taotluste hindamisel ja valimisel; lisaks sellele vähendatakse alates viiendast kursusekorrast järk-järgult Erasmus Munduse magistrikursuste raames pakutavate Erasmus Munduse stipendiumide arvu.

4. peatüki järgmistes punktides on esitatud kogu Erasmus Munduse magistrikursust rakendada soovivatele Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutustele vajalik teave. Lisaks on neis esitatud individuaalstipendiumide suhtes kohaldatavad abikõlblikkuse ja finantstingimused. Et individuaalstipendiumide saajate valimine, töөлövõtmine ja edasine kontroll on Erasmus Munduse

²⁰ Valituks osutunud Erasmus Munduse magistrikursuste konsortsiumid, kellel ei ole kolmandate riikide partnereid, võivad taotleda oma konsortsiumi koosseisu laiendamist selliste partnerite võrra (täpsem teave: vt punkt 4.5).

magistrikursuste konsortsiumi ülesanne, kutsutakse taotlevaid kõrgharidusasutusi pöörama neile abikõlblikkuse tingimustele erilist tähelepanu.

4.2 ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE ABIKÕLBLIKKUSE KRITEERIUMID

Järgida tuleb taotluse esitamise tähtaega ja kõiki teisi ametlikke abikõlblikkuse kriteeriume, mis on kindlaks määratud asjakohases konkursikutses ja selle lisades (eelkõige taotlusvormil).

4.2.1 ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS

ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE KONSORTSIUMI KOOSSEIS

- Erasmus Munduse magistrikursuse rakendamise eest vastutavasse konsortsiumi kuuluvad taotleja / koordineeriv asutus ja tema partnerid. Lepinguliste ja finantsjuhtimisalaste küsimustega seoses ei käsitata assotsieerunud liikmeid konsortsiumi osana.
- **Väikseimasse abikõlblikusse konsortsiumi** kuuluvad kõrgharidusasutused kolmest abikõlblikust taotlejariigist, kellest vähemalt üks peab olema Euroopa Liidu liikmesriik.

ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE TAOTLEJA / KOORDINEERIV ASUTUS

- Taotlejad peavad olema **abikõlblikus taotlejariigis**²¹ (s.o Euroopa Liidu liikmesriik, EMP-EFTA riik,²² Türgi, Lääne-Balkani riigid²³ või Šveits) asuvad kõrgharidusasutused, keda sellena tunnustab asukohariigi pädev ametiasutus. Erasmus Munduse programmi ja asjaomaste taotlejariikide puhul käsitatakse kõrgharidusasutust tunnustatuna, kui sellele on antud elukestva õppe programmi raames Erasmuse ülikooli harta. Kui taotlejale ei ole Erasmuse ülikooli hartat antud, uurib täitevasutus asjaomaselt Erasmus Munduse riiklikult struktuurilt,²⁴ kas kõnealune asutus vastab programmi kehtestava otsuse artiklis 2 esitatud kõrgharidusasutuse määratlusele.
- NB! Abikõlblikes taotlejariikides asuvaid kolmandate riikide kõrgharidusasutuste filiaale või kolmandates riikides asuvaid Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale ei peeta abikõlblikeks taotlejateks.

ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE PARTNERID

- Erasmus Munduse magistrikursust rakendava konsortsiumi täieõiguslikuks partneriks võib olla iga kõrgharidusasutus, keda asukohariigi pädev ametiasutus sellena tunnustab. Kuigi elukestva õppe programmi raames antud Erasmuse ülikooli harta on kehtiv tõend Euroopa kõrgharidusasutuste tunnustamise kohta, palub täitevasutus Euroopa Liidu delegatsioonidel teha koostööd asjaomase riigi pädeva ametiasutusega, et tagada konsortsiumi kuuluvate kolmandate riikide kõrgharidusasutuste vastavus programmi kehtestava otsuse artiklis 2 esitatud kõrgharidusasutuse määratlusele.

²¹ Et Euroopa Liidu välise riigi esitatud taotlus oleks meetme 1 raames abikõplik, peab valikuotsuse kuupäeval (hiljemalt Erasmus Munduse magistrikursuse esimesele kursusekorrale eelneva aasta oktoobris) kehtima leping (või vastastikuse mõistmise memorandum või EMP ühiskomitee otsus), milles sätestatakse selle riigi osalemine Erasmus Munduse programmis. Muul juhul käsitatakse asjaomase riigi organisatsioone kolmanda riigi organisatsioonidena, kellel on õigus osaleda projektides, kuid mitte esitada taotlusi või koordineerida projekte.

²² Island, Norra ja Liechtenstein.

²³ Lääne-Balkani riigid on Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Kosovo, nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 1999. aasta resolutsioonis nr 1244, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Montenegro ja Serbia.

²⁴ Erasmus Munduse programmi raames on igas Euroopa Liidu liikmesriigis ja EFTA-EMP riigis asutatud riiklik kontakt- ja teabepunkt, edaspidi „riiklik struktuur”. Erasmus Munduse riiklike struktuuride loetelu ja aadressid on esitatud 8. peatükis.

ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE ASSOTSIEERUNUD LIIKMED

- Konsortsiumi assotsieerunud liikmeks saab pidada iga organisatsiooni, kes võib kaasa aidata Erasmus Munduse magistrikursuse edendamisele, rakendamisele, hindamisele ja jätkusuutlikule arengule.

Neilt organisatsioonidelt eeldatakse Erasmus Munduse magistrikursuse raames väljatöötatud strateegiatele kaasaaitamist eelkõige kursuse jätkusuutlikkuse aspektist (konsortsiumi toetamine kursuse rakendamisel, korraldamisel ja edendamisel, täiendava tuluga/lisavahenditega, nagu lisastipendiumid tulevastele üliõpilastele jt) ja üliõpilaste tööalase konkurentsivõime seisukohast (kursuse akadeemilise sisu vastavuse tagamine asjakohaste erialaste vajadustega, teadmiste ja oskuste edasiandmisele kaasaaitamine, täiendavaid oskusi arendavate kursuste ja/või lähetus-/töölesuunamisvõimaluste pakkumine jms).

ÜLIÕPILASED, KES VÕIVAD KANDIDEERIDA ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSE STIPENDIUMILE

- Stipendiumi võivad saada üksnes need kandidaadid, kes on esitanud Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumile üliõpilaste taotlus- ja valikukriteeriumidele vastava taotluse, mis on rahuldatud.
- Üliõpilased võivad esitada Erasmus Munduse stipendiumi taotluse nende endi poolt valitud Erasmus Munduse meetme 1 ühisel magistrikursusel või ühisel doktoriõppekavas õppimiseks, kuid taotlusi tohib esitada kõige rohkem kolmele ühisele õppekavale.
- Iga projekti puhul võib ühele ja samale üliõpilasele seoses ühe ühise kursusega selle kestuse jooksul anda ainult ühe ühenduse toetuse.
- Et muuta programm kolmandate riikide kodanike jaoks atraktiivsemaks, on täisõppestipendiumide summa kolmandate riikide magistrantidele (A-kategooria stipendiumid) suurem kui Euroopa magistrantidele (B-kategooria stipendiumid).
 - **A-kategooria stipendiume** antakse Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumi valitud magistrantidele, kes on pärit muust riigist kui abikõlblik taotlejariik ja kes ei ole ühe sellise riigi alalised elanikud ega ole seal tegelenud oma põhitegevusega (õppinud, osalenud koolitusel, töötanud jms) viimase viie aasta jooksul kokku rohkem kui 12 kuud.
 - **B-kategooria stipendiume** antakse Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumi valitud Euroopa magistrantidele ja mis tahes magistrantidele, kes ei vasta eespool kirjeldatud A-kategooria stipendiumi saamise kriteeriumidele.
- Stipendiumikandidaadid peavad olema juba omandanud esimese akadeemilise kraadi või kellel on siseriikliku õiguse ja tava kohaselt tunnustatud samaväärne haridustase.
- Isikud, kes on juba saanud Erasmus Munduse magistrikursuse stipendiumi, ei või saada teist stipendiumi samal või mõne teisel Erasmus Munduse magistrikursusel õppimiseks.
- Üliõpilased, kes saavad Erasmus Munduse magistrikursuse stipendiumi, ei või Erasmus Munduse magistriõpingute ajal saada muud ühenduse toetust.
- Erasmus Munduse magistrikursuse stipendiume antakse üksnes täisajaga õpinguteks ühel kursusekorral.

ÕPPEJÕUD, KES VÕIVAD KANDIDEERIDA ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSE STIPENDIUMILE

- Erasmus Munduse magistrikursuse stipendiume antakse Euroopa ja kolmandate riikide õppejõududele järgmiste kriteeriumide kohaselt:
 - **stipendiume võib anda kolmandate riikide asutustes töötavatele õppejõududele**, kelle Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsium kaasab ühisesse õppekavasse;

- kui konsortsiumi kuuluvad kolmandate riikide partnerid, **võib stipendiume anda Euroopa Liidu partnerasutustes töötavatele õppejõududele**, et kaasata nad ühisesse õppekavasse nende kolmanda riigi partneri(te) juures.
- Erasmus Munduse magistrikursuse õppejõududel peavad olema silmapaistvad akadeemilised ja/või erialased kogemused ning nad peavad andma Erasmus Munduse magistrikursuse läbiviimisele konkreetset lisaväärtust;
- stipendiumi võivad saada üksnes need kandidaadid, kelle Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsium on oma õppejõudude valikukriteeriumide kohaselt heaks kiitnud.

4.2.2 ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED

Erasmus Munduse magistrikursusi kavandavad ja rakendavad Euroopa ja muu maailma kõrgharidusasutuste konsortsiumid. Kursusel osalevad üliõpilased õpivad vähemalt kahes konsortsiumis esindatud riigis ja õpingute edukal lõpetamisel antakse neile konsortsiumi nimel ühis-, topelt- või mitmekordne kraad.

Erasmus Munduse magistrikursus peab:

- kestma vähemalt ühe akadeemilise aasta ja kõige rohkem kaks akadeemilist aastat ning andma seega 60–120 magistriõppe ECTS-ainepunkti;
- olema taotluse esitamise ajaks täielikult välja töötatud ja valmis toimuma vähemalt viis korda järjest alates taotlemise aastale järgnevast akadeemilisest aastast (nt kui Erasmus Munduse magistrikursuse taotlus esitatakse n–1. aasta aprillis, peab ühiskursus esimest korda algama n. aasta augustis/septembris);
- kaasama Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilasi ning reserveerima igal aastal teatava arvu kohti Erasmus Munduse stipendiumisaajatele; see arv on aastati erinev ja see teatatakse väljavalitud Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumidele asjaomasele akadeemilisele aastale eelneva aasta sügisel;²⁵
- algama kõige varem n. aasta esimesel augustil ja lõppema hiljemalt n+1. aasta (60 ECTS-ainepunkti andvad kursused) või n+2. aasta (120 ECTS-ainepunkti andvad kursused) oktoobri lõpus; lõppkuupäev hõlmab üliõpilaste lõpptulemuste teatavakstegemist;
- kehtestama ühised üliõpilaste taotlus-, valiku-, vastuvõtu- ja eksamineerimiskriteeriumid; täitevasutus peab konsortsiumi poolt väljatöötatud üliõpilaste valikumenetluse ja -kriteeriumid enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist heaks kiitma; tuleb kehtestada selline taotlusmenetlus ja taotluste esitamise tähtaeg, et üliõpilastel oleks aegsasti kogu vajalik teave ja piisavalt aega taotluse koostamiseks ja esitamiseks (st üldiselt 4 kuud enne tähtaega);
- oma liikmete siseriikliku õiguse kohaselt kokku leppima õppemaksu kehtestamises või kehtestamata jätmises. Kui õppemaks kehtestatakse, peab Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsium tagama, et see oleks taotlejate üliõpilaste jaoks läbipaistev ja selge; Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilaste õppemaksu suurus võib olla erinev; Erasmus Munduse stipendiumisaajate puhul peab stipendiumis sisalduv Erasmus Munduse magistrikursusel osalemise kulude katmiseks antav maksimumtoetus õppemaksu täielikult katma (vt allpool punkt 4.4). Vajaduse korral tuleb kohaldada maksimumtoetust ületava õppemaksusumma tasumisest vabastamist;
- tagama, et kõik partneriteks olevad kõrgharidusasutused saaksid võõrustada Erasmus Munduse magistrikursuse üliõpilasi;

²⁵ Kõige tõenäolisemalt on stipendiumisaajaid 7–17 üliõpilast lennu kohta, olenevalt sellest, kas Erasmus Munduse magistrikursust on korraldatud ka varem.

- olema kavandatud nii, et üliõpilastel oleks võimalik õppida vähemalt kahes konsortsiumis esindatud Euroopa riigis;²⁶ iga selline kohustuslik liikuvusperiood peab hõlmama õppe- või uurimistööd või sellega samaväärset tööd (nt välitöö, laboratoorsed tööd, tööpraktika või väitekirja jaoks tehtav uurimistöö jms), mis vastab vähemalt:
 - 15 ECTS-ainepunktile või ühele trimestrile, kui tegemist on kolmandate riikide kõrgharidusasutustega või
 - 20 ECTS-ainepunktile üheaastase ja 30 ECTS-ainepunktile kaheaastase Erasmus Munduse magistrikursuse puhul, kui tegemist on Euroopa kõrgharidusasutustega;
- ilma et see seaks piiranguid õppekeelele, nägema ette vähemalt kahe sellise Euroopa keele kasutamise, mida kõneldakse riikides, mida üliõpilased oma Erasmus Munduse magistrikursuse raames külastavad, ning pakkuma vajaduse korral üliõpilastele keelte algõpet ja abi, eelkõige kõnealuste asutuste poolt korraldatud kursuste abil;
- tagama, et kõigile edukatele üliõpilastele antakse konsortsiumi nimel ühis-, topelt- või mitmekordne kraad;²⁷ edendatakse õppekavasid, mille läbimisel saadakse ühiskraad; needd kraadid peavad olema asjaomaste riikide poolt täielikult tunnustatud või akrediteeritud. See abikõlblikkuse kriteerium peab olema täidetud hiljemalt esimeste Erasmus Munduse üliõpilaste nimekirja kandmise ajaks;²⁸ kui see ei ole täidetud, võidakse Erasmus Munduse toetus tühistada;
- tagama sellise kindlustuskava olemasolu, mis tagab, et üliõpilased on Erasmus Munduse magistrikursusel osalemise ajal nõuetekohaselt kindlustatud õnnetuste, vigastuste, haiguste jm vastu²⁹;
- rakendama vajalikke meetmeid A-kategooria üliõpilaste ja kolmandate riikide õppejõudude abistamiseks vajalike viisade ja elamislubade hankimisel;
- töötama välja ühise ja selge kursuse edendamise ja nähtavuse suurendamise strateegia, sealhulgas eelkõige Erasmus Munduse magistrikursuse veebisaidi, kus viidatakse otseselt Erasmus Munduse programmile ja esitatakse kogu vajalik teave kursusega seotud akadeemiliste, finants- ja haldusküsimuste kohta;
- põhinema partnerkõrgharidusasutuste pädevate juhtorganite sõlmitud Erasmus Munduse magistrikursuse lepingul, mis hõlmab kõige olulisemaid kursuse rakendamise, rahastamise ja kontrolliga seotud aspekte;
- pakkuma üliõpilastele vajalikke teenuseid (nt rahvusvaheline talitus, majutus, nõustamine, abi viisade saamisel jms), sealhulgas vajaduse korral teenuseid toetusesaajate pereliikmetele ja erivajadustega toetusesaajatele.

Kuigi Erasmus Munduse magistrikursusi võidakse korraldada mis tahes erialal, alates ühteainust õppevaldkonda hõlmavatest õpingutest kuni laiemate mitut valdkonda hõlmavate õpinguteni, tuleb taotlejail sellegipoolest tutvuda iga-aastaste konkursikutsetega, millest selguvad asjaomase valikuaasta võimalikud prioriteetsed teemad.

²⁶ Õppekava ja liikuvus tuleb kavandada nii, et kolmandate riikide üliõpilastel oleks võimalik läbida kogu Erasmus Munduse magistrikursus Euroopas.

²⁷ Topelt- või mitmekordne teaduskraad tähendab kaht või enamat riiklikku diplomit, mille on välja andnud kaks või enam kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud õppekava. Ühiskraad tähendab üht diplomit, mille on välja andnud vähemalt kaks kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud õppekava.

²⁸ Taotlejatel soovitatakse pöörduda Erasmus Munduse riikliku struktuuri poole, et saada teavet ja abi seoses nende kraadi tunnustamisega vastavas riigis.

²⁹ Kindlustuse miinumunõuded: vt http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

Erasmus Munduse magistrkursuse üliõpilased, kes saavad Erasmus Munduse stipendiumi, peavad:

- osalema magistrõppekavas konsortsiumi poolt ***üliõpilase lepingus***³⁰ kindlaksmääratud tingimuste kohaselt. Tingimuste täitmatajätmine võib tuua kaasa stipendiumi tühistamise;
- veetma oma õppeperioodi ***vähemalt*** kahes konsortsiumi kuuluvas Euroopa partnerriigis. Vähemalt kaks riiki, kus üliõpilane Erasmus Munduse magistrõppekava raames õpib, peavad erinema riigist, kus stipendiumisaaja omandas oma viimase akadeemilise kraadi³¹; kohustuslikke liikvuserioode ei tohi asendada virtuaalse liikvusega ning neid ei tohi mööda saata konsortsiumi mittekuuluvates asutustes;
- veetma suurema osa õppimis-/õpetamis-/uurimisperioodist konsortsiumis esindatud Euroopa riikides. Kui aga Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumi kuuluvad kolmandate riikide partnerid:
 - võivad ***A-kategooria*** stipendiumi saajad veeta ***kuni ühe trimestri pikkuse*** (s.o 3 kuu pikkuse või 15 ECTS-ainepunkti andva) õppe-/täiendõppe-/uurimis-/välitööperioodi neis kolmandates riikides konsortsiumi ühe partneri otsese järelevalve all, kuid üksnes juhul, kui see riik ei ole üliõpilase päritoluriik; Erasmus Munduse magistrkursuse stipendium ei tohi katta sellest pikemaid või üliõpilase päritoluriigis viibitud perioode;
 - võivad ***B-kategooria*** stipendiumi saajad veeta minimaalselt ühe trimestri ja mitte rohkem kui ***pool nende magistrõpingutest*** nendes kolmandates riikides konsortsiumi ühe partneri otsese järelevalve all; Erasmus Munduse magistrkursuse stipendium ei tohi katta nimetatust pikemaid perioode.

Erasmus Munduse magistrkursuste õppejõud, kes saavad Erasmus Munduse stipendiumi, peavad:

- aktiivselt osalema magistrkursuse tegevustes;
- veetma minimaalselt kaks nädalat ja maksimaalselt kolm kuud partnerkõrgharidusasutuses;
- tegelema õpetamise / teadustöö / üliõpilaste juhendamisega
 - Euroopa partnerkõrgharidusasutustes (kolmandate riikide õppejõudude puhul),
 - kolmandate riikide partnerkõrgharidusasutustes (Euroopa õppejõudude puhul);
- andma kursusele ja üliõpilastele konkreetset lisaväärtust (eriloengute pidamisega, seminaride või õpikodade juhendamisega ja neis osalemisega, üliõpilaste uurimistöö/projektide kontrollimise ja juhendamisega, väitekirjade kaitsmisel osalemisega, uute õppemoodulite ettevalmistamisega jms);
- aitama pärast külalisõppejõuna töötamise lõppu kaasa Erasmus Munduse programmi ja konkreetsemalt asjaomase Erasmus Munduse magistrkursuse edendamisele ja selle kohta teabe levitamisele oma kõrgharidusasutuses ja päritoluriigis.

³⁰ Üliõpilase lepingu näidised on veebilehel http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php. Need on üksnes näidised, mille sisu eest täitevasutus ei vastuta.

³¹ Üliõpilased, kellel on ühis-, topelt- või mitmekordne kraad, võivad kraadi omandamise riigi valida ise.

4.3 ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSED – TOETUSE MÄÄRAMISE KRITERIUMID

Erasmus Munduse magistrikursused valitakse välja täitevasutuse korraldatud konkursi teel, lähtudes taotluse kvaliteedile akadeemilisest ja korralduslikust vaatepunktist antud hinnangust. Hindamine põhineb järgmisel viiel toetuse määramise kriteeriumil (taotlusvorm sisaldab iga kriteeriumi kohta konkreetseid küsimusi, mis käsitlevad üksikasjalikult iga asjaomast valdkonda):

Kriteerium	Kaal
<i>Akadeemiline kvaliteet</i>	30%
<i>Kursuse integreeritus</i>	25%
<i>Kursuse juhtimine, nähtavus ja jätkusuutlikkuse saavutamise meetmed</i>	20%
<i>Üliõpilastele pakutavad võimalused ja järeelmeetmed</i>	15%
<i>Kvaliteedi tagamine ja hindamine</i>	10%
Kokku	100%

Akadeemiline kvaliteet (30% lõplikust hindest)

Toetuse määramise selle kriteeriumi raames peavad taotlejad tutvustama oma Erasmus Munduse magistrikursuse taotluse akadeemilisi eesmärke ja võimalikku panust Euroopa kõrgharidussektori tippkvaliteeti, uuenduslikkusesse ja konkurentsivõimesse.

Kursuse integreeritus (25% lõplikust hindest)

Kursuse integreerituse kriteerium keskendub küsimustele, mis on seotud sellega, kuidas Erasmus Munduse magistrikursust partnerasutustes rakendatakse nii kursuse läbiviimise kui ka üliõpilaste valimise, vastuvõtmise, eksamineerimise ja tulemuste tunnustamise mehhanismide seisukohast.

Kursuse juhtimise, nähtavuse ja jätkusuutlikkusega seotud meetmed (20% lõplikust hindest)

Kriteerium keskendub sellele, kuidas konsortsium kavatses juhtida Erasmus Munduse magistrikursust, et tagada selle tõhus ja tulemuslik rakendamine.

Üliõpilastele pakutavad võimalused ja toetus (15% lõplikust hindest)

Kriteeriumi puhul pööratakse erilist tähelepanu osalevatele üliõpilastele pakutavatele teenustele ja võimalustele ning sellele, kuidas taotlejate konsortsium kavatses tagada nende üliõpilaste tulemusliku osalemise Erasmus Munduse magistrikursuse tegevustes.

Kvaliteedi tagamine ja hindamine (10% lõplikust hindest)³²

Kriteeriumi raames peavad Erasmus Munduse magistrikursuse taotlejad kirjeldama kvaliteedi tagamise ja hindamise strateegiat, mida konsortsium kavandab kasutada, et tagada viie rakendamisaasta jooksul tõhus järelevalve kursuse üle (nii sisu kui ka haldamise järelevalve) ja kursuse pidev täiendamine. Taotlejatel ja toetusesaajatel tuleb tutvuda programmi esimesel etapil koostatud Erasmus Munduse magistrikursuste kvaliteedikäsiraamatuga, mis on olemas [Erasmus Munduse veebilehel](http://www.eqar.eu). Nimetada tuleb ka konkreetseid

³² Taotlejatel soovitatakse tutvuda ka Euroopa kõrghariduse kvaliteediagentuuride registriga aadressil <http://www.eqar.eu>.

meetmed, mida konsortsium võtab mõlemast soost isikute võrdse osalemise ning ebasoodsamas olukorras üliõpilaste/õppejõudude ühiskursusel osalemise võimaldamiseks.

4.4 ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – FINANTSTINGIMUSED

Rahaline toetus Erasmus Munduse magistrikursuse jooksvate kulude katmiseks

Iga projekti puhul võib ühele ja samale lõplikule toetusesaajale (nt konsortsium, üliõpilane või õppejõud) seoses ühe ühise kursusega selle kestuse jooksul anda ainult ühe ühenduse toetuse.

Rahaline toetus, mida antakse Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumi siseste halduskulude katmiseks, on ühekordne 30 000 euro suurune hüvitis ühe kursusekorra kohta (s.o 10 000 eurot osaleva kõrgharidusasutuse kohta, kokku kuni 30 000 eurot).

Lisaks sisaldab iga üliõpilase stipendium maksimaalset toetussummat üliõpilase Erasmus Munduse magistrikursusel osalemise kulude katmiseks (vt allpool Erasmus Munduse magistrikursuste individuaalstipendiumide tabelit).

Toetusesaaja ei pea ühekordse hüvitise ega Erasmus Munduse magistrikursuse kulude katmiseks antava stipendiumitoetuse kasutamise kohta aruannet esitama.

Individuaalstipendiumid

Üliõpilastele ja õppejõududele Erasmus Munduse individuaalstipendiumide määramise korra ja kriteeriumide kehtestamine on väljavalitud Erasmus Munduse magistrikursuste ülesanne. Selleks et tagada kandideerivate üliõpilaste seast valiku tegemise läbipaistvus ja objektiivsus, peavad väljavalitud Erasmus Munduse magistrikursused oma lepinguliste kohustuste osana esitama täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist üliõpilaste valimise korra ja kriteeriumide igakülgse kirjelduse.

Erasmus Munduse magistrikursuse stipendiumi taotleda soovivad isikud peavad tutvuma väljavalitud magistrikursuste loeteluga ja vaatama täpsemat teavet nende valitud magistrikursus(t)e veebilehelt.

Erasmus Munduse stipendiume antakse iga Erasmus Munduse magistrikursuse üliõpilastele ja õppejõududele. Iga isikute kategooriale (A- ja B-kategooria üliõpilased ning kolmandate riikide ja vajaduse korral Euroopa õppejõud) ette nähtud stipendiumide arv määratakse kindlaks kord aastas ja teatatakse väljavalitud Erasmus Munduse magistrikursustele asjaomasele akadeemilisele aastale eelneva aasta sügisel. Kõige tõenäolisemalt antakse 7–17 stipendiumi üliõpilastele (olenevalt sellest, kas Erasmus Munduse magistrikursust ka varem korraldatud), 3–4 kolmandate riikide õppejõududele ja sama palju Euroopa õppejõududele (kui konsortsiumi kuuluvad kolmandate riikide partnerid).

Tuleb märkida, et samal ajal kui A-kategooria stipendiume tuleb käsitada **täisstipendiumidena**, mis katavad üliõpilase kõik hädavajalikud kulutused Euroopas veedetud õppeperioodi ajal, tuleb B-kategooria stipendiume käsitada **rahalise toetusena**, mida antakse üliõpilase kulude katmiseks Erasmus Munduse magistrikursuse õpingute ajal.

Õppejõudude stipendiume antakse kuni kolmeks kuuks. Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsium võib siiski kutsuda rohkem õppejõude lühemateks perioodideks või rahastada neid lühemate perioodide jooksul, kui iga isiku liikuvus kestab vähemalt kaks nädalat.

Ilma et see piiraks kõrgete akadeemiliste standardite kohaldamist, lähtuvad Erasmus Munduse magistrikursuste konsortsiumid üliõpilaste/õppejõudude seast Erasmus Munduse stipendiumi saajaid valides järgmistest põhikriteeriumidest, et tagada üliõpilaste/õppejõudude geograafiline mitmekesisus:

- Erasmus Munduse magistrkursuse stipendiumisaajate seas ei või olla rohkem kui kaks samast kodakondsusest üliõpilast;
- kõik Euroopa või kolmanda riigi õppejõud, kellele määratakse stipendium, peavad olema eri kõrgharidusasutustest.

Konsortsium saab sellest kriteeriumist kõrvale kalduda üksnes täitevasutuse eelneval nõusolekul.

Stipendiumide tabel

		A-kategooria stipendiumid	B-kategooria stipendiumid	Õppejõudude stipendiumid
I	Toetus sõidu-, sisseseadmis- ja muude kulude katmiseks	4000 eurot üheaastaste Erasmus Munduse magistrkursuste puhul; 8000 eurot pikemate kui üheaastaste kursuste puhul	3000 eurot – <u>üksnes</u> juhul, kui Erasmus Munduse magistrkursus hõlmab liikvuseraiooni kolmandas riigis	
II	Maksimumtoetus Erasmus Munduse magistrkursusel osalemise kulude (sealhulgas kindlustuskaitse) katmiseks ³³	4000 eurot semestris	2000 eurot semestris	
III	Igakuine toetus ³⁴	1000 eurot kuus	500 eurot kuus	
IV	Elamistoetus (sealhulgas sõidukulud)			1200 eurot nädalas õppejõu kohta kuni 3 kuu jooksul

A-kategooria stipendiumide puhul: üliõpilase miinimumstipendium üheaastase magistrkursuse puhul on 16 000 eurot, kui magistrkursuse osalemistasu on 0 eurot. Üliõpilase maksimumstipendium kaheaastase magistrkursuse puhul on 48 000 eurot, kui magistrkursuse osalemistasu ulatub ülempiirini 4000 eurot semestri kohta.

B-kategooria stipendiumide puhul: üliõpilase miinimumstipendium üheaastase magistrkursuse puhul, mis ei hõlma liikvust kolmandasse riiki, on 10 000 eurot. Üliõpilase maksimumstipendium kaheaastase magistrkursuse puhul, mis hõlmab liikvust kolmandasse riiki, on 23 000 eurot, kui magistrkursuse osalemistasu ulatub ülempiirini 2000 eurot semestri kohta.

Õppejõudude stipendiumide puhul: miinimumstipendium kahenädalase lähetuse puhul on 2400 eurot ja maksimumstipendium kolmekuulise lähetuse puhul on 14 400 eurot.

³³ Osalemiskulude all tuleb mõista mis tahes kohustuslikke haldus-/tegevuskulusid, mis on seotud üliõpilase osalemisega Erasmus Munduse magistrkursusel (nt raamatukogu ja laboratooriumi kasutamise, sotsiaalkindlustuse ja kindlustuskulud jms). Kõigist täiendavatest kuludest (nt välitöös osalemise kulud), nii vabatahtlikest kui ka kohustuslikest, tuleb üliõpilasest kandidaadile teatada taotluste esitamise etapil.

³⁴ Neid igakuiseid toetussummasid võidakse suurendada erivajadustega üliõpilaste lisakulude katmise toetuseks; Erasmus Munduse magistrkursused peavad täitevasutust sellest teavitama iga-aastaste üliõpilaste stipendiumide taotluste raames.

Stipendiumid makstakse Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumidele kursuse iga kursusekorra puhul sõlmitava konkreetse toetuslepingu raames. Konsortsiumi ülesanne on tagada, et stipendiume makstakse üliõpilasele/õppejõule järgmiselt:

- **I summa** (*toetus sõidu-, sisseseadmis- ja muude kulude katmiseks*) tuleb maksta:
 - **A-kategooria stipendiumide puhul** registreerimisprotsessi lõpus kas täies ulatuses (ühe akadeemilise aasta pikkuste Erasmus Munduse magistrkursuste puhul) või kahe osamaksena (pikema kestusega Erasmus Munduse magistrkursuste puhul).
 - **B-kategooria stipendiumide puhul** kolmandas riigis veedetavaks liikuvusperioodiks tehtavate ettevalmistuste ajal.
- **II summa** (*maksimumtoetus Erasmus Munduse magistrkursusel osalemise kulude (sealhulgas kindlustuskaitse) katmiseks*) võidakse maksta otse Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumile, kui üliõpilane on sõlminud konsortsiumiga **üliõpilase lepingu**, kus on selgelt märgitud kõnealune summa ja sellega kaetavad kulud. Kuigi Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumil on osalevate üliõpilaste poolt tasumisele kuuluvate osalemiskulude suuruse kindlaksmääramisel vabad käed, tuleb Erasmus Munduse stipendiumi saajad vabastada nimetatud kulude katmiseks antavat maksimaalset stipendiumitoetust ületava summa tasumisest.
- **III summa** (*igakuine toetus*) tuleb maksta kord kuus üliõpilase isiklikule pangakontole.
- **IV summa** (*elamistoetus, sh sealhulgas sõidukulud*): vastavalt õppejõu vajadustele.

Erasmus Munduse magistrkursuste esindajad peaksid olema kursis eri osalisriikides individuaalstipendiumide suhtes kohaldatava maksupoliitikaga ja teavitama sellest stipendiumisaajaid. Erasmus Munduse magistrkursuste esindajatel tuleb pöörduda lisateabe saamiseks asjaomase Erasmus Munduse riikliku struktuuri poole (loetelu: vt 8. ptk).

4.5 ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – LEPINGUTINGIMUSED

Raampartnerlusleping

Kui Erasmus Munduse magistrkursuse taotlus osutub valituks, sõlmib täitevasutus koordineeriva asutusega viieaastase *raampartnerluslepingu*. Raampartnerlusleping sõlmitakse viieks aastaks tingimusel, et programmi jätkatakse pärast 2013. aastat. See tähendab, et väljavalitud Erasmus Munduse konsortsium kohustub säilitama selle ajavahemiku jooksul konsortsiumi koosseisu ning kursuse sisu heakskiidetud kujul (loomulikult on lubatud seda ajakohastada ja kohandada vajadustega).

Konsortsiumi koosseisu muutmiseks – sealhulgas näiteks kolmandate riikide partnerite kaasamiseks olemasolevasse Erasmus Munduse magistrkursusesse – või kursuse sisu/struktuuri oluliseks muutmiseks (erinevalt üksikkursuste sisu korrapärasest ajakohastamisest) tuleb täitevasutusele eelnevalt taotlus esitada ja viimane peab selle muutmismenetluse kontekstis ametlikult rahuldama. Heakskiidetud muudatused hakkavad kehtima järgmisest kursusekorrast.

Konkreetsed toetuslepingud

Raampartnerluslepingu alusel sõlmitakse kord aastas *konkreetne toetusleping*, et hõlmata kõik viis magistrkursuse korda. Konkreetne toetusleping hõlmab rahalist toetust konsortsiumisest halduskulude katmiseks (ühikordne 30 000 euro suurune summa) ning Erasmus Munduse individuaalstipendiume, mida antakse iga magistrkursuse üliõpilastele ja õppejõududele.

Magistrikursuse rakendamist kontrollitakse korrapäraselt konkreetsete toetuslepingute aruannete põhjal, mille esitab koordineeriv asutus Erasmus Munduse magistrikursuse nimel. Konkreetsete lepingute pikendamise või pikendamata jätmise otsus põhineb sellel, kas kursust on läbi viidud vastavalt taotlusele ja Erasmus Munduse programmi eeskirjadele, kas Erasmus Munduse toetuse saajad on kursusest osa võtnud ja kas on säilitatud ranged kvaliteedinormid.

Ilmse rangetele kvaliteedinormidele mittevastavuse korral võib täitevasutus keelduda toetuse ja magistrikursuse nimetuse pikendamisest või isegi nõuda juba makstud toetussummade tagasimaksmist. Täitevasutus võib konsulteerida asjakohase riikliku struktuuriga ja võimalik et ka kõnealusel Erasmus Munduse magistrikursusel osalevate stipendiumisaajatega.

Toetuse maksmine

Erasmus Munduse toetus, mis hõlmab nii Erasmus Munduse magistrikursuse jooksvate kulude katmist kui ka üliõpilaste ja õppejõudude stipendiume, makstakse konsortsiumile kahe eelmaksena, mis on ette nähtud selleks, et anda toetusesaajale vaba raha.

- Esimene eelmakse, mis moodustab 80% üheaastase Erasmus Munduse magistrikursuse toetusest või 70% pikema kursuse toetusest, makstakse välja pärast seda, kui mõlemad pooled on iga-aastasele konkreetsele toetuslepingule alla kirjutanud. Makse tehakse 45 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil viimane pool (st täitevasutus) lepingule alla kirjutab ja saadakse kõik vajalikud tagatised.
- Teine eelmakse, mis vastab toetuse ülejäänud osale, makstakse pärast seda, kui täitevasutus saab toetusesaajalt ametliku maksetaotluse, mis kinnitab, et vähemalt 70% esimesest eelmaksest on ära kasutatud.

Erasmus Munduse magistrikursuse leping

Selleks et tagada osalevate kõrgharidusasutuste piisav pühendumine Erasmus Munduse magistrikursusele, peavad asjaomaste asutuste pädevad organid sõlmima *Erasmus Munduse magistrikursuse lepingu*. See leping peab võimalikult täpselt käsitlema kõiki Erasmus Munduse magistrikursuse raames elluviidavate tegevuste rakendamise, juhtimise, järelevalve ja hindamisega seotud akadeemilisi, haldus- ja finantsaspekte, sealhulgas individuaalstipendiumide haldamist.

Selle lepingu koopia tuleb esitada täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist.

Üliõpilase leping

Konsortsiumi ülesanne on tagada kõigi üliõpilaste aktiivne osalus Erasmus Munduse magistrikursuse tegevustes. Erasmus Munduse magistrikursusel osalemise eeskirjade piisava läbipaistvuse tagamiseks peavad konsortsiumid selgelt määratlema üliõpilase kohustused *üliõpilase lepingus*, mille pooled programmi alguses sõlmivad. See leping peaks võimalikult täpselt kindlaks määrama mõlema poole õigused ja kohustused ning hõlmama järgmisi küsimusi:

- üliõpilaselt nõutav osalemistasu, mida see hõlmab ja (vajaduse korral) mida mitte;
- peamised sündmused magistrikursuse kalendris ja eksamisessioonid;
- eksamite/testide laad ja üliõpilase tulemuste hindamise süsteem;
- üliõpilase kohustused seoses kursusel/tegevustes osalemise ja akadeemiliste tulemustega ning kohustuste täitmatajätmise tagajärjed.

Erasmus Munduse stipendiumisaaja, kes otsustab oma taotluse tagasi võtta enne õppeperioodi algust või selle ajal või kes eemaldatakse magistrikursuselt puudulike (või ebapiisavate) tulemuste tõttu, tuleb pärast

konsortsiumipoolset nõuetekohast teavitamist/hoiatust stipendiumist ilma jätta. Selle lepingu koopia tuleb esitada täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist.

Raampartnerluslepingu ja konkreetse toetuslepingu näidised ning lisad on olemas Erasmus Munduse konkursikutsete veebilehel.

Veebilehe [heade tavade](#) leht sisaldab ka Erasmus Munduse magistrkursuse lepingu ja üliõpilase lepingu näidiseid. Tegemist on üksnes näidistega, mille sisu eest täitevasutus ei vastuta.

4.6 ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA

Lisaks eespool punktis 3.1 öeldule tuleb täitevasutusele esitatava Erasmus Munduse magistrkursuse taotluse koopia saata kavandatud konsortsiumis osalevate Euroopa riikide Erasmus Munduse riiklikele struktuuridele (loetelu: vt 8. ptk).

Lisaks sellele tuleb Erasmus Munduse ühiste magistrkursuste konsortsiumidel **esitada neli nädalat enne täismahus taotluse esitamise tähtaega oma tulevase taotluse kokkuvõtte** (kuni üks lehekülg, sealhulgas pealkiri, hõlmatud valdkond/valdkonnad, peamised partnerid ning programmi struktuuri ja põhijoonte lühikokkuvõtte), et hõlbustada taotlusega hõlmatud akadeemilistele valdkondadele spetsialiseerunud ekspertide kindlakstegemist ja värbamist.

Nende Erasmus Munduse magistrkursuste kohta, mis osutusid valituks juba programmi esimesel etapil ja millele soovitakse taotleda Erasmus Munduse toetust ka järgmiseks viieks aastaks, tuleb esitada uus Erasmus Munduse magistrkursuse taotlus enne magistrkursuse viiendat läbiviimise korda.

Soovituslik ajakava

Taotlejad peaksid arvestama, et järgmine ajakava esitatakse üksnes teavitamise eesmärgil ja seda võidakse iga-aastase konkursikutse kontekstis muuta.

- 1) ***n–2. aasta detsember / n–1. aasta jaanuar:*** iga-aastase konkursikutse (sh teave vormide kohta, mida tuleb kasutada, ja muu asjaomase valimisaasta suhtes kohaldatav asjakohane teave) avaldamine.
- 2) ***n–1. aasta 31. märts:*** Erasmus Munduse ühise magistrkursuse kokkuvõtte esitamise tähtaeg;
- 3) ***n–1. aasta 30. aprill:*** taotluste esitamise tähtaeg;
- 4) ***n–1. aasta mai–juuli:*** taotluste hindamine ja valimine;
- 5) ***n–1. aasta september:*** valiku tulemused tehakse teatavaks ja valituks osutunud Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumidele saadetakse raampartnerluslepingud;
- 6) ***n–1. aasta september kuni***
 - a) ***n. aasta jaanuar:*** A-kategooria stipendiumikandidaatide ja kolmandate riikide õppejõudude taotlusi vastuvõtvate Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumide teavitus- ja edenduskampaania;
 - b) ***n. aasta mai:*** teavitus- ja edenduskampaania jätkamine B-kategooria stipendiumikandidaatide taotluste vastuvõtmiseks ja töötlemiseks;

Erasmus Munduse magistrkursus kehtestab mõlema stipendiumikategooria puhul stipendiumitaotluste esitamise tähtajad, mis on kooskõlas täitevasutuse kehtestatud tähtaegadega (vt allpool punkt 7).

- 7) ***n–1. aasta november:*** kõigile Erasmus Munduse magistrkursustele (nii uutele kui ka varasematel aastatel väljavalitud kursustele, mille viieaastane tsükkel alles kestab) teatatakse iga kategooria puhul pakutavate stipendiumide arv.
- 8) Erasmus Munduse magistrkursuse stipendiumi taotlused:
 - a) ***n. aasta jaanuari lõpp:*** Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumid esitavad väljavalitud A-kategooria üliõpilaste ja kolmandate riikide õppejõudude loetelud täitevasutusele, kes kinnitab loetelu ja valmistab ette ametlikud dokumendid viisataotlemise hõlbustamiseks.
 - b) ***n. aasta mai lõpp:*** Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumid esitavad täitevasutusele väljavalitud B-kategooria üliõpilaste loetelud.
- 9) ***n. aasta juuli:*** pooled allkirjastavad konkreetseid toetuslepinguid; täitevasutus teeb toetusesaajale esimese eelmakse.
- 10) ***Alates n. aasta augustist:*** Erasmus Munduse magistrkursused alustavad tööd.

4.7 ERASMUS MUNDUSE MARGINIME KASUTAMISE TINGIMUSED

Nagu märgitud punktis 3.5 „Avalikustamine”, on Erasmus Munduse programmile ja sellega seotud marginimede, nagu Erasmus Munduse magistrkursus, Erasmus Munduse ühine doktoriõppekava, Erasmus Munduse partnerlussuhted või Erasmus Munduse projektid, lubatud viidata oma tegevuste ja tulemuste edendamiseks ja levitamiseks ainult väljavalitud taotlustel.

Selle reegli ainus erand on magistrkursused, mida rahastati programmi esimesel etapil (2004–2008), kuid mille rahastamist ei jätkatud muudel kui kvaliteedist tulenevatel põhjustel (nt eelarvelised põhjused).

Sellised kursused võivad jätkata viitamist Erasmus Munduse programmile järgmistel tingimustel:

- Erasmus Munduse programm on asjaomast magistrkursust rahastatud vähemalt viis järjestikust korda;
- kursuse kohta on esitatud taotlus³⁵ meetme 1A iga-aastase konkursikutse raames ja taotluse tulemus hindamis- ja valikuperioodi lõpus on vähemalt 75% maksimaalsest punktisummast;
- kursus peab ametlikult kinnitama Erasmus Munduse meetme 1A nõuetele vastamist, nagu need on sätestatud käesoleva juhendi punktis 4.2.2, ning säilitama kursuse rakendamisel sama kõrget kvaliteeditaset, nagu see oli rahastamisperioodil.

Kui need tingimused ei ole täidetud, tühistab täitevasutus automaatselt kursuse loa oma teabe- ja edendustegevuses Erasmus Munduse programmile viidata.

³⁵ Erasmus Munduse marginime kasutamise taotlus on meetme 1A taotluse lahutamatu osa. Taotlejad, kes soovivad taotleda ainult Erasmus Munduse marginime kasutamise õigust, peavad täitma ainult osa täismahus taotluse ametlikest nõuetest.

5 MEEDE 1B: ERASMUS MUNDUSE ÜHISED DOKTORIÕPPEKAVAD

5.1 SISSEJUHATUS

Paljudes Euroopa riikides ja mujal maailmas toimuvad praegu intensiivsed doktoriõppega seotud arutelud ja reformid, mille tempo ja laad on riigiti, kõrgharidusasutuse liigiti ja õppevaldkonniti erinevad.

Kuigi Euroopas ei ole doktoriõppekava ühtse mudeli ega Euroopa ühise doktorikraadi suhtes saavutatud üksmeelt, võib siiski esile tõsta mõned selged suundumused. Nende eesmärk on ühelt poolt selgitada ja teatavas mõttes formaliseerida doktoriõppe olemust (sellistes küsimustes, nagu objektiivsus, juurdepääs, doktorantide seisund, kestus, tunnustamine, sidemed teadus- ja/või majandussektoriga jms) ning teiselt poolt ühendada ressursse ning kaotada õppevaldkondade, akadeemiliste ringkondade ja ühiskonna vahelised lõhed (näiteks doktori-/kraadiõppe-/teadusõppeasutuste loomise või kaasjuhendamise kokkulepete, ühissettevõtete ning kõrgharidusasutuste, teadusorganisatsioonide ja ettevõtete baasil tegutsevate ettevõtete kaudu).

Sellega seoses näib Erasmus Munduse magistrikursuse mudel oma kõrge integreerituse tasemega, mis on kombineeritud paljude eri lähenemisviisidega, olevat ideaalne alus, millele tuginedes saavad osalevad kõrgharidusasutused katsetada ja luua tulevaste Euroopa ühiste doktorikraadide uusi mudeleid.

Kuigi Euroopa Komisjonil on rohkesti kogemusi noortele teadlastele, sealhulgas doktorantidele rahalise toetuse andmisel Marie Curie nimelise stipendiumikava ja eelkõige esmase koolituse võrgustike kaudu, tuleb Erasmus Munduse ühiseid doktoriõppekavasid käsitada neid rahastamiskavasid täiendavatena selle poolest, millist tähelepanu pööratakse doktoriõppekavadele ja nende institutsioonilisele mõõtmele ning kuidas aidatakse kaasa doktoriõppe kujundamisele Euroopa kõrghariduspiirkonnas.

Selle tulemusena on Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade peamine eesmärk arendada välja struktureeritud ja integreeritud koostöö kõrghariduse vallas, et koostada ja rakendada ühiseid doktoriõppekavasid, mille läbimine annab vastastikku tunnustatud ühise, topelt või mitmekordse doktorikraadi.

Seepärast on programm peale teadustegevuse ja osalevate üksikisikute suunatud peamiselt asutustele. Neilt oodatakse doktoriõppe ajakohastamiseks mõeldud uuenduslike mudelite edendamisele kaasaaitamist, keskendumist institutsioonilisele koostööle ja ühiste haldusmudelite (s.o töölevõtmise, järelevalve, hindamise, kraadide andmise ja tasude maksmise poliitika) väljatöötamist.

Selle taustal peaksid Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad:

- ✓ aitama originaalsete ja sõltumatute teadusuuringute kaudu kaasa teadmiste edendamisele, sealhulgas erialases kontekstis;
- ✓ käsitlema uusi teadusalaseid ja sotsiaal-majanduslikke probleeme;
- ✓ aitama kaasa ülikoolide/teadusorganisatsioonide ja teiste sektorite (sealhulgas tööstus-, kaubandus- ja teenusesektor) vaheliste sidemete tugevdamisele, et parandada teadmiste edastamist ja kasutamist ning soodustada innovatsiooni;
- ✓ saada Euroopa tasandil eeskujuks ning aitama sel viisil kaasa doktoriõppe ja teadusuuringute üldise kvaliteedi parandamisele Euroopas.

Doktorantide seisukohast peaksid Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad tegelema otseselt tööalase konkurentsivõime küsimusega ja seepärast:

- ✓ looma sobivaid karjääriarendusvõimalusi väljaspool akadeemilisi ringkondi, laiemal tööturul;

- ✓ pakkuma arengumaadest pärit kandidaatidele sobivaid stiimuleid koju naasmiseks ja kogemuste rakendamiseks oma riigi hüvanguks.

Praktilisest küljest rakendatakse Erasmus Munduse ühiseid doktoriõppekavu samadel alustel kui Erasmus Munduse magistrikursusi. Väljavalitud Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade konsortsiumidele pakutakse rahalist toetust nende doktoriõppekava rakendamiseks ja haldamiseks viiel järjestikusel aastal. Igal aastal pakutakse konsortsiumi poolt välja valitud Euroopa ja kolmandate riikide doktorantidele teatav arv stipendiume.

Järgmistes punktides on esitatud kogu vajalik teave neile Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutustele, kes soovivad koostada ja rakendada Erasmus Munduse ühist doktoriõppekava. Seal esitatakse ka minimaalsed abikõlblikkuse ja finantstingimused, mida kohaldatakse individuaalstipendiumi saajate suhtes. Et individuaalstipendiumi saajate valimine, töölevõtmine ja edasine kontroll on Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade ülesanne, tuleb taotlevatel konsortsiumidel neile abikõlblikkuse kriteeriumidele pöörata erilist tähelepanu.

Teave Euroopa teadusuuringute kohta (õigused ja kohustused, riiklikud nõuded jms) on EURAXESSi Interneti-portaalis: http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm.

5.2 ERASMUS MUNDUSE ÜHISED DOKTORIÕPPEKAVAD – ABIKÕLBLIKKUSE KRITERIUMID

Tuleb järgida taotluste esitamise tähtaega ja muid ametlikke abikõlblikkuse kriteeriume, mis on kindlaks määratud asjakohases iga-aastases konkursikutses ja selle lisades (eelkõige taotlusvormil).

5.2.1 ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS

ERASMUS MUNDUSE ÜHISE DOKTORIÕPPEKAVA KONSORTSIUMI KOOSSEIS

- Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava rakendamise eest vastutavasse konsortsiumi kuuluvad taotlev organisatsioon ja tema partnerid. Lepinguliste ja finantsjuhtimisega seotud küsimuste puhul ei käsitata assotsieerunud liikmeid konsortsiumi osana.
- **Väikseim abikõlblik konsortsium** koosneb kolmest doktorikraadide andmise õigusega kõrgharidusasutusest, mis asuvad eri abikõlblikes taotlejariikides, millest vähemalt üks peab olema Euroopa Liidu liikmesriik.

ERASMUS MUNDUSE ÜHISE DOKTORIÕPPEKAVA TAOTLEJA / KOORDINEERIV ASUTUS

- Taotleja peab olema üks järgmistest:
 - **abikõlblikus taotlejariigis**³⁶ (s.o Euroopa Liidu liikmesriik, EMP-EFTA riik,³⁷ Türgi, Lääne-Balkani riigid³⁸ või Šveits) asuv kõrgharidusasutus, kellel on õigus anda doktorikraade ja keda sellisena tunnustab asjaomase riigi pädev ametiasutus. Erasmus Munduse programmi ja

³⁶ Et Euroopa Liidu välise riigi esitatud taotlus oleks meetme 1 raames abikõlblik, peab valikuotsuse kuupäevaks (hiljemalt Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava esimesele korrale eelneva aasta oktoobris) kehtima leping (või vastastikuse mõistmise memorandum või EMP ühiskomitee otsus), milles sätestatakse selle riigi osalemine Erasmus Munduse programmis. Muul juhul käsitatakse asjaomase riigi organisatsioone kolmanda riigi organisatsioonidena, kellel on õigus osaleda projektides, kuid mitte esitada taotlusi ega koordineerida projekte.

³⁷ Island, Norra ja Lichtenstein.

³⁸ Lääne-Balkani riigid on Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Kosovo, nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 1999. aasta resolutsioonis nr 1244, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Montenegro ja Serbia.

asjaomaste taotlejariikide puhul käsitatakse kõrgharidusasutust tunnustatuna, kui sellele on elukestva õppe programmi raames antud Erasmus ülikooli harta. Kui taotlejale (või tema Euroopa partnerile) ei ole Erasmus ülikooli hartat antud, uurib täitevasutus asjaomaselt Erasmus Munduse riiklikult struktuurilt,³⁹ kas kõnealune asutus vastab programmi kehtestava otsuse artiklis 2 esitatud kõrgharidusasutuse määratlusele.

- Abikõlblikus taotlejariigis asuv doktori-/kraadiõppe-/teadusõppeasutus või teadusorganisatsioon, kellel on õigus anda doktorikraade ja keda sellisena tunnustab asjaomase riigi pädev ametiasutus.
- NB! Abikõlblikes taotlejariikides asuvaid kolmandate riikide kõrgharidusasutusi (nende filiaale) või teistes riikides asuvaid Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale ei peeta abikõlblikeks taotlejateks.

ERASMUS MUNDUSE ÜHISE DOKTORIÕPPEKAVA PARTNERID

- Abikõlblikuks partneriks võib pidada mis tahes organisatsiooni (eelkõige kõrgharidusasutusi, doktori-/kraadiõppe-/teadusõppeasutusi ja teadusorganisatsioone), kes aitab otseselt ja struktuuriliselt kaasa Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava rakendamisele, värvates / võttes tööle / võõrustades abikõlblikke kandidaate ja pakkudes õppe-/täiendõppemooduleid või teadustöö võimalusi. Abikõlblikelt partneritelt oodatakse, et neil oleks Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava haldusstruktuuri(de)s struktuuriline roll.

ERASMUS MUNDUSE ÜHISE DOKTORIÕPPEKAVA ASSOTSIEERUNUD LIIKMED

- Konsortsiumi assotsieerunud liikmena saab käsitada mis tahes muud Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava rakendamisel või selle üle teostatavas järelevalves osalevat organisatsiooni. See kehtib eelkõige sotsiaal-majanduslike partnerite (s.o äriühingud, eelkõige VKEd, avalik-õiguslikud asutused, mittetulundus- või heategevusorganisatsioonid, rahvusvahelised/Euroopa huviorganisatsioonid jt) kohta, kes võivad välja pakkuda, toetada ja täiendada (keskpikas ja pikas perspektiivis) konkreetseid teadusprojekte, soodustada teadmiste ja tulemuste edasiandmist ning innovatsiooni, aidata kaasa Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade edendamisele, rakendamisele, hindamisele ja jätkusuutlikule arengule.

ERASMUS MUNDUSE ÜHISE DOKTORIÕPPEKAVA STIPENDIUMI SAAMISE TINGIMUSTELE VASTAVAD DOKTORANDID

- Doktorantidele saab anda kahte eri liiki Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi:
 - **A-kategooria stipendiume** saab anda Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade konsortsiumide poolt välja valitud doktorantidele, kes on pärit riigist, mis ei ole abikõlblik taotlejariik, ja kes ei ole abikõlbliku taotlejariigi alalised elanikud ega ole seal tegelenud oma põhitegevusega (õppinud, töötanud jne) viimase viie aasta jooksul kokku rohkem kui 12 kuud. Ainsaks erandiks sellest reeglist on kolmandate riikide doktorandid, kes on juba saanud Erasmus Munduse magistristipendiumi Erasmus Munduse magistrikursusel õppimiseks;
 - **B-kategooria stipendiume** saab anda Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumi poolt välja valitud Euroopa doktorantidele ja mis tahes doktorantidele, kes ei vasta eespool kirjeldatud A-kategooria kriteeriumidele.

³⁹ Erasmus Munduse programmi raames on igas Euroopa Liidu liikmesriigis ja EFTA-EMP riigis asutatud riiklik kontakt- ja teabepunkt, edaspidi „riiklik struktuur”. Erasmus Munduse riiklike struktuuride loetelu ja aadressid on esitatud 8. peatükis.

- Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava individuaalstipendiume antakse üksnes doktoriõppekavades täisajaga osalemiseks.
- Isikud, kes on juba Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi saanud, ei vasta teise toetuse saamise tingimustele.
- Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi saavad doktorandid ei tohi saada Erasmus Munduse doktoriõpingute ajal muid ühenduse toetusi.
- Stipendiumi saamise tingimustele vastavad üksnes need kandidaadid, kes on esitanud Erasmus Munduse ühisele doktoriõppekava konsortsiumile selle doktorandi taotlus- ja valikukriteeriumide kohase taotluse, mille konsortsium on heaks kiitnud.
- Üliõpilased/doktorandid võivad esitada Erasmus Munduse stipendiumi taotluse nende endi poolt valitud Erasmus Munduse meetme 1 ühise õppekava (magistri või doktoriõppekava) läbimiseks, kuid taotlusi tohib esitada kõige rohkem kolmele õppekavale.

5.2.2 ABIKÖLBLIKUD TEGEVUSED

Erasmus Munduse ühiseid doktoriõppekavasid koostavad ja rakendavad Euroopa ja muu maailma kõrgharidusasutuste ja sotsiaal-majanduslike partnerite konsortsiumid. Osalevatele doktorantidele pakutakse kvaliteetset haridust ja nad teevad oma teadustööd vähemalt kahes eri riigis; pärast programmi edukat lõpetamist antakse neile konsortsiumi nimel topelt, mitmekordne või ühine doktorikraad.

Erasmus Munduse ühine doktoriõppekava peab:

- olema kavandatud õppe- ja teadusuuringute programmina, mille kandidaadid läbivad kuni 4 aastaga;⁴⁰
- olema taotlemise ajaks täielikult välja töötatud ja valmis rakenduma vähemalt viis korda järjest alates taotlemise aastale järgnevast akadeemilisest aastast (nt kui Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava taotlus esitatakse n–1. aasta aprillis, peab ühist õppekava esimest korda rakendama n. aasta augustis/septembris);
- kaasama Euroopa ja kolmandate riikide doktorante ning reserveerima igal aastal teatava arvu kohti Erasmus Munduse stipendiumisaajatele; see arv on aastate jooksul erinev ja see teatatakse väljavalitud Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumile järgmise ühise õppekava rakenduskorrale eelneva aasta sügisel;⁴¹
- tagama, et kõik värvatud doktorandid alustavad igal aastal oma doktoriõpinguid ajavahemikus n. aasta augustist kuni n+1. aasta märtsini ning lõpetavad õpingud (sealhulgas väitekirja kaitsmine) hiljemalt n+4. aasta oktoobriks;
- omama ühist haldusstruktuuri ühiste vastuvõtmis-, valiku-, järelevalve-, kontrolli- ja hindamismenetlustega;
- oma liikmete siseriikliku õiguse kohaselt kokku leppima õppemaksu kehtestamises või kehtestamata jätmises. Kui õppemaks kehtestatakse, peab Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsium tagama, et see oleks doktorantide jaoks läbipaistev ja selge; Erasmus Munduse stipendiumisaajate puhul peab konsortsiumile doktorandi osalemiskulude katmiseks antav kindlasummaline toetus katma

⁴⁰ Kuigi kandidaat peab oma doktoriõpingud lõpetama vähemalt nelja aasta jooksul, katab Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendium kõige rohkem kolme aastat.

⁴¹ Stipendiumide arv iga ühise õppekava rakenduskorra kohta on kõige tõenäolisemalt 6–10.

õppemaksu täielikult (vt allpool punkti 5.4). Vajaduse korral tuleb kohaldada seda kindlasummalist toetust ületava õppemaksusumma tasumisest vabastamist;

- hõlmama õppe-/teadustöö perioode vähemalt kahes eri Euroopa riigis, mis on konsortsiumis esindatud. Iga selline liikuvusperiood peab kaasa aitama õppekava täitmisele ja kestma vähemalt 6 kuud (mitte tingimata järjest);
- tagama, et kandidaadid veedavad vähemalt kaks kolmandikku oma stipendiumiga kaetud doktoriõpingute ajast Euroopas.
- tagama, et kõigile edukatele doktorantidele antakse konsortsiumi nimel ühis-, topelt- või mitmekordne kraad;⁴² edendatakse õppekavasid, mis annavad ühiskraade; need kraadid peavad olema asjaomaste riikide poolt täielikult tunnustatud või akrediteeritud. Pakkuma doktorantidele töölepingut, välja arvatud nõuetekohaselt dokumenteeritud juhtudel või kui siseriiklikud eeskirjad seda keelavad;
- tagama doktorantidele sotsiaalkindlustuskaitse, mis hõlmab tervisekindlustust, tööõnnetuskindlustust ja lapsehoolduspuhkust;
- tagama, et kõik doktoriõppekava nimekirjas olevate Erasmus Munduse stipendiumisaajate suhtes kohaldatavad abikõlblikkuse tingimused oleksid täielikult täidetud vastavalt eespool punktis 5.2.1 kirjeldatud kriteeriumidele;
- kirjalikult kinnitama, et ta on saanud teadustegevuse asukohariigi asjaomase(te)lt eetikakomisjoni(de)lt positiivse(d) hinnangu(d) ning, kui see on asjakohane, pädevatelt riiklikelt või kohalikele asutustele loa(d) enne, kui selliseid hinnanguid või lube vajav teadustegevus algab. Täitevasutusele tuleb nõudmise korral esitada sellise riikliku või kohaliku eetikakomisjoni antud ametliku loa koopia⁴³.
- põhinema partnerorganisatsioonide pädevate organite sõlmitud Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava lepingul, mis hõlmab programmi rakendamise ja selle üle teostatava järelevalve kõige olulisemaid aspekte;
- ilma et see piiraks õppekeele kasutamist, võimaldama kasutada vähemalt kahte sellist Euroopa keelt, mida kõneldakse riikides, kus asuvad Erasmus Munduse ühises doktoriõppekavas osalevad kõrgharidusasutused, ja pakkuma üliõpilastele vastavalt vajadusele keelte algõpet ja abi, eelkõige kõnealuste asutuste korraldatavate kursuste abil;

Kuigi kõik teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse valdkonnad on abikõblikud, tuleb nende valdkondade ulatus taotluses selgelt kindlaks määrata, et tagada innovaatiliste lähenemisviiside rakendamine ning Erasmus Munduse programmi eesmärkide ja prioriteetide täielik järgimine.

Kavandatud Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad peaksid hõlmama kindlakstehtud ja tunnustatud pädevusvaldkondi, milles on vaja uusi paradigmasid ja uusi lähenemisviise. Taotlejad võivad need valdkonnad kindlaks määrata altpoolt tuleva algatuse korras. Asjakohastel juhtudel võidakse konkreetsed prioriteetsed teemad kindlaks määrata iga-aastastes konkursikutsetes.

⁴² Topelt- või mitmekordne teaduskraad tähendab kaht või enamat riiklikku diplomit/kraadi, mille on ametlikult välja andnud kaks või enam kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud õppekava. Ühiskraad tähendab üht diplomit/kraadi, mille on välja andnud vähemalt kaks kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud õppekava.

⁴³ Eetikaküsimustega tegeldakse kandaatide valimise etapis. Asjaomaseid eetikaküsimusi käsitletakse üksikasjalikult konkursikutsel lisatud taotlusvormil. Eetikaküsimuste üldteave on ka konkursikutses FP7-PEOPLE-2010-ITN: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.PeopleDetailsCallPage&call_id=247 ja veebilehel http://cordis.europa.eu/fp7/ethics_en.html

Erasmus Munduse stipendiumi saavad doktorandid peavad:

- õppima doktoriõppekava alusel konsortsiumi poolt **doktorandi lepingus** (vt allpool punkt 5.5) kindlaksmääratud tingimuste kohaselt. Tingimuste täitmatajätmine võib kaasa tuua stipendiumi tühistamise;
- veetma oma õppe-/teadustöö perioodid vähemalt kahes eri Euroopa riigis, mis on konsortsiumis esindatud; B-kategooria stipendiumisaajate puhul kaks nendest riikidest peavad erinema riigist, kus doktorant omandas oma viimase akadeemilise kraadi⁴⁴;
- veetma enamiku doktoriõpingute ajast konsortsiumis esindatud Euroopa riikides või assotsieerunud riikides. Juhul kui Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumi kuuluvad kolmandate riikide partnerid ja/või assotsieerunud liikmed:
 - võivad A-kategooria stipendiumi saajad veeta neis riikides kuni ühe semestri pikkuse (või kuus kuud – kumulatiivselt või järjestikku – kestva) õppe-/teadustöö-/välitööperioodi; Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendium ei tohi katta sellest pikemaid ajavahemikke;
 - võivad B-kategooria stipendiumi saajad veeta neis riikides kuni ühe aasta (kumulatiivselt või järjestikku) oma doktoriõpingutest; Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendium ei tohi katta sellest pikemaid ajavahemikke.

5.3 ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID

Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad valitakse välja täitevasutuse korraldatud konkursi teel, lähtudes taotluse kvaliteedile akadeemilisest ja korralduslikust vaatepunktist antud hinnangust. Hindamisel võetakse aluseks **järgmised viis toetuse määramise kriteeriumi**. (Taotlusvorm sisaldab iga kriteeriumi kohta konkreetseid küsimusi, mis käsitlevad üksikasjalikult iga asjaomast valdkonda):

Kriteerium	Kaal
Akadeemiline ja teaduslik kvaliteet	25%
Partnerluse kogemused ja koosseis	25%
Õppekava Euroopa integratsioon ja toimimine	20%
Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi saavaid doktorante käsitlevad sätted	15%
Programmi juhtimine, jätkusuutlikkus ja kvaliteedi tagamine	15%
Kokku	100%

Akadeemiline ja teaduslik kvaliteet (25% lõplikust hindest)

- Toetuse määramise selle kriteeriumi raames peavad taotlejad tutvustama oma Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava taotluse akadeemilisi ja teaduslikke eesmärke ning võimalikku panust Euroopa kõrgharidussektori tippkvaliteeti, uuenduslikkusesse ja konkurentsivõimesse.

⁴⁴ Doktorandid, kellel on ühis-, topelt- või mitmekordne kraad, võivad kraadi omandamise riigi valida ise.

Partnerluse kogemused ja koosseis (25% lõplikust hindest)

Kriteeriumi kasutatakse eesmärgil hinnata partnerluse sobivust programmi eesmärkide täitmiseks ning eelkõige konsortsiumi kuuluvate partnerite teaduslikku tippaset ning nende haridus-, teadus- ja innovatsioonisuutlikkust.

Õppekava Euroopa integratsioon ja toimimine (20% lõplikust hindest)

Kriteerium keskendub küsimustele, mis on seotud sellega, kuidas Erasmus Munduse ühist doktoriõppekava partnerasutustes rakendatakse seoses doktoriõppekava läbiviimisega.

Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava doktorante ja stipendiumide saajaid käsitlevad sätted (15% lõplikust hindest)

Kriteeriumi raames arvestatakse selliseid aspekte nagu üldine teavitus- või turustusstrateegia, stipendiumide haldamise korraldus, töölevõtmise tingimused, doktorantidele pakutav tugi seoses keeleõppe, karjääri võimaluste ja teenustega.

Õppekava juhtimine ja Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava kvaliteedi tagamine (15% lõplikust hindest)⁴⁵

Kriteeriumi raames arvestatakse konsortsiumi üldist korraldust ja koostöö mehhanisme, arengu- ja jätkusuutlikkuse kavasad ning lisarahastuse olemasolu.

5.4 ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – FINANTSTINGIMUSED

Rahaline toetus Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava jooksvate kulude katmiseks

Rahaline toetus Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumi siseste halduskulude katmist toetatakse ühekordse 50 000 euro suuruse hüvitisega iga ühise õppekava rakenduskorra kohta (s.o kuni 45 000 eurot osaleva organisatsiooni kohta ja koordineerivale organisatsioonile täiendavalt 5000 eurot).

Lisaks sisaldab iga stipendium kindlaksmääratud toetussummat doktorandi Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava alusel õppimise kulude katmiseks (vt allpool *Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava individuaalstipendiumide tabelit*).

Toetusesaaja ei pea ühekordse summa või Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava kulude katmiseks antava stipendiumitoetuse kasutamise kohta aruannet esitama.

Individuaalsed doktoristipendiumid

Doktorantidele individuaalstipendiumi määramise korra ja kriteeriumide kehtestamine on väljavalitud Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade ülesanne. Selleks et tagada doktorantide läbipaistev ja objektiivne valimine, peavad väljavalitud Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad oma lepinguliste kohustuste osana esitama täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist doktorantide valimise korra ja kriteeriumide igakülgse kirjelduse.

Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi taotleja soovivad isikud peavad tutvuma väljavalitud õppekavade loeteluga ja vastavatel veebilehtedel oleva üksikasjaliku teabega.

Kõigi Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava viie rakenduskorra puhul antakse ühises õppekavas osalevatele doktorantidele piiratud arv A- ja B-kategooria stipendiume. Kategooria raames antavate stipendiumide arv määratakse kindlaks kord aastas ja teatatakse Erasmus Munduse ühisele

doktoriõppekavadele Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava asjaomasele rakenduskorrale eelneva aasta sügisel. Kõige tõenäolisemalt jääb see arv mõlema kategooria puhul vahemikku 6 kuni 10.

Üldjuhul ja kooskõlas *Euroopa teadlaste hartas* ja *teadlaste töölevõtmise juhendis* kindlaksmääratud põhimõtetega, värbavad Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumid doktorante töölepingu alusel, välja arvatud nõuetekohaselt dokumenteeritud juhtudel või kui siseriiklik õigus seda keelab. Kui sellist lepingut ei saa sõlmida (seda tuleb taotlusvormil nõuetekohaselt põhjendada), võib Erasmus Munduse konsortsium kasutada teist lähenemisviisi, mis on kooskõlas siseriikliku õigusega ja tagab stipendiumisaajale vajaliku sotsiaalkindlustuskaitse.

Ilma et see piiraks kõrgete akadeemiliste standardite kohaldamist, ei anta Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi ühe ja sama doktoriõppekava raames rohkem kui kahele samast kodakondsusest doktorandile, et tagada doktorantide geograafiline mitmekesisus. Konsortsium saab sellest kriteeriumist kõrvale kalduda üksnes täitevasutuse eelneval nõusolekul.

Individuaalstipendiumide tabel

		A-kategooria stipendium (3aastase doktoristipendiumi summad)	B-kategooria stipendium (3aastase doktoristipendiumi summad)
I	Kindlasummaline toetus sõidu-, sisseseadmis- ja muude kulude katmiseks	7500 eurot	3000 eurot – kui on ette nähtud liikvusperiood kolmandate riikide partnerite juures
II	Kindlasummaline toetus doktorandi osalemiskulude katmiseks ⁴⁶	300 eurot kuus (10 800 eurot 36 kuu eest) Erasmus Munduse ühistele doktoriõppekavadele, mis ei ole laboripõhised, või 600 eurot kuus (21 600 eurot 36 kuu eest) laboripõhiste Erasmus Munduse ühistele doktoriõppekavadele	
III	Kindlasummaline elamistoetus (kokku 36 kuuks) ⁴⁷	- 2800 eurot kuus (s.o 100 800 eurot 36 kuu eest) töölepingu puhul - 1400 eurot kuus (s.o 50 400 eurot 36 kuu eest) stipendiumi puhul	
	Maksimaalne stipendiumisumma	61 200 eurot (B-kategooria stipendium valdkonnas, mis ei ole laboripõhine, ilma liikvusperioodita kolmanda riigi partneri juures ja kui puudub tööleping) kuni 129 900 eurot (A-kategooria stipendium laboripõhises valdkonnas ja töölepingu olemasolul)	

⁴⁵ Taotlejatel soovitatakse tutvuda ka Euroopa kõrghariduse kvaliteediagentuuride registriga aadressil <http://www.eqar.eu>

⁴⁶ Need osalemiskulud peavad hõlmama kõiki doktorandi Erasmus Munduse ühises doktoriõppekavas osalemisega kaasnevaid kohustuslikke kulusid, need ei tohi oleneda doktorantide tegelikust õppe- ja teadustöö kohast ning peavad olema doktorantidele läbipaistvad (st Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava veebisaidil selgelt avaldatud ja doktorandi lepingus kirjeldatud).

⁴⁷ Neid igakuiseid toetussummasid võidakse suurendada erivajadustega doktorantide lisakulude katmise toetuseks. Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad peavad täitevasutust sellest teavitama iga-aastaste stipendiumitaotluste kontekstis.

Stipendiumisummad makstakse Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumile doktoriõppekava kõigi viie rakenduskorra puhul sõlmitava konkreetse toetuslepingu kontekstis.

Konsortsiumi ülesanne on tagada, et doktorantidele makstakse stipendiume järgmisel viisil:

- **I summa** (*toetus kandidaadi sõidu-, sisseseadmis- ja muude kulude katmiseks*) tuleb maksta osamaksetena vastavalt doktorandi vajadustele.
- **II summa** (*kindlasummaline toetus doktorandi osalemiskulude katmiseks*) võib konsortsium maksta otse doktorandile, kui viimane on allkirjastanud *doktorandi lepingu*, milles on kindlaks määratud makstav summa ja sellega hõlmatud kulud/tegevused. Konsortsium haldab seda toetust doktorantide õppe- ja teadustöös osalemise kulude katmiseks (õppe- ja teadustööga seotud kulud, koosolekutel osalemine, konverentsid jms). Kuigi Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumil on doktorantidelt nõutava osalemistasu suuruse kindlaksmääramisel vabad käed, tuleb Erasmus Munduse stipendiumi saajad vabastada nimetatud kulude katmiseks antavat kindlasummalist toetust ületava summa tasumisest.
- **III summa** (*kindlasummaline elamistoetus*) tuleb maksta kord kuus doktorandi isiklikule kontole. Töölepingute puhul peab konsortsium maha arvama asjakohased tasud ja maksud, mis sellise lepinguga kaasas käivad. Sel juhul on elamistoetus ühenduse brutotoetus doktorandi töötasukulude katmiseks. Järelilikult saadakse netopalk pärast kõigi kohustuslike tasude mahaarvamist vastavalt siseriiklikule õigusele. Võõrustav organisatsioon võib maksta doktorantidele mahaarvamiste hüvitamiseks seda toetust täiendava summa, kui ta järgib siseriiklikke eeskirju ja nende täiendavate vahendite abikõlblikkuse kriteeriume.

Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad peaksid olema kursis eri osalisriikides individuaalstipendiumide suhtes kohaldatava maksupoliitikaga ja teavitama sellest stipendiumisaajaid. Erasmus Munduse ühistel doktoriõppekavade esindajatel tuleb lisateabe saamiseks pöörduda asjaomase Erasmus Munduse riikliku struktuuri poole (loetelu: vt 8. ptk).

5.5 ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – LEPINGUTINGIMUSED

Raampartnerlusleping

Kui Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava taotlus osutub valituks, sõlmib täitevasutus konsortsiumi koordineeriva asutusega viieaastase *raampartnerluslepingu*. Raampartnerlusleping sõlmitakse viieks aastaks tingimusel, et programmi jätkatakse pärast 2013. aastat. See tähendab, et väljavalitud Erasmus Munduse konsortsiumid kohustuvad säilitama õppekava sisu olulisel määral samasugusena, nagu see selleks ajavahemikuks heaks kiideti (loomulikult on lubatud seda ajakohastada ja kohendada vajadustega).

Konsortsiumi koosseisu muutmiseks või ühise õppekava sisu/struktuuri oluliseks muutmiseks (erinevalt üksikkursuste või õppemoodulite korrapärasest asjakohastamisest) tuleb eelnevalt esitada täitevasutusele taotlus ja täitevasutus peab selle muutmismenetluse käigus ametlikult rahuldama. Heakskiidetud muudatused hakkavad kehtima ühise doktoriõppekava järgmisest rakendamise korrast.

Konkreetsed toetuslepingud

Raampartnerluslepingu alusel sõlmitakse igal aastal *konkreetsed toetuslepingud*, mis hõlmavad doktoriõppekava viie järjestikuse rakenduskorra rahastamist. Konkreetne toetusleping hõlmab rahalist toetust, mida antakse Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava läbiviimiseks ja rakendamiseks (ühikordne

50 000 euro suurune summa) ning Erasmus Munduse individuaalstipendiume, mida antakse iga Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava doktorantidele.

Konkreetsed toetuslepinguid kontrollitakse korrapäraselt aruannete põhjal, mida esitab koordineeriv asutus Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava nimel. Konkreetse lepingu pikendamise või pikendamata jätmise otsus põhineb sellel, kas õppekava on rakendatud vastavalt taotlusele ja Erasmus Munduse programmi eeskirjadele, kas Erasmus Munduse toetuse saajad on ühise õppekava läbinud ja kas on säilitatud ranged kvaliteedinormid.

Ilmse rangetele kvaliteedinormidele mittevastavuse korral võib täitevasutus keelduda toetuse ja Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava nimetuse pikendamisest või isegi nõuda juba makstud toetussummade tagasimaksmist. Täitevasutus võib konsulteerida asjakohase riikliku struktuuri ja võimalik et ka kõnealuselt Erasmus Munduse ühisest doktoriõppekavast osavõtivate stipendiumisaajatega.

Toetuse maksmine

Erasmus Munduse toetus, mis katab nii Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava jooksvaid kulusid kui ka doktorantide stipendiume, makstakse konsortsiumile kahe eelmaksena, mis on ette nähtud selleks, et anda toetusesaajale vaba raha.

- Esimene eelmakse, mis moodustab 70% toetusest, makstakse välja pärast seda, kui mõlemad pooled on allkirjastanud iga-aastase konkreetse toetuslepingu. Makse tehakse 45 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil viimane pool (st täitevasutus) lepingule alla kirjutab ja saadakse kõik vajalikud tagatised.
- Teine eelmakse, mis vastab toetuse ülejäänud osale, tehakse pärast seda, kui täitevasutus saab toetusesaajalt ametliku maksetaotluse, mis kinnitab, et vähemalt 70% esimesest eelmaksest on ära kasutatud.

Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava leping

Selleks et tagada Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava partnerasutuste piisav pühendumus, peab osalevate asutuste haldusorgan allkirjastama *Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava lepingu*, et käsitleda võimalikult täpselt kõiki Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava raames elluviidavate tegevuste rakendamise, juhtimise, järelevalve ja hindamisega seotud akadeemilisi, teadus-, haldus- ja finantsaspekte, sealhulgas individuaalstipendiumide haldamist.

Selle lepingu koopia tuleb esitada täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist.

Doktorandi leping

Konsortsiumi ülesanne on tagada kõigi doktorantide aktiivne osalus Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava tegevustes. Erasmus Munduse ühises doktoriõppekavas osalemise eeskirjade piisava läbipaistvuse tagamiseks peavad konsortsiumid selgelt määratlema doktorandi kohustused doktorandi lepingus, mille pooled programmi alguses sõlmivad. Selles lepingus tuleks võimalikult täpselt kindlaks määrata mõlema poole õigused ja kohustused ning see peaks hõlmama järgmisi küsimusi:

- doktorandilt nõutav osalemistasu, mida see hõlmab ja (vajaduse korral) mida mitte;
- doktorandi teadustöö teema ning tema doktoriõppekava põhistruktuur, tegevused ja olulised sündmused;
- järelevalve-/kontrolli-/hindamismenetluste laad ja doktorandi tulemuste hindamiseks kasutatavad kriteeriumid;

- o doktorandi kohustused seoses teadustöö esialgsete tulemustega ja väitekirja koostamisel tehtavate edusammudega ning nende kohustuste täitmatajätmise tagajärjed.

Erasmus Munduse stipendiumisaajad, kes ei täida oma kohustusi konsortsiumi vastu, tuleb pärast nõuetekohast hoiatust stipendiumist ilma jätta.

Selle lepingu koopia tuleb esitada täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist.

Raampartnerluslepingu ja konkreetsete toetuslepingute näidised ning nende lisad on olemas [Erasmus Munduse veebilehel](#).

5.6 ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA

Lisaks eespool punktis 3.1 öeldule tuleb täitevasutusele esitatava Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava taotluste koopiad saata ka kavandatud konsortsiumis osalevate Euroopa riikide Erasmus Munduse riiklikele struktuuridele (loetelu: vt 8. ptk).

Lisaks sellele tuleb Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade konsortsiumidel **esitada neli nädalat enne täismahus taotluse esitamise tähtaega oma tulevase taotluse kokkuvõte** (kuni üks lehekülg, sealhulgas pealkiri, hõlmatud valdkond/valdkonnad, peamised partnerid ning programmi struktuuri ja põhijoonte lühikokkuvõte), et hõlbustada taotlusega hõlmatud akadeemilistele ja teadusvaldkondadele spetsialiseerunud ekspertide kindlakstegemist ja värbamist.

Soovituslik ajakava

Taotlejad peaksid arvestama, et järgmine ajakava esitatakse üksnes teavitamise eesmärgil ja seda võidakse muuta iga-aastase konkursikutse kontekstis.

- 1) ***n–2. aasta detsember / n–1. aasta jaanuar:*** iga-aastase konkursikutse (sh teave vormi kohta, mida tuleb kasutada, ja muu asjaomase valimisaasta suhtes kohaldatav asjakohane teave) avaldamine.
- 2) ***n–1. aasta 31. märts:*** Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava kokkuvõtte esitamine.
- 3) ***n–1. aasta 30. aprill:*** Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava taotluse esitamine.
- 4) ***n–1. aasta mai–august:*** Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade taotluste hindamine ja valimine.
- 5) ***n–1. aasta september:*** valiku tulemused tehakse teatavaks ja valituks osutunud Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumidele saadetakse raampartnerluslepingud.
- 6) ***n–1. aasta september kuni***
 - a) ***n. aasta jaanuar:*** A-kategooria stipendiumikandidaatide taotlusi vastuvõtvate ja töötlevate Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumide teavitus- ja edenduskampaania.
 - b) ***n. aasta mai:*** teavitus- ja edenduskampaania jätkamine B-kategooria stipendiumikandidaatide taotluste vastuvõtmiseks ja töötlemiseks.

Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad kehtestavad mõlema stipendiumikategooria puhul stipendiumitaotluste esitamise tähtajad, mis on kooskõlas täitevasutuse poolt kehtestatud tähtaegadega (vt allpool punkt 8).

- 7) ***n–1. aasta november:*** kõigile Erasmus Munduse ühistele doktoriõppekavadele (nii uutele kui ka varasematel aastatel väljavalitud õppekavadele, mille viieaastane tsükkel alles kestab) teatatakse A- ja B-kategooria raames pakutavate stipendiumide arv.

- 8) Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi taotlused
 - a) **n. aasta jaanuari lõpp:** Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade konsortsiumid esitavad väljavalitud A-kategooria doktorantide loetelu täitevasutusele, kes kinnitab selle ja valmistab ette ametlikud dokumendid kandidaadi viisataotlemise hõlbustamiseks.
 - b) **n. aasta mai lõpp:** Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade konsortsiumid esitavad täitevasutusele väljavalitud B-kategooria doktorantide loetelu.
- 9) **n. aasta juuli:** pooled koostavad ja allkirjastavad konkreetsed toetuslepingud; täitevasutus teeb toetusesaaja pangakontole esimese eelmakse.
- 10) **Alates n. aasta augustist:** õppetöö algus Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade alusel.

6 MEEDE 2: ERASMUS MUNDUSE PARTNERLUSSUHTED

6.1 MEETME 2 ALAMEEDE 1: PARTNERLUSSUHTED ENPI, DCI, EDF JA IPA INSTRUMENTIDEGA HÕLMATUD RIIKIDEGA

Euroopa Liit tunnustab kõrghariduse tähtsust majanduse ja ühiskonna arengus. Kõrgharidus täidab ülimalt olulist rolli kvaliteetse inimressursi väljaarendamises, teadussaavutuste ja kõrgetasemeliste teadmiste levitamises, aidates õpetada ja harida tulevaste kodanike, tippspetsialistide ja poliitiliste juhtide põlvkondi, kes omakorda saavad kaasa aidata Euroopa ja teiste piirkondade paremale juhtimisele ja sotsiaalse ühtekuuluvuse suurenemisele.

Olemasolevad teadmised iganevad üha suurema kiirusega ning teadmiste hankimise ja uuendamise vahendite kiire muutumine nõuab haridussektorilt suurt kohanemisvõimet, et rahuldada majanduse ja ühiskonna kui terviku vajadusi. Üleilmastumise kontekstis jäävad riigid, mille sidemed ülemaailmse teadmistepõhise majandusega on nõrgad, üha ebasoodsamasse olukorda ning ei suuda luua oma rahva jaoks piisavaid sotsiaal-majanduslikke tingimusi.

Sellest lähtudes on Euroopa Liidu ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste struktuurse koostöö edendamine ja eriti asutustevahelise liikuvuse hõlbustamine vastastikku kasulik mitte üksnes kõrghariduse mõju suurendamiseks kolmandate riikide jätkusuutliku arengu huvides, vaid ka eri rahvaste vahel püsivate ja vastastikku rikastavate sidemete loomiseks ja üksteisemõistmise arendamiseks.

Aastatel 2004–2008 täiendasid ülemaailmset Erasmus Munduse I stipendiumiprogrammi Euroopa Komisjoni väliskoostöö instrumentide kaudu rahastatud riigispetsiifilised stipendiumid, et suurendada stipendiumiprogrammist toetust saavate kolmandatest riikidest pärit üliõpilaste arvu. Selle süsteemi raames käivitati sihtrühmaks olevate kolmandate riikide kõrgharidusasutuste üliõpilastele ja töötajatele mitmeid Erasmus Munduse väliskoostöö alaprogramme (EMECW) ning Euroopa Liidu ja kolmandate riikide kõrgharidusasutusi kutsuti üles arendama üliõpilaste, teadlaste ja akadeemiliste töötajate võõrustamiseks partnerlusprojekte. Tänu Erasmus Munduse väliskoostöö alaprogrammide edule suurendati nende geograafilist ulatust. 2009. aasta veebruarist kuulub väliskoostöö alaprogramm Erasmus Munduse raamprogrammi (2009–2013) koosseisu nimetusega „Erasmus Munduse meetme 2 alameede 1: Partnerlussuhted”.

Meetme 2 alameetme 1 eesmärk on edendada Euroopa kõrgharidust, aidata parandada ja avardada üliõpilaste karjääriväljavaateid ning edendada kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu kultuuridevahelist mõistmist kooskõlas ELi välispoliitiliste eesmärkidega, et aidata kaasa kolmandate riikide jätkusuutlikule arengule kõrghariduse vallas. Alameede hõlmab partnerlusprojekte Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste vahel, vahetusi ja liikuvust kõrghariduse kõigil astmetel, sh stipendiumiprogrammi. Toetatakse (bakalaureuse-, magistri-, doktoriõppe) üliõpilaste, järel doktorite ning (akadeemiliste ja haldus-) töötajate liikuvust.

Nagu ka väliskoostöö alaprogrammi puhul, nähakse meetme 2 alameetme 1 raames ette riigispetsiifilised koostöömeetmed (nn geograafilised alaprogrammid), mille kaudu väljendub poliitiline valik mitmete riikide või piirkondade rühmade vahel. Sellised meetmed täiendavad teisi kõnealuse ala või piirkonna kohta Euroopa Komisjoni poolt välja töötatud meetmeid.

Meetme 2 alameetme 1 erieesmärgid on järgmised:

- aidata kaasa ühiskondade vastastikusele rikastamisele, arendades meeste ja naiste kvalifikatsiooni nii, et neil oleks tööturu nõudmistele vastavad oskused, laia silmaring ja rahvusvahelised kogemused;

- soodustada akadeemilise taseme alusel valitud kolmandate riikide üliõpilaste, teadlaste ja õppejõudude, eelkõige sotsiaalselt kaitsetute rühmade liikuvust, et nad omandaksid kvalifikatsiooni ja/või saaksid kogemusi Euroopa Liidus;
- aidata kaasa kolmandate riikide kõrgharidusasutuste inimressursside arengule ja rahvusvahelisele koostööle suurenenud liikuvusvoogude kaudu Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel kooskõlas võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtetega.

Programmi rakendamine täiendab ühenduse horisontaalseid tegevuspõhimõtteid eelkõige järgmiselt:

- laiendades Euroopa teadmispõhist majandusruumi ja ühiskonda ning aidates vastavalt Lissaboni strateegia eesmärkidele kaasa uute töökohtade loomisele ning Euroopa Liidu globaalse konkurentsivõime tõstmisele, jätkusuutlikule majanduskasvule ja suuremale sotsiaalsele ühtekuuluvusele;
- edendades kultuuri, teadmisi ja oskusi rahumeelse ja jätkusuutliku arengu tagamiseks mitmepalgelises Euroopas;
- parandades teadlikkust Euroopa kultuurilise ja keelilise mitmekesisuse kohta ning rassismi ja ksenofoobiaga võitlemise vajalikkuse kohta ning edendades kultuuridevahelist haridust;
- abistades erivajadustega üliõpilasi ning eelkõige aidates neil integreeruda kõrgharidussüsteemi põhivoolu ning edendades võrdseid võimalusi kõigile;
- edendades meeste ja naiste vahelist võrdõiguslikkust ning aidates kaasa soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vastu võitlemisele;
- edendades kolmandate riikide arengut.

6.1.1 ÕPPEVALDKONNAD NING PIIRKONDADE/RIIKIDE VAJADUSED

Meetme 2 alameede 1 on avatud kõigile kõrghariduse astmetele (bakalaureuseõppest järel doktorite ja töötajateni) ning õppevaldkondadele. Sellest lähtuvalt on eelistatud projektid selliste tegevuste rakendamiseks, mis hõlmavad võimalikult paljusid õppevaldkondi ja -aineid, mis on konkursikutse suunistes kindlaks määratud vastava riikide rühma kohta.

6.1.2 ABIKÕLBLIKKUSE KRITERIUMID

Käesolevas punktis on esitatud partnerluse abikõlblikkuse üldnõuded. Seoses abikõlbliku riigi, partnerlussuhte, tegevuste, sihtrühmade ja liikuvuse tüübiga tuleb arvestada geograafilise alaprogrammi või riikide rühma erinõudeid, mis on avaldatud vastava konkursikutse suunistes.

Iga taotleja võib esitada ainult ühe taotluse ühe riikide rühma kohta. Üks Euroopa partnerlus võib esitada taotlusi maksimaalselt nelja riikide rühma kohta; iga taotlus tuleb esitada eraldi ümbrikus.

6.1.2.a ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD JA PARTNERLUSE KOOSSEIS

PARTNERLUSE KOOSSEIS

Miinumumkoosseisuga partnerlus hõlmab:

- ✓ viit Euroopa kõrgharidusasutust, mis on saanud Erasmuse harta vähemalt kolmelt Euroopa Liidu liikmesriigilt ning
- ✓ vähemalt üht kõrgharidusasutust vastava riikide rühma igast riigist.

Et taotleja suudaks partnerlust usaldusväärset juhtida, hõlmab maksimumkoosseisuga partnerlus kuni 20 partnerit.

Eespool nimetatud reeglit võidakse asjaomasest geograafilisest alaprogrammist või riikide rühmast sõltuvalt kohandada. Täpsem teave iga geograafilise alaprogrammi või riikide rühma puhul kohaldatavate eeskirjade kohta esitatakse vastava konkursikutse suunistes.

TAOTLEJAD / KOORDINEERIV ASUTUS

Taotleja peab:

1. olema juriidiline isik;
2. olema ülikool või kõrgharidusasutus. Abikõlbliku kõrgharidusasutusena peab taotleja pakkuma bakalaureuse-, magistri- ja/või doktoriõppe astmel kõrgharidust, mis võimaldab saada kõnealuse riigi pädevate asutuste tunnustatud kvalifikatsiooni; taotleja peab kandma ülikooli või mõnda muud asjakohast nimetust (nt polütehnikum, kolledž, instituut vms). Kolmandate riikide kõrgharidusasutusi (või nende filiaale), mis asuvad abikõlblikes Euroopa riikides, või Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale, mis asuvad kolmandates riikides, ei käsitata abikõlblike taotlejatena;
3. olema registreeritud ühes järgmistest Euroopa riikidest: (vt pöördel)

ELi liikmesriigid			Teised riigid või võimalikud kandidaatriigid, mis on liikmesriikidega samas seisundis ^{48, 49}			
			EMP riigid	Võimalikud kandidaatriigid	Kandidaatriigid	
Austria	<u>Saksamaa</u>	Madalmaad	Island	Albaania	Horvaatia	<u>Šveits</u>
Belgia	<u>Kreeka</u>	Poola	Liechtenstein	Bosnia ja Hertsegoviina	Türgi	
Bulgaaria	Ungari	Portugal	Norra	Montenegro	Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik	
Küpros	Iirimaa	Rumeenia		Serbia		
Tšehhi Vabariik	Itaalia	Slovakkia		Kosovo ÜRO Julgeolekukomitee resolutsiooni 1244/99 alusel		
Taani	Läti	Sloveenia				
Eesti	Leedu	Hispaania				
Soome	Luksemburg	Rootsi				
Prantsusmaa	Malta	Ühendkuningriik				

- vastutama otseselt koos partneritega elluviidavate tegevuste haldamise eest, mitte tegutsema vahendajana;
- olema saanud Erasmuse harta enne konkursikutse avaldamise kuupäeva.

PARTNERID

Partner peab:

- olema juriidiline isik;
- olema ülikool või kõrgharidusasutus. Abikõlbliku kõrgharidusasutusena peab taotleja pakkuma bakalaureuse-, magistri- ja/või doktoriõppe astmel kõrgharidust, mis võimaldab saada kõnealuse riigi pädevate asutuste tunnustatud kvalifikatsiooni; taotleja peab kandma ülikooli või mõnda muud asjakohast nimetust (nt polütehnikum, kolledž, instituut vms). Kolmandate riikide kõrgharidusasutusi (või nende filiaale), mis asuvad abikõlblikes riikides, või Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale, mis asuvad kolmandates riikides, ei käsitata abikõlblike partneritena;
- olema registreeritud ühes konkursikutsega hõlmatud riigis. Kohustust omada Erasmuse hartat ei kohaldata kolmandate riikide partnerülikoolide suhtes. Täitevasutus palub Euroopa Liidu

⁴⁸ Et projekt oleks abikõlblik meetme 2 raames, kui selle on esitanud organisatsioon teistest riikidest või võimalikest kandidaatriikidest, mis võivad olla liikmesriikidega samas seisundis, peab valikuotsuse tegemise kuupäevaks olema jõustunud kokkulepe (või vastastikuse mõistmise memorandum või EMP ühiskomitee otsus), millega sätestatakse kõnealuse riigi osalemine meetme 2 alameetme 1 programmis. Vastasel juhul käsitatakse asjaomase riigi organisatsioone kolmandate riikide organisatsioonidena vastavas riikide rühmas ning neil on õigus projektides osaleda, kuid mitte neid esitada või koordineerida.

⁴⁹ Veerus „Teised riigid või võimalikud kandidaatriigid, mis võivad olla liikmesriikidega samas seisundis” esitatud riikidel ei ole õigust osaleda Euroopa Arengufondi ja tööstusriikide rahastamisvahendi raames.

delegatsioonidel võtta ühendust asjaomase riigi asutustega tagamaks, et partnerluses osalevad kolmandate riikide kõrgharidusasutused vastavad programmi otsuse artiklis 2 sätestatud kõrgharidusasutuse määratlusele.

ASSOTSIEERUNUD LIIKMED

Projekti võib abikõlblikest riikidest kaasata teist tüüpi organisatsioone. Sellised assotsieerunud liikmed osalevad aktiivselt tegevuses, kuid ei ole toetusesaajad ning ei tohi saada toetusest rahastust. Assotsieerunud liikmed ei pea vastama taotlejate ja partnerite abikõlblikkuse kriteeriumidele.

Assotsieerunud liikmeid tuleb taotluses nimetada ning kirjeldada rolli, mida nad kavandatud projektis täidavad. Erijuhtudel võivad assotsieerunud liikmed olla vastuvõtva institutsiooniks, näiteks juhul, kui õppeperioodi osana on ette nähtud praktika.

Käesoleva programmi eesmärkide ja tegevuste seisukohalt võivad eriti asjakohased olla järgmist tüüpi assotsieerunud liikmed:

- ettevõtjad, kaubandus- ja tööstuskojad, kohalikud, piirkondlikud või riiklikud avalik-õiguslikud asutused ja teaduskeskused, piirkondlikud kõrgharidusinstituutsioonid, mis ei kuulu ühegi riigi süsteemi, kuid mida tunnustab ametlikult üks abikõlblikest riikidest;
- riiklikud ja rahvusvahelised mittetulundusorganisatsioonid, mis tegelevad põgenike, varjupaigasaajate, ümberasustatud rühmade ja põliselanikega.

Eeldatakse, et assotsieerunud liikmed aitavad kaasa teadmiste ja tulemuste siirdele ning abistavad projektide edendamisel, rakendamisel, hindamisel ja jätkusuutlikul arendamisel.

EUROOPA ÜLIÕPILASED

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad Euroopa bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe üliõpilased ning järel doktorid (edaspidi „Euroopa üliõpilased”), kes:

1. on ühe abikõlbliku Euroopa riigi kodanikud;
2. on immatrikuleeritud ühe partnerlusprojektis osaleva Euroopa kõrgharidusasutuse juures.

Õigus toetust taotleda on järgmistele tingimustele vastavatel üliõpilastel:

- magistrandi liikuvuseks võivad toetust taotleda üliõpilased, kes on saanud esimese akadeemilise kraadi või läbinud tunnustatud võrdväärse õppeastme partnerluses osalevas Euroopa kõrgharidusasutuses projekti abikõlblikkusperioodi algusega samal õppeaastal;
- doktorandi liikuvuseks võivad toetust taotleda üliõpilased, kes on saanud teise akadeemilise kraadi või läbinud tunnustatud võrdväärse õppeastme partnerluses osalevas Euroopa kõrgharidusasutuses projekti abikõlblikkusperioodi algusega samal õppeaastal;
- järel doktori liikuvuseks võivad toetust taotleda üliõpilased, kes on saanud doktorikraadi viimase kahe aasta jooksul ning kellel on partnerluses osaleva Euroopa kõrgharidusasutuse toetus järel doktori liikuvuseks. Toetust võib taotleda uurimistööks, koolituseks või erialastel kursustel osalemiseks;

3. valdavad piisavalt kursustel kasutatavat keelt või ühte vastuvõtvates riikides räägitavat keelt;

4. bakalaureuseõppe üliõpilastena on edukalt läbinud vähemalt ühe õppeaasta akadeemilise õppe esimesel astmel.

KOLMANDATE RIIKIDE ÜLIÕPILASED

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad kolmandate riikide bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe üliõpilased ning järeldoktorid (edaspidi „kolmandate riikide üliõpilased”), kes:

1. on ühe asjaomasesse riikide rühma kuuluva kolmanda riigi kodanikud;
2. ei ole elanud ega tegelnud oma põhitegevusega (õpingud, töö vms) üheski Euroopa riigis kokku rohkem kui 12 kuud viimase viie aasta jooksul;
3. sihtrühma 1 puhul on immatrikuleeritud ühe partnerlusprojektis osaleva kolmanda riigi kõrgharidusasutuse juures. Bakalaureuseõppe üliõpilased peavad olema edukalt läbinud vähemalt ühe õppeaasta õpingud oma kodukõrgkoolis;
4. sihtrühma 2 puhul on immatrikuleeritud riikide rühma kuuluva kolmanda riigi kõrgharidusasutuse juures (mis ei osale partnerlusprojektis) või on saanud akadeemilise või sellega võrdväärse kraadi kõnealuste kolmandate riikide kõrgharidusasutuses. Neil on vaja põhjendada, kuidas õppeperiood välismaal toob neile (ja nende otsesele sotsiaal-majanduslikule keskkonnale) kasu, ning lisada oma taotlusele toetuskirjad;
5. sihtrühma 3 puhul on ühe riikide rühma kuuluva kolmanda riigi kodanikud ning kuuluvad sotsiaalselt kaitsetusse sihtrühma;
6. valdavad piisavalt kursustel kasutatavat keelt või ühte vastuvõtvates riikides räägitavat keelt.

AKADEEMILISED JA HALDUSTÖÖTAJAD

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad järgmised akadeemilised ja haldustöötajad (edaspidi „töötajad”):

1. kes on ühe abikõlbliku Euroopa riigi kodanikud;
2. kes töötavad partnerlusprojektis osalevas kõrgharidusasutuses või on sellega seotud;
3. kelle liikuvusega seotud ülesanded peavad põhinema partnerluse liikmete vahelistel partnerluslepingutel;
4. kelle koduülikool ja vastuvõttev ülikool on töötajaga kokku leppinud külalisõppejõudude antavate loengute programmis, uurimistegevustes või läbitava koolituse tüübis;
5. kelle liikuvus võib hõlmata töötajate vahetust või ühesuunalist külastajate voogu kolmandasse riiki või kolmandast riigist.

Töötajate liikuvus peaks tugevdama kolmandate riikide kõrgharidusasutuste rahvusvahelise koostöö võimekust, aidates luua uusi õppematerjale ning tõsta haldussuutlikkust.

Liikuvuse eesmärk peaks olema koondada ja tihendada sidemeid osakondade ja teaduskondade vahel ning valmistada ette tulevasi koostööprojekte ülikoolide vahel. Töötajate liikuvuselt oodatakse, et see tõhustab ECTS-i või teiste õpingute tunnustamise süsteemide rakendamist partnerinstitutsioonis.

6.1.2 b ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED

Projekt hõlmab üliõpilaste ja töötajate liikuvuse korraldamist ja rakendamist kõrghariduse kõigil astmetel, hariduse/koolituse ja teiste teenuste pakkumist välisüliõpilastele ning õpetamis-/koolitus- ja uurimisülesannete ja teiste teenuste pakkumist töötajatele projektiga hõlmatud riigis/riikides.

Tegevus peab toimuma ühes abikõlblikest riikidest, mida hõlmavad vastavad konkursikutse suunised ning mis osaleb partnerluses.

Partnerid peaksid olema valmis alustama projekti, st liikuvuse korraldamist, taotluse esitamise aastal. N aastal valitud projekt peab olema valmis alustama üliõpilaste liikuvusega n aastast ning hiljemalt n+1 aastal kooskõlas vastuvõtva riigi akadeemilise kalendriga. Töötajate liikuvusega võib alustada igal ajal projekti vältel ning see peab lõppema projekti abikõlblikkusperioodil.

Projekt koosneb kahest põhiosast:

- liikuvuse korraldamine;
- üliõpilaste ja töötajate individuaalne liikuvus.

Liikuvuse korraldamise eesmärk on kvaliteeditagamise meetmete abil luua üliõpilastele ja töötajatele optimaalsed tingimused õppe-/praktika- või õpetamis-/uurimis-/koolitusperioodide läbimiseks teiste osalevate riikide partnerülikoolides.

Taotlejatel tuleks meeles pidada, et kui nende taotlus kiidetakse heaks, tuleb neil esitada täitevasutusele liikuvuses osalema valitud üliõpilaste ja töötajate nimekiri ning varunimekiri, milles on märgitud osaleja nimi, sugu, sihtrühm, kodakondsus, saatev ja vastuvõttev institutsioon, õppevaldkond, liikuvuse tüüp (vt punkt „Individuaalne liikuvus”) ja kestus. Lisaks tuleb esitada teave tagasilükatud kandidaatide arvu kohta liikuvuse tüüpe, päritoluriikide ja sugude kaupa. Nimekiri liikuvuse tüüpe kaupa tuleb esitada enne esimest vastavat tüüpi liikuvuse algust ning hiljemalt 1. aprilliks aastal n+1.

Liikuvuse korraldamiseks tuleb partnerluse raames:

- partneritel koostada vastastikuse mõistmise memorandum eesmärgiga kindlustada partnerluse usaldusväärne juhtimine ning käsitleda kõiki liikuvuse korraldamisega seotud aspekte. Vastastikuse mõistmise memorandumis tuleks sätestada:
 - partnerite roll ja ülesanded korraldustegevuses (nähtavusega seotud tegevused, teabeedastus, ettevalmistavad akadeemilised tegevused jms);
 - kandidaatide valimise menetlus ja kriteeriumid (sh tsentraliseeritud valikumehhanismid, mida rakendavad kõik partnerid. Nende mehhanismide puhul võetakse arvesse eri sihtrühmade suhtes rakendatavaid erikriteeriume);
 - konkreetse akadeemilise töökorralduse kindlaksmääramine (sh üliõpilaste puhul kokkulepitud eksamikriteeriumid, välismaal läbitud õppeperioodide akadeemiline tunnustamine ning töötajate puhul õpetatavate kursuste lisamine vastuvõtva ülikooli tavaprogrammi; üliõpilaste ja kursuste hindamine, koolitusprogrammide korraldamine jms);
- töötada välja selge strateegia partnerluse edendamiseks ja nähtavaks tegemiseks, sh eelkõige partnerluse veebisait, millel viidatakse selgelt meetmele 2 „Erasmus Munduse partnerlussuhted” ning antakse kogu vajalik teave partnerluse akadeemiliste, finants- ja haldusaspektide kohta. Strateegia peab sisaldama tugevat võrgustikutöö komponenti, millega jõuda võimalikult paljude kolmandate riikide ülikoolide ja sotsiaalselt kaitsetute rühmadeni, eriti kui need kuuluvad kolmandate riikide seatud prioriteetide hulka. Taotluses tuleks seepärast võtta arvesse Euroopa Liidu välistegevuse teabeedastust ja nähtavust reguleerivaid tingimusi: http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm;

- kehtestada liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate valimise menetlused ja kriteeriumid. Partnerid peavad tagama, et kutse liikuvusstipendiumide kandidaatide taotluste esitamiseks kehtiks vähemalt 45 päeva alates väljastamisest. Tuleks kehtestada selline taotluste esitamise menetlus ja tähtaeg, et kandidaadid saaksid kogu vajaliku teabe piisavalt vara ning neil jääks oma taotluste ettevalmistamiseks ja esitamiseks piisavalt aega;
- kehtestada üliõpilaste, teadlaste, akadeemiliste ja haldustöötajate valikumenetlus, millega tagatakse valikuprotsessi läbipaistvus ja taotluste võrdne kohtlemine;
- tegelda läbivate teemadega nagu sooline tasakaal, võrdsed võimalused ja ebasoodsas olukorras rühmade (puudega üliõpilased, majanduslikult ebasoodsas olukorras üliõpilased) osalus. Nõutavad on selged kaasatust soosivad sätted, millega tagatakse ebasoodsas olukorras rühmade tegelik osalus käesolevas programmis⁵⁰;
- näha ette meetmed võimaliku „ajude äravoolu” vältimiseks liikuvuses osalevatest kolmandatest riikidest;
- pakkuda sobivat keelelist tuge;
- pakkuda üliõpilastele vajalikke teenuseid (nt rahvusvaheline talitus, majutus, nõustamine, abi viisade ja elamislubade saamisel jms), sealhulgas vajaduse korral teenused toetusesaajate pereliikmetele ja erivajadustega toetusesaajatele;
- luua selline kindlustuskava, mis tagab, et üliõpilased on meetme 2 alameetmes 1 osalemise ajal nõuetekohaselt kindlustatud õnnetuste, vigastuste, haiguste jms vastu;
- sõlmida üliõpilastega lepingud, mis käsitlevad individuaalset tööprogrammi ning eksamite või teiste hindamisvormide läbimiseks nõutavat töökoormust (nt õpilepingud);
- hõlbustada õppe-, koolitus-, uurimis- ja õpetamisperioodide akadeemilist tunnustamist (ECTSi või teiste ühilduvate süsteemide abil) eesmärgiga soodustada ühise kõrgharidusruumi loomist ja/või rakendamist. Seoses sellega kehtib kõigi partnerite puhul miinimumnõue arvestada välismaal läbitud õppeperioodi õppeprogrammi lahutamatu osana. Koduülikool tagab vastuvõtvast ülikoolis (vastuvõtvates ülikoolides) läbitud õppeperioodi (sh eksamite või teiste hindamisvormide) täieliku akadeemilise tunnustamise. Välismaal õppimise perioodi lõpus annab vastuvõttev ülikool üliõpilasele ning saatvale ülikoolile õpingutulemuste väljavõtte, millega kinnitatakse, et programm on läbitud. Soovitav on anda ka diplomilisa;
- sõlmida õppejõududega kokkulepped külalisõppejõu antavate loengutundide kohta, mis peavad moodustama osa kursustest, mida hinnatakse vastuvõtva institutsiooni pakutava kraadi-/diplomiõppe osana;
 - näha ette saadetavate üliõpilaste kontrollimise kord;
 - kehtestada sisehindamise ja kvaliteedihindamise mehhanismid;
 - töötada välja jätkusuutlik strateegia, millega selgitatakse, kuidas liikuvuse raames toimunud vahetused soodustavad püsivate sidemete loomist kolmandate riikidega, kuidas nad vastavad asjaomaste kolmandate riikide sotsiaalsetele, majanduslikele ja poliitilistele vajadustele ning kuidas nad aitavad levitada Euroopa sotsiaalseid ja ühiskondlikke väärtusi.

⁵⁰ Eristada tuleb ebasoodsas olukorras rühmi ja sotsiaalselt kaitsetuid rühmi: esimene viitab läbivatele teemadele ning seda tuleb arvesse võtta **kõigi kolme sihtrühma** kandidaatide valikul, teine on seotud üksnes 3. sihtrühma kuuluvate kandidaatide valikuga.

INDIVIDUAALNE LIIKUVUS

Individuaalne liikuvus hõlmab kolme sihtrühma ning viit erinevat liikuvuse tüüpi üliõpilaste ja akadeemiliste töötajate jaoks.

<u>Sihtrühm:</u>	Toetusesaajate sihtrühm	Liikuvuse tüüp	Liikuvuses osalevate isikute päritoluriigid
SIHTRÜHM 1	Üliõpilased ja töötajad, kes on registreeritud ühe partnerluses osaleva kõrgharidusasutuse juures.	bakalaureuseõpe, magistriõpe, doktoriõpe, järel doktorid, töötajate vahetused	asjaomasesse riikide rühma kuuluvad kolmandad riigid ja Euroopa riigid
<u>SIHTRÜHM 2</u>	Geograafilisse riikide rühma kuuluvate kolmandate riikide kodanikud, kes on immatrikuleeritud kõnealuste riikide kõrgharidusasutustes, mis ei osale partnerlusprojektis, või kes on saanud akadeemilise või sellega võrdväärse kraadi kõnealuste riikide kõrgharidusasutuses. Liikuvuse võimalust saavad kasutada ka kolmandate riikide kodanikud, kes töötavad avalikus teenistuses, riigi- või eraettevõtetes.	<u>magistriõpe,</u> <u>doktoriõpe,</u> <u>järel doktorid</u>	üksnes asjaomasesse riikide rühma kuuluvad kolmandad riigid
<u>SIHTRÜHM 3</u>	Geograafilisse riikide rühma kuuluvate kolmandate riikide kodanikud, kes on sotsiaalsetel ja poliitilistel põhjustel eriti kaitsetus olukorras. <u>Näiteks:</u> 1) põgeniku staatuses või varjupaigasaajad (vastavalt rahvusvahelisele või ühe vastuvõtva Euroopa riigi õigusaktidele) või 2) on võimalik tõendada, et nad on rassilise, etnilise, usulise, poliitilise, soolise kuuluvuse või seksuaalse sättumuse alusel põhjendamatult ülikoolist välja heidetud või 3) nad kuuluvad põliselanike hulka, kelle suhtes kohaldatakse eraldi riiklikku poliitikat, või riigi sees ümberasustatud isikud.	<u>bakalaureuseõpe,</u> <u>magistriõpe,</u> <u>doktoriõpe,</u> <u>järel doktorid</u>	<u>üksnes asjaomasesse riikide rühma kuuluvad kolmandad riigid</u>

Märkus:

- ✓ **sihtrühm 1 peab moodustama vähemalt 50%** projektiga hõlmatud individuaalsest liikuvusest;
- ✓ **kolmandate riikide üliõpilased ja töötajad peavad moodustama vähemalt 70%** projektiga hõlmatud individuaalsest liikuvusest;
- ✓ **Euroopa üliõpilaste ja töötajate osakaal ei tohi ületada 30%** projektiga hõlmatud individuaalsest liikuvusest.

Üldiselt on individuaalse liikuvuse tüübid järgmised:

<u>Liikuvuse tüüp</u>	<u>Osakaal kogu liikuvusest</u>
bakalaureuseõpe	30–40%
magistriõpe	20–30%
doktoriõpe	15–25%
järeldoktorid	5–15%
töötajad	5–15%

Taotlejad peavad oma taotluses märkima liikumiste arvu, sihtrühmad, liikuvuse tüübid ja õppevaldkonnad, mida nad kavatsesid hõlmata. Liikuvuse tüüpide osakaalu tuleb järgida ning see peab jääma tabelis esitatud vahemikku.

Abikõlblike liikuvusvoogude tüüp, osakaal ja arv võivad varieeruda sõltuvalt riikide rühmast. Täpsem teave esitatakse vastava konkursikutse suunistes. Iga taotlus peab hõlmama vähemalt vastava riikide rühma puhul nõutavate individuaalsete liikumiste miinimumarvu, mis on esitatud vastava konkursikutse suunistes.

Euroopa ega kolmandate riikide kandidaadid ei tohi saada teist stipendiumi sama tüüpi liikuvuseks teise meetme 2 alameetme 1 projekti raames. Kandidaadid ei tohi saada sama projekti raames toetust enam kui üheks liikumiseks.

Üliõpilaste ja töötajate liikuvus partnerluses osalevate Euroopa riikide institutsioonide vahel või kolmandate riikide institutsioonide vahel ei ole abikõlblik.⁵¹

Liikuvus võib hõlmata praktikaperioodi (maksimaalselt 3 kuud) vastuvõtva kõrgharidusasutuse partnerite või assotsieerunud liikmetega samas riigis, tingimusel et sellele eelneb vähemalt kuue kuu pikkune välismaal õppimise periood ning seda tunnustatakse üliõpilaste õppeprogrammi lahutamatu osana. Praktika tuleb kokku leppida kõigi asjaomaste partneritega ning tagada tuleb pidev kontroll üliõpilaste üle.

Euroopa ülikoolidel soovitatakse enne üliõpilaste või akadeemiliste töötajate saatmise otsust välja selgitada kõigi kolmandate riikide eritingimused ning järgida oma välisministeeriumi nõuandeid.

KESTUS

Projekti kestus võib varieeruda sõltuvalt asjaomasest riikide rühmast, kuid ei tohi ületada 48 kuud. Täpsem teave esitatakse vastava konkursikutse suunistes.

⁵¹ Liikuvuse korraldamise eesmärgil partnerlusprojektis osalevate töötajate sõidu- ja elamiskulud tuleb kanda selleks otstarbeks eraldatud ühekordse makse summast.

Partnerid peavad liikuvuse kestuse määramisel lähtuma järgnevas tabelis kehtestatud piiridest:

Individaalse liikuvuse tüüp	SIHTRÜHM 1		SIHTRÜHM 2	SIHTRÜHM 3 ⁵²
	EL / teised riigid ja võimalikud kandidaatriigid, kes võivad olla liikmesriikidega samas seisundis	Kolmandate riikide partnerid		
Bakalaureuseõpe	1 akadeemiline semester kuni 1 õppeaasta (maksimaalselt 10 kuud)		=	1 akadeemiline semester kuni 3 õppeaastat (maksimaalselt 34 kuud)
Magistriõpe	1 akadeemiline semester kuni 1 õppeaasta (maksimaalselt 10 kuud)	1 akadeemiline semester kuni 2 õppeaastat (maksimaalselt 22 kuud)	1 akadeemiline semester kuni 2 õppeaastat (maksimaalselt 22 kuud)	1 akadeemiline semester kuni 2 õppeaastat (maksimaalselt 22 kuud)
Doktoriõpe	6–34 kuud		6–34 kuud	6–34 kuud
Järel doktorid	6–10 kuud		6–10 kuud	6–10 kuud
Töötajad	1–3 kuud		=	=

6.1.3 TOETUSE MÄÄRAMISE KRITERIUMID

Partnerlusprojektide valik toimub täitevasutuse korraldataval konkursil, mille käigus hinnatakse taotluste kvaliteeti akadeemilisi ja korralduslikke aspekte silmas pidades. Kõiki taotlusi hindavad sõltumatud väliseksperdid viie järgnevalt esitatud kriteeriumi alusel. Taotlus võib saada maksimaalselt 100% toetuse. Taotlusi, mis ei saavuta minimaalset 50% kvaliteedikünnist, põhimõtteliselt ei rahastata.

Kriteeriumid	Osakaal
1. Asjakohasus	25%
2. Kvaliteet	65%
2.1 Partnerluse koosseis ja koostöömehhanismid	20%
2.2 Liikuvuse korraldamine ja rakendamine	25%
2.3 Üliõpilastele/töötajatele pakutavad võimalused ja järeelmeetmed	20%
3. Jätkusuutlikkus	10%
Kokku	100%

⁵² Kui liikuvuse kestus sihtrühmade 2 ja 3 puhul on lühem kui akadeemiline semester ning diplomit ei väljastata, peavad partnerid tagama, et saatvad ülikoolid tunnustavad läbitud õpinguid ja saadud ainepunkte. Selleks on nõutavad eelnevad akadeemilised kokkulepped asjaomaste kolmandate riikide partnerülikoolidega.

1. Asjakohasus (25% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi raames peavad taotlejad kirjeldama, kuidas nende taotlus seostub meetme 2 alameetme 1 eesmärkidega (punkt 6.1) ning kuidas eeldatavad tulemused aitavad täita vastava konkursikutse suunistes määratletud nõudeid.

Käsitletakse järgmisi teemasid:

- taotluse potentsiaal tugevdada institutsioonide koostööd, arendada õpetamise ja õppimise suutlikkust kõrghariduses ning toetada kolmandate riikide kõrgharidusasutuste haldussuutlikkust;
- sihtrühmade ja riigi/riikide konkreetsed vajadused ja piirangud;
- õppevaldkondadega seotud vajadused ja nende sobivus kaasatud kolmandate riikide arengukavadega ning mõju osalevatele institutsioonidele nendes riikides;
- läbivad teemad nagu võrdsed võimalused, sooline tasakaal, sotsiaalne võrdsus ja programmi võimalik mõju „ajude äravoolule”.

2. Kvaliteet (65% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi puhul peab taotleja selgitama, milliseid meetmeid võetakse liikuvuse kõrgetasemelise korraldamise ja rakendamise tagamiseks. Keskendutakse kavandatud partnerlusprojekti suutlikkusele projekti eesmärkide saavutamisel, strateegiatele/menetlustele ja tegevustele liikuvuse korraldamiseks ja rakendamiseks, osalevatele üliõpilastele pakutavatele teenustele ja võimalustele ning sellele, kuidas partnerluse raames kavandatakse tagada kõnealuste üliõpilaste tõhus osalus liikuvuses.

2.1 Partnerluse koosseis ja koostöömehhanismid (20% lõplikust hindest)

Käsitletakse järgmisi teemasid:

- partnerluse mõju mitmekesisuse seisukohast (partnerid ja assotsieerunud liikmed, geograafiline ulatus või nii äärealade kui ka suuremate linnade kõrgharidusasutuste kaasamine), taotleja ja partnerite kogemus rahvusvaheliste koostööprojektide juhtimisel, nende tehniline ja praktiline suutlikkus ning vastastikune täiendavus;
- partnerite kaasatuse ja osaluse tase projektis (nähtavuse suurendamise strateegia, liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate valikumenetlus, ülesannete ja liikuvusega seotud tegevuste tasakaalustatud jaotus partnerite vahel);
- osalevate organisatsioonide poolt kindlaksmääratud koostöömehhanismide kvaliteet ja usaldusväärsus ning projekti arengu seireks kehtestatud ühised kvaliteedi tagamise mehhanismid (näitajad ja kriteeriumid);
- teabeastuskavade ja koostöömehhanismide kvaliteet (vastastikuse mõistmise memorandum).

2.2 Liikuvuse korraldamine ja rakendamine (25% lõplikust hindest)

Käsitletakse järgmisi teemasid:

- kuidas kavandatud liikuvust rakendatakse ning kuidas kavandatud tulemused ja eesmärgid saavutatakse kulutasuvuse põhimõtteid silmas pidades. Liikuvusperioodide tõhus kasutamine –

välismaal viibitud aja maksimaalne ärakasutamine; projekti tulemuste ja nendega seotud tegevuste sobivus;

- nähtavuse, teadlikkuse tõstmise ja projekti edendamise tagamiseks kavandatud strateegia ja konkreetsed meetmed;
- meetmed sobiva arvu ja sobiva profiiliga üliõpilaste ja töötajate leidmiseks, et tagada kavandatud liikuvusvood, ning samuti suhe liikuvuse ning partnerinstitutsioonide valdkonnateadmiste ning üliõpilaste/töötajate profiili vahel;
- kasutusele võetud meetodid ja kriteeriumid, et tagada erapooletu ja läbipaistev valikumenetlus, mis lähtub kvalifikatsioonist ja võrdsetest võimalustest, ning ühised taotlemis-, valiku-, vastuvõtu- ja eksamimenetluste standardid, milles partnerid on kokku leppinud;
- liikuvuse integreeritus partnerinstitutsioonide vahel (st kuidas taotlus vastab nõuetele liikumiste arvu ja tüüpide ning partnerite vahel kavandatud liikuvusvoogude osas);
- üliõpilaste eksamite ja ainepunktide tunnustamise ja ülekandmise kokkulepitud mehhanismid (ECTSi või teiste samaväärsete mehhanismide või diplomilisa kasutamine);
- ettenähtud kvaliteedi tagamise ja hindamise strateegia, mille partnerid on kavandanud projekti käigu üle tõhusa kontrolli tagamiseks (nii akadeemilisest kui ka halduse seisukohast);
- partnerluse raames võetavad konkreetsed meetmed võrdsete võimalustega, soolise tasakaaluga, puuetega ja majanduslikult ebasoodsas olukorras inimeste osalusega ning „ajude äravoolu” ennetamisega seotud läbivate nõuete täitmiseks.

2.3 Üliõpilastele/töötajatele pakutavad võimalused ja järeelmeetmed (20% lõplikust hindest)

Käsitletakse järgmisi teemasid:

- üliõpilase leping, milles on selgelt kindlaks määratud üliõpilase ja partnerluse õigused, kohustused ja ülesanded seoses üliõpilase liikuvuses osalemise akadeemiliste, finants- ja haldusaspektidega;
- õpileping, milles on kirjeldatud välismaal õppimise programmi ning seda, kuidas programm soodustab õpingute akadeemilist tunnustamist;
- saabuvate üliõpilaste ja õppejõudude vastuvõtu praktiline korraldus vastuvõtvas institutsioonis, eelkõige abi viisa ja elamisloa saamisel, haldustugi, majutusvõimalused, keelekursused jms;
- akadeemiliste töötajate kaasamine õppeprogrammi ning haldustöötajate koolituskavade asjakohasus.

3. Jätkusuutlikkus (10% lõplikust hindest)

Kriteerium keskendub meetmetele, mida partnerid võtavad projekti tulemuste sobivaks levitamiseks ja kasutuselevõtuks, ning nende tulemuste pikaajalisele (rahalisele, institutsioonilisele) mõjule ja jätkusuutlikkusele pärast rahastamisperioodi lõppu.

Käsitletakse järgmisi teemasid:

- asjakohaste tegevuste ja tulemuste jätkumine ja edasiarendamine pärast Euroopa Komisjoni poolse rahastamise lõpetamist;
- mõju sihtrühmadele ja mõju institutsioonilisel tasandil, sh õpingute tunnustamine partnerite vahel, rahvusvahelise koostöö üksuste loomine kolmandates riikides;

- projekti tulemuste käegakatsutav mõju, võimendusefekt ja kapitaliseerimiskava ning tegevuste levitamine Euroopas ja kolmandates riikides.

Pärast hindamist koostatakse iga geograafilise rühma kohta parimate taotluste nimekiri. Eelarvevõimaluste piires määratakse kindlaks valitud projektide nimekiri riikide rühma kohta ning varunimekiri.

Teavet rahastamistingimuste ja lepingutingimuste kohta vt punktides 6.2 ja 6.3.

6.2 MEETME 2 ALAMEEDE 2: PARTNERLUSSUHTED TÖÖSTUSRIIKIDE RAHASTAMISVAHENDIGA (ICI) HÕLMATUD RIIKIDE JA TERRITOORIUMIDEGA

Tööstusriikide rahastamisvahendi (ICI) abil edendatakse koostööd 17 tööstusriigiga ning teiste suure sissetulekuga riikide ja territooriumidega Põhja-Ameerikas, Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas ning Pärsia lahe piirkonnas (edaspidi „kolmandad riigid/territooriumid“). Asutamislepingu artikli 181a alusel aitab tööstusriikide rahastamisvahend koos teiste ühenduse rahastamisvahenditega kaasa ühenduse suhete tugevdamisele kolmandate riikide ja territooriumidega, mis sageli jagavad sarnaseid väärtusi, on tähtsad poliitilised ja kaubanduspartnerid ning täidavad aktiivset rolli mitmepoolisel areenil ja ülemaailmses juhtimises.

EL ja kolmandad riigid tunnustavad akadeemilise koostöö ja vahetuste tähtsust kui vahendit vastastikuse mõistmise, innovatsiooni ja hariduse kvaliteedi edendamiseks. ELi ja kolmandate riikide/territooriumide kõrgharidussüsteemid on saavutanud võrreldava kvaliteedi arendamise taseme. Nad on peamised kõrgharidusteenuste pakkujad ning muudavad oma süsteemid rahvusvaheliseks, et tõmmata ligi suurt arvu välisüliõpilasi. Neil on märkimisväärne vastastikku kasuliku akadeemilise koostöö potentsiaal, sh üliõpilaste, õppejõudude ja teadlaste vahetamiseks.

Selles kontekstis keskendub Erasmus Munduse meetme 2 alameede 2 piirkondlikule koostööle (st koostööle ELi riikide ning mitme kolmanda riigi/territooriumi vahel teatavas geograafilises piirkonnas). Piirkondadevaheline lähenemisviis mitmekesisest ELi kõrgharidusasutuste partnerlussuhete valikut, soodustab piirkondlikku koostööd partnerriikide vahel ning vähendab või leevendab ebavõrdsust ELi haridussektori ning kolmandate riikide/territooriumide haridussektorite vahel. Teatavatel juhtudel võib selline ebavõrdsus iseenesest takistada stabiilset kahepoolset koostööd ning piirkondlik lähenemisviis peaks pakkuma teatavatele riikidele ja territooriumidele paindlikumat raamistikku ühendusega koostöö tegemiseks.

Partnerlussuhted peaksid tõhustama liikuvust järgmistes kategooriates: magistrandid, doktorandid ja järel doktorid ning akadeemilised ja haldustöötajad kõrghariduses. Partnerlussuhted aitavad kaasa hariduse kvaliteedi parandamisele. Kõnealused projektid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu kasvava rolliga majanduses ja poliitikas ning kajastama olulisimaid teemasid ELi suhetes oma tööstusriikidest partneritega.

Meetme 2 alameetme 2 erieesmärgid on järgmised:

- toetada koostööd kõrgharidusasutuste vahel, et edendada õppeprogramme ja liikuvust;
- tõhustada üliõpilaste, doktorandide ja järel doktorite liikuvust Euroopa Liidu ja kolmandate riikide/territooriumide vahel, edendades läbipaistvust, kvalifikatsioonide ja õppeperioodide vastastikust tunnustamist, teadust ja koolitust ning vajaduse korral ainepunktide ülekantavust;
- toetada spetsialistide (akadeemiliste ja haldustöötajate) liikuvust, et parandada vastastikust mõistmist ja teadmisi Euroopa Liidu ja partnerriikide vahelistes suhetes olulistel teemadel;
- väärtustada piirkondadevahelise koostöö edendamist.

Programmi rakendamine täiendab ühenduse horisontaalseid tegevuspõhimõtteid eelkõige järgmiselt:

- laiendades Euroopa teadmispõhist majandusruumi ja ühiskonda ning aidates vastavalt Lissaboni strateegia eesmärkidele kaasa uute töökohtade loomisele ning Euroopa Liidu globaalse

konkurentsivõime tõstmisele, jätkusuutlikule majanduskasvule ja suuremale sotsiaalsele ühtekuuluvusele;

- edendades kultuuri, teadmisi ja oskusi rahumeelse ja jätkusuutliku arengu tagamiseks mitmekesisel Euroopas;
- parandades teadlikkust Euroopa kultuurilise ja keelilise mitmekesisuse kohta ning rassismi ja ksenofoobiaga võitlemise vajalikkuse kohta ning edendades kultuuridevahelist haridust;
- abistades erivajadustega üliõpilasi, eelkõige aidates neil integreeruda kõrgharidussüsteemi põhivoolu, ning edendades võrdseid võimalusi kõigile;
- edendades meeste ja naiste võrdõiguslikkust ning aidates kaasa soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vastu võitlemisele.

6.2.1 ÕPPEVALDKONNAD NING PIIRKONDADE/RIIKIDE VAJADUSED

Meetme 2 alameede 2 toimib kõigis õppevaldkondades. Sellest lähtuvalt soovitatakse projektide kaudu ellu viia tegevusi, mis hõlmavad vastava konkursikutse suunistes konkreetse riikide rühma puhul kindlaksmääratud õppevaldkondi ja õppeaineid.

6.2.2 ABIKÕLBLIKKUSE KRITERIUMID

Käesolevas punktis on esitatud partnerluse abikõlblikkuse üldnõuded. Seoses abikõlbliku riigi, partnerlussuhte, tegevuste ja liikuvuse tüübiga tuleb arvestada riikide rühma erinõudeid, mis on avaldatud vastava konkursikutse suunistes.

Iga taotleja võib esitada ainult ühe taotluse riikide rühma kohta. Üks Euroopa partnerlus võib esitada taotlusi maksimaalselt kahe riikide rühma kohta; iga taotlus tuleb esitada eraldi ümbrikus.

6.2.2 a ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS

PARTNERLUSE KOOSSEIS

Miinimumkoosseisuga partnerlus hõlmab:

- ✓ viit Euroopa kõrgharidusasutust, mis on saanud Erasmuse harta vähemalt kolmelt Euroopa Liidu liikmesriigilt ning
- ✓ vähemalt kolme kõrgharidusasutust kahes vastava riikide rühma riigis.

Et taotleja suudaks partnerlust usaldusväärset juhtida, hõlmab maksimumkoosseisuga partnerlus kuni 12 partnerit.

Eespool nimetatud reeglit võidakse asjaomasest riikide rühmast sõltuvalt kohandada. Täpsem teave iga riikide rühma puhul kohaldatavate eeskirjade kohta esitatakse vastava konkursikutse suunistes.

TAOTLEJAD / KOORDINEERIV ASUTUS

Taotleja peab:

1. olema juriidiline isik;
2. olema ülikool või kõrgharidusasutus. Abikõlbliku kõrgharidusasutusena peab taotleja pakkuma bakalaureuse-, magistri- ja/või doktoriõppe astmel kõrgharidust, mis võimaldab saada kõnealuse riigi pädevate asutuste tunnustatud kvalifikatsiooni; taotleja peab kandma ülikooli või mõnda muud asjakohast nimetust (nt polütehnikum, kolledž, instituut vms). Kolmandate riikide/territooriumide kõrgharidusasutusi (või nende filiaale), mis asuvad Euroopa riikides, või Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale, mis asuvad kolmandates riikides/territooriumidel, ei käsitata abikõlblike taotlejatena.
3. olema registreeritud Euroopa Liidu liikmesriigis;
4. vastutama otseselt koos partneritega elluviidavate tegevuste haldamise eest, mitte tegutsema vahendajana;
5. olema saanud Erasmuse harta enne konkursikutse avaldamise kuupäeva.

PARTNERID

Partner peab:

1. olema juriidiline isik;
2. olema ülikool või kõrgharidusasutus. Abikõlbliku kõrgharidusasutusena peab taotleja pakkuma bakalaureuse-, magistri- ja/või doktoriõppe astmel kõrgharidust, mis võimaldab saada kõnealuse riigi pädevate asutuste tunnustatud kvalifikatsiooni; taotleja peab kandma ülikooli või mõnda muud asjakohast nimetust (nt polütehnikum, kolledž, instituut vms). Kolmandate riikide kõrgharidusasutusi (või nende filiaale), mis asuvad abikõlblikes riikides, või Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale, mis asuvad kolmandates riikides, ei käsitata abikõlblike partneritena.
3. olema registreeritud ühes konkursikutsega hõlmatud riigis.

Kohustust omada Erasmuse hartat ei kohaldata kolmandate riikide/territooriumide partnerülikoolide suhtes. Täitevasutus palub ELi delegatsioonidel võtta ühendust asjaomase riigi asutustega tagamaks, et konsortsiumis osalevad kolmandate riikide kõrgharidusasutused vastavad programmi otsuse artiklis 2 sätestatud kõrgharidusasutuse määratlusele.

ASSOTSIEERUNUD LIIKMED

Tegevusse võib abikõlblikest riikidest kaasata teist tüüpi organisatsioone. Sellised assotsieerunud liikmed osalevad aktiivselt tegevuses, kuid ei ole toetusesaajad ning ei tohi saada toetusest rahastust. Assotsieerunud liikmed ei pea vastama taotlejate ja partnerite puhul nõutavatele abikõlblikkuse kriteeriumidele.

Assotsieerunud liikmeid tuleb taotluses nimetada ning kirjeldada rolli, mida nad täidavad kavandatud projektis. Erijuhtudel võivad assotsieerunud liikmed olla vastuvõtvaks institutsiooniks, näiteks juhul, kui õppeperioodi osana on ette nähtud praktika.

Käesoleva programmi eesmärkide ja tegevuste seisukohalt võivad eriti asjakohased olla järgmist tüüpi assotsieerunud liikmed: ettevõtjad, kaubandus- ja tööstuskojad, kohalikud, piirkondlikud või riiklikud

avalik-õiguslikud asutused ja teaduskeskused, piirkondlikud kõrgharidusinstituutsioonid, mis ei kuulu ühegi riigi süsteemi, kuid mida tunnustab ametlikult üks abikõlblikest riikidest.

Eeldatakse, et assotsieerunud liikmed aitavad kaasa teadmiste ja tulemuste siirdele ja innovatsiooniprotsessile ning abistavad projektide edendamisel, rakendamisel, hindamisel ja jätkusuutlikul arendamisel.

EUROOPA ÜLIÕPILASED

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad järgmised Euroopa magistrandid, doktorandid ja järeldoktorid (edaspidi „Euroopa üliõpilased”), kes:

1. on ELi liikmesriigi kodanikud;
2. magistrandi liikuvuse puhul on saanud esimese akadeemilise kraadi või läbinud tunnustatud võrdväärse õppetaseme partnerluses osalevas ELi kõrgharidusasutuses projekti abikõlblikkusperioodi algusega samal õppeaastal või on immatrikuleeritud magistriõppesse partnerluses osalevas kõrgharidusasutuses;
3. doktorandi liikuvuse puhul on saanud teise akadeemilise kraadi või läbinud tunnustatud võrdväärse õppetaseme partnerluses osalevas ELi kõrgharidusasutuses projekti abikõlblikkusperioodi algusega samal õppeaastal või on immatrikuleeritud doktoriõppesse partnerluses osalevas kõrgharidusasutuses;
4. järeldoktori liikuvuse puhul on saanud doktorikraadi viimase kahe aasta jooksul ning omavad ühe partnerlusprojektis osaleva Euroopa kõrgharidusasutuse toetust järeldoktori liikuvuseks. Toetust võib taotleda uurimistöök, koolituseks või erialastel kursustel osalemiseks;
5. valdavad piisavalt kursustel kasutatavat keelt või ühte vastuvõtvates riikides räägitavat keelt.

KOLMANDATE RIIKIDE ÜLIÕPILASED

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad järgmised kolmandate riikide/territooriumide magistrandid ja doktorandid (edaspidi „kolmandate riikide üliõpilased”), kes:

1. on ühe asjaomasesse riikide rühma kuuluva kolmanda riigi/territooriumi kodanikud;
2. magistrandi liikuvuse puhul on saanud esimese akadeemilise kraadi või läbinud tunnustatud võrdväärse õppetaseme partnerluses osalevas kolmanda riigi/territooriumi kõrgharidusasutuses projekti abikõlblikkusperioodi algusega samal õppeaastal või on immatrikuleeritud magistriõppesse partnerluses osalevas kõrgharidusasutuses;
3. doktorandi liikuvuse puhul on saanud teise akadeemilise kraadi või läbinud tunnustatud võrdväärse õppetaseme partnerluses osalevas kolmanda riigi/territooriumi kõrgharidusasutuses projekti abikõlblikkusperioodi algusega samal õppeaastal või on immatrikuleeritud doktoriõppesse partnerluses osalevas kõrgharidusasutuses;
4. järeldoktori liikuvuse puhul on saanud doktorikraadi viimase kahe aasta jooksul ning omavad ühe partnerlusprojektis osaleva kolmanda riigi/territooriumi kõrgharidusasutuse toetust järeldoktori liikuvuseks. Toetust võib taotleda uurimistöök, koolituseks või erialastel kursustel osalemiseks;
5. valdavad piisavalt kursustel kasutatavat keelt või ühte vastuvõtvates riikides räägitavat keelt.

AKADEEMILISED JA HALDUSTÖÖTAJAD

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad järgmised akadeemilised ja haldustöötajad (edaspidi „töötajad”):

1. kes töötavad partnerlusprojekti osalevas kõrgharidusasutuses või on sellega seotud;
2. kes on ELi liikmesriigi või ühe asjaomasesse riikide rühma kuuluva kolmanda riigi/territooriumi kodanikud;
3. kelle liikuvusega seotud ülesanded põhinevad partnerluse liikmete vahelistel partnerluslepingutel;
4. kelle koduülikool ja vastuvõttev ülikool on töötajaga kokku leppinud külalisõppejõudude antavate loengute programmis, uurimistegevustes või läbitava koolituse tüübis;
5. kelle liikuvus võib hõlmata töötajate vahetust või ühesuunalist külastajate voogu kolmandasse riiki või kolmandast riigist.

Töötajate liikuvus peaks tugevdama kolmandate riikide kõrgharidusasutuste rahvusvahelise koostöö võimekust.

Liikuvuse eesmärk peaks olema koondada ja tihendada sidemeid osakondade ja teaduskondade vahel ning valmistada ette tulevasi koostööprojekte ülikoolide vahel. Töötajate liikuvuselt oodatakse, et see tõhustab ECTS-i või teiste õpingute tunnustamise süsteemide rakendamist partnerinstitutsioonis.

6.2.2 b ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED

Projekt hõlmab üliõpilaste, teadlaste ja töötajate liikuvuse korraldamist ja rakendamist, hariduse/koolituse ja teiste teenuste pakkumist välisüliõpilastele ning õpetamis-/koolitus- ja uurimisülesannete ja teiste teenuste pakkumist töötajatele projektiga hõlmatud riigis/riikides.

Tegevus peab toimuma ühes abikõlblikest riikidest/territooriumidest, mida hõlmavad vastava konkursikutse suunised ning mis osaleb partnerluses.

Partnerid peaksid olema valmis alustama projekti, st liikuvuse korraldamist, taotluse esitamise aastal. N aastal valitud projekt peab olema valmis alustama liikuvusega n aastast ja hiljemalt n+1 aastal kooskõlas vastuvõtva riigi akadeemilise kalendriga. Töötajate liikuvusega võib alustada igal ajal projekti vältel ning see peab lõppema projekti abikõlblikkusperioodil.

Projekt koosneb kahest põhiosast:

- liikuvuse korraldamine;
- üliõpilaste ja töötajate liikuvus.

Liikuvuse korraldamise eesmärk on kvaliteeditagamise meetmete abil luua üliõpilastele ja töötajatele optimaalsed tingimused õppe-/praktika- või õpetamis-/uurimis-/koolitusperioodide läbimiseks teiste osalevate riikide partnerülikoolides.

Taotlejatel tuleks meeles pidada, et kui nende taotlus kiidetakse heaks, tuleb neil esitada täitevasutusele liikuvuses osalema valitud üliõpilaste ja töötajate nimekiri ning varunimekiri, milles on märgitud osaleja nimi, sugu, kodakondsus, saatev ja vastuvõttev institutsioon, õppevaldkond, hariduse tüüp ja kestus. Lisaks tuleb esitada teave tagasilükatud kandidaatide arvu kohta liikuvuse tüüpide, päritoluriikide ja sugude kaupa. Nimekiri liikuvuse tüüpide kaupa tuleb esitada enne esimest vastavat tüüpi liikuvuse algust ning hiljemalt 1. aprilliks aastal n+1.

Liikuvuse korraldamiseks tuleb partnerluse raames:

- partneritel koostada vastastikuse mõistmise memorandum eesmärgiga kindlustada partnerluse usaldusväärne juhtimine ning käsitleda kõiki liikuvuse korraldamisega seotud aspekte. Vastastikuse mõistmise memorandumis tuleks sätestada:
 - partnerite roll ja ülesanded korraldustegevuses (nähtavusega seotud tegevused, teabeedastus, ettevalmistavad akadeemilised tegevused jms);
 - kandidaatide valimise menetlus ja kriteeriumid;
 - konkreetse akadeemilise töökorralduse kindlaksmääramine (sh üliõpilaste puhul kokkulepitud eksamikriteeriumid, välismaal läbitud õppeperioodide akadeemiline tunnustamine ning töötajate puhul õpetatavate kursuste lisamine vastuvõtva ülikooli tavaprogrammi; üliõpilaste ja kursuste hindamise, koolitusprogrammide korraldus jms);
- töötada välja selge strateegia partnerluse edendamiseks ja nähtavaks tegemiseks, sh eelkõige partnerluse veebisait, millel viidatakse selgelt Erasmus Munduse alameetme 2 ning antakse kogu vajalik teave partnerluse akadeemiliste, finants- ja haldusaspektide kohta. Strateegia peab sisaldama tugevat võrgustikutöö komponenti, millega jõuda võimalikult paljude kolmandate riikide ülikoolideni;
- kehtestada üliõpilaste, teadlaste, akadeemiliste ja haldustöötajate valikumenetlus, millega tagatakse valikuprotsessi läbipaistvus ja taotluste võrdne kohtlemine;
- kehtestada liikuvuses osalevate üliõpilaste, akadeemiliste ja haldustöötajate valimise menetlus ja kriteeriumid. Partnerid peavad tagama, et kutse liikuvusstipendiumide kandidaatide taotluste esitamiseks kehtiks vähemalt 45 päeva alates väljastamisest. Tuleks kehtestada selline taotluste esitamise menetlus ja tähtaeg, et kandidaadid saaksid kogu vajaliku teabe piisavalt vara ning neil jääks oma taotluste ettevalmistamiseks ja esitamiseks piisavalt aega;
- pakkuda sobivat keelelist tuge;
- pakkuda üliõpilastele vajalikke teenuseid (nt rahvusvaheline talitus, majutus, nõustamine, abi viisade ja elamislubade saamisel jms), sealhulgas vajaduse korral teenused toetusesaajate pereliikmetele ja erivajadustega toetusesaajatele;
- luua selline kindlustuskava, mis tagab, et üliõpilased on meetme 2 alameetmes 2 osalemise ajal nõuetekohaselt kindlustatud õnnetuste, vigastuste, haiguste jms vastu;
- sõlmida üliõpilastega lepingud, mis käsitlevad individuaalset töökava ning eksamite või teiste hindamisvormide läbimiseks nõutavat töökoormust (nt õpilepingud);
- hõlbustada õppe-, koolitus-, uurimis- ja õpetamisperioodide akadeemilist tunnustamist (ECTSi või teiste ühilduvate süsteemide abil) eesmärgiga soodustada ühise kõrgharidusruumi loomist ja/või rakendamist. Seoses sellega kehtib kõigi partnerite puhul miinimumnõue arvestada välismaal läbitud õppeperioodi õppeprogrammi lahutamatu osana. Koduülikool tagab vastuvõttavas ülikoolis (vastuvõttavas ülikoolides) läbitud õppeperioodi (sh eksamite või teiste hindamisvormide) täieliku akadeemilise tunnustamise. Välismaal õppimise perioodi lõpus annab vastuvõttev ülikool üliõpilasele ning saatvale ülikoolile õpingutulemuste väljavõtte, millega kinnitatakse, et õppeprogramm on läbitud. Soovitav on anda ka diplomilisa;
- sõlmida õppejõududega kokkulepped külalisõppejõu antavate loengutundide kohta, mis peavad moodustama osa kursustest, mida hinnatakse vastuvõtva institutsiooni pakutava kraadi-/diplomiõppe osana;

- näha ette saadetavate üliõpilaste kontrollimise kord;
- kehtestada sisehindamise ja kvaliteedihindamise mehhanismid;
- töötada välja jätkusuutlik strateegia, millega selgitatakse, kuidas liikuvuse raames toimunud vahetused tugevdavad olemasolevaid sidemeid kolmandate riikidega, vastastikust mõistmist, innovatsiooni ja hariduse kvaliteeti asjaomastes kolmandates riikides.

INDIVIDUAALNE LIIKUVUS

Meetme 2 alameetme 2 sihtrühm hõlmab üksnes üliõpilasi ja töötajaid, kes on registreeritud ühe partnerlusprojekti osaleva kõrgharidusasutuse juures.

Üldjuhul:

- ✓ peab liikuvus Euroopast kolmandatesse riikidesse / kolmandatele territooriumidele moodustama vähemalt 60% individuaalsest liikuvusest;
- ✓ ei tohi liikuvus kolmandatest riikidest Euroopasse ületada 40% individuaalsest liikuvusest.

Kõnealune jaotus võib varieeruda sõltuvalt riikide rühmast. Täpsem teave esitatakse vastava konkursikutse suunistes.

Liikuvus võib hõlmata praktikaperioodi (maksimaalselt 3 kuud) vastuvõtva kõrgharidusasutuse partnerite või assotsieerunud liikmetega samas riigis, tingimusel et sellele eelneb vähemalt kuue kuu pikkune välismaal õppimise periood ning seda tunnustatakse üliõpilase õppeprogrammi lahutamatu osana. Praktika tuleb kokku leppida kõigi asjaomaste partneritega ning tagada tuleb pidev kontroll üliõpilaste üle.

Euroopa ülikoolidel soovitatakse enne üliõpilaste või akadeemiliste töötajate saatmise otsust välja selgitada kõigi kolmandate riikide/territooriumide eritingimused ning järgida oma välisministeeriumi nõuandeid.

KESTUS

Projekti kestus võib varieeruda sõltuvalt asjaomastest riikide rühmast, kuid ei tohi ületada 48 kuud. Täpsem teave esitatakse vastava konkursikutse suunistes.

Partnerid peavad liikuvuse kestuse määramisel lähtuma järgnevas tabelis kehtestatud piirmääradest:

<u>Individuaalse liikuvuse tüüp</u>	<u>Partnerluse üliõpilased ja töötajad</u>	
	<u>ELi partnerid</u>	<u>Kolmandate riikide/territooriumide partnerid</u>
<u>Magistrandid</u>	1 akadeemiline semester kuni 1 õppeaasta (maksimaalselt 10 kuud)	1 akadeemiline semester kuni 2 õppeaastat (maksimaalselt 22 kuud)
<u>Doktorandid</u>	<u>6–34 kuud</u>	
<u>Järel doktorid</u>	<u>6–10 kuud</u>	
<u>Töötajad</u>	<u>1–3 kuud</u>	

6.2.3 TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID

Partnerlusprojektide valik toimub täitevasutuse korraldataval konkursil, mille käigus hinnatakse taotluste kvaliteeti akadeemilisi ja korralduslikke aspekte silmas pidades. Kõiki taotlusi hindavad sõltumatud välisekspertid viie järgnevalt esitatud kriteeriumi alusel. Taotlus võib saada maksimaalselt 100% toetust. Taotlusi, mis ei saavuta minimaalset 50% kvaliteedikünnist, põhimõtteliselt ei rahastata.

Kriteeriumid	Osakaal
1. Asjakohasus	25%
2. Panus tippaseme saavutamisse	25%
3. Kvaliteet	50%
<u>3.1 Partnerluse koosseis ja koostöömehhanismid</u>	15%
<u>3.2 Liikuvuse korraldamine ja rakendamine</u>	20%
<u>3.3 Üliõpilastele/töötajatele pakutavad võimalused ja järeelmeetmed</u>	15%
Kokku	100%

1. Asjakohasus (25% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi raames peavad taotlejad kirjeldama, kuidas nende taotlus seostub meetme 2 alameetme 2 eesmärkidega (punkt 6.2) ning kuidas eeldatavad tulemused aitavad täita vastava konkursikutse suunistes määratletud nõudeid.

Käsitletakse järgmisi teemasid:

- partnerlusprojekti geograafiline ulatus;
- projekti tähtsus Euroopa Liidu ja kolmandate riikide/territooriumide vaheliste suhete seisukohast (vt teemavaldkondi vastava konkursikutse suunistest).

2. Panus tippaseme saavutamisse (25% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi puhul osutavad taotlejad, milline on nende taotluse potentsiaal aidata akadeemilisest ja institutsioonilisest seisukohast kaasa tippaseme saavutamisele ja innovatsioonile teadmiste ja oskusteabe siirde abil.

Käsitletakse järgmisi teemasid:

- projekti panus hariduse kvaliteeti, tippaseme saavutamisse ning teadmiste ja oskusteabe siirdesse;
- taotluse potentsiaal tugevdada institutsioonide koostööd, arendada üliõpilaste ja teadlaste õpetamise ja õppimise suutlikkust kõrghariduses, pidades silmas nende edasisi õppimis- ja erialase arengu võimalusi;
- usaldusväärne strateegia eri õppevaldkondade hõlmamiseks ning mõju osalevatele institutsioonidele nendes riikides.

3. Kvaliteet (50% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi puhul peab taotleja selgitama, milliseid meetmeid võetakse liikuvuse kõrgetasemelise korralduse ja rakendamise tagamiseks. Keskendutakse kavandatud partnerlusprojekti suutlikkusele projekti eesmärkide saavutamisel, strateegiatele/menetlustele ja tegevustele liikuvuse korraldamiseks ja rakendamiseks, osalevatele üliõpilastele pakutavatele teenustele ja võimalustele ning sellele, kuidas partnerluse raames kavandatakse tagada kõnealuste üliõpilaste tõhus osalus liikuvuses.

3.1 Partnerluse koosseis ja koostöömehhanismid (15% lõplikust hindest)

Käsitletakse järgmisi teemasid:

- partnerluse mõju mitmekesisuse (partnerid ja assotsieerunud liikmed), taotleja ja partnerite tegevusvõimekuse, nende rahvusvaheliste projektide juhtimise kogemuse seisukohast;
- partnerite kaasatuse ja osaluse tase projektis (nähtavuse suurendamise strateegia, liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate valikumenetlus, ülesannete ja liikuvusega seotud tegevuste jaotus partnerite vahel);
- osalevate organisatsioonide poolt kindlaksmääratud koostöömehhanismide kvaliteet ja usaldusväärsus ning projekti arengu seireks kehtestatud ühised kvaliteedi tagamise mehhanismid (näitajad ja kriteeriumid);
- teabedastuskavade ja koostöömehhanismide kvaliteet (vastastikuse mõistmise memorandum).

3.2 Liikuvuse korraldamine ja rakendamine (20% lõplikust hindest)

Käsitletakse järgmisi teemasid:

- liikuvuse integreeritus partnerinstitutsioonide vahel (st kuidas taotlus vastab nõuetele liikumiste arvu ja tüüpide ning partnerite vahel kavandatud liikuvusvoogude osas);
- liikuvuse nähtavuse, teadlikkuse tõstmise ja süsteemi edendamise tagamiseks kavandatud strateegia ja konkreetsed meetmed;
- meetmed sobiva arvu ja profiiliga üliõpilaste ja töötajate leidmiseks, et tagada kavandatud liikuvusvood, ning ühtlasi suhe liikuvuse ning partnerinstitutsioonide valdkonnateadmiste ning üliõpilaste/töötajate profiili vahel;
- kasutusele võetud meetodid ja kriteeriumid, et tagada erapooletu ja läbipaistev valikumenetlus, mis lähtub kvalifikatsioonist ja võrdsetest võimalustest, ning ühised taotlemis-, valiku-, vastuvõtu- ja eksamimenetluste standardid, milles partnerid on kokku leppinud;
- üliõpilaste eksamite ja ainepunktide tunnustamise ja ülekandmise mehhanismid (ECTSi või teiste samaväärsete mehhanismide kasutamine või diplomilisa kasutamine);
- ettenähtud kvaliteedi tagamise ja hindamise strateegia, mille partnerid on kavandanud projekti käigu üle tõhusa kontrolli tagamiseks (nii akadeemilisest kui ka halduse seisukohast);
- kavandatud lepinguperioodi ja sellele järgneva perioodi jätkusuutlikkuse kava kvaliteet;
- mõju sihtrühmadele ja institutsioonilisele tasandile, sh õpingute tunnustamine partnerite vahel;

- projekti tulemuste käegakatsutav mõju, võimendusefekt ja kapitaliseerimiskava ning tegevuste levitamine Euroopas ja kolmandates riikides.

3.3 Üliõpilastele/töötajatele pakutavad võimalused ja järelmeetmed (15% lõplikust hindest)

Käsitletakse järgmisi teemasid:

- üliõpilastega sõlmitav leping, milles on selgelt kindlaks määratud üliõpilase ja partnerluse õigused, kohustused ja ülesanded seoses üliõpilase liikuvuses osalemise akadeemiliste, finants- ja haldusaspektidega;
- õpileping, milles on kirjeldatud välismaal õppimise programmi ning seda, kuidas programm soodustab õpingute täielikku akadeemilist tunnustamist;
- saabuvate üliõpilaste vastuvõtu praktiline korraldus vastuvõtvas institutsioonis, eelkõige abi viisa ja elamisloa saamisel, haldustugi, majutusvõimalused, keelekursused jms;
- akadeemiliste töötajate kaasamine õppeprogrammi ning haldustöötajate koolituskavade sobivus.

Pärast hindamist koostatakse iga geograafilise rühma kohta parimate taotluste loend. Eelarvevõimaluste piires määratakse kindlaks valitud projektide nimekiri riikide rühma kohta ning varunimekiri.

6.3 RAHASTAMISTINGIMUSED

Antavat toetust võib kasutada punktides 6.2.1 ja 6.2.2 kirjeldatud abikõlblike tegevuste rakendamiseks seotud kulude katmiseks.

Liikuvuse korraldamine

Toetuse osa, mis antakse ülikoolidele liikuvuse korraldamiseks seotud kulude katteks, arvestatakse ühekordse maksena. Ühekordse makse suurus on **10 000 eurot** partnerlusprojektis osaleva institutsiooni kohta.

Individaalstipendiumid

Ühenduse toetus üliõpilaste ja töötajate individuaalseks liikuvuseks on ette nähtud liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate sõidu-, elamis- ja kindlustuskulude ning vajaduse korral õppemaksu tasumiseks.

Nende kulude katmiseks eraldatava toetuse summa arvutatakse ühikuhindade põhjal, mis on esitatud järgmistes tabelites.

Sõidukulud

Järgmisi määrasid kohaldatakse edasi-tagasi piletite ja otsesuunalise (lennul) vahemaa puhul üliõpilase/töötaja päritolukoha (meetme 2 alameetme 1 sihtrühm 2), elukoha (meetme 2 alameetme 1 sihtrühm 3) või saatva ülikooli (meetme 2 alameetme 1 sihtrühm 1 ja meetme 2 alameetme 2) ning teiselt poolt vastuvõtva ülikooli asukoha vahel.

<u>Vahemaa (km)</u>	<u>Kindlaksmääratud summa (eurodes)</u>
<u>< 500</u>	<u>250</u>
<u>500 – 1 000</u>	<u>500</u>
<u>>1 000 – 1 500</u>	<u>750</u>
<u>>1 500 – 2 500</u>	<u>1 000</u>
<u>>2 500 – 5 000</u>	<u>1 500</u>
<u>>5 000 – 10 000</u>	<u>2 000</u>
<u>>10 000</u>	<u>2 500</u>

Ülikoolid katavad individuaalses liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate sõidukulud eespool nimetatud määrade alusel.

Elamiskulud

Osalevad ülikoolid peavad maksma külalisüliõpilasele/-töötajale kogu järgnevalt esitatud tabelis kindlaksmääratud päevaraha. Osa sellest tuleks maksta saabumisel sisseseadmiskulude katteks ning ülejäänud osa tuleb maksta regulaarselt.

Õppemaksud

Partnerkõrgkoolide üliõpilased jätkavad õppemaksu maksmist oma päritoluülikoolis, kuid vastuvõttev kõrgharidusasutus peab kohaldama maksuvabastuspoliitikat (registreerimistasust/õppemaksust loobumist), kui liikumine kestab vähem kui 10 kuud. Kõigil muudel juhtudel on saabuvate üliõpilaste maksimumtasu kuni 3000 eurot õppeaastas üliõpilase kohta ning järeldoktori erialaste õpingute registreerimistasu kuni 5000 eurot. Kui vastuvõttev kõrgharidusasutus nõuab registreerumistasu/õppemaksu maksmist, ei tohi päritolukõrgkool topeltmaksustamise vältimiseks üliõpilastelt samu tasusid nõuda.

Tasu ei tohi nõuda teadusuuringute eesmärgil toimuva järeldoktorite liikuvuse puhul. Järeldoktori õpingutega seotud tasusid põhjendatakse üksikasjalikult taotluses. Vastuvõttev kõrgharidusasutus võib kehtestada saabuvatele üliõpilastele võrdsetel alustel kohalike üliõpilastega väikese lisatasu täiendavate raamatukogu, üliõpilasühenduste, laboritarvete kulude jms eest.

Osalevad ülikoolid ei tohi mingil tingimusel nõuda külalisüliõpilastelt õppemaksu/registreerimistasu, mis ületab eelmistes lõikudes nimetatud summasid, või pidada selliseid tasusid kinni elamiskuludeks ette nähtud toetusest.

Kindlustuskulud

Täitevasutus on kõrgharidusasutustele ette näinud ühikuhinnad liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate kindlustuskulude katmiseks. Ülikoolid peavad tagama individuaalses liikuvuses osalevate saabuvate üliõpilaste ja töötajate täieliku kindlustuskaitse (tervise-, reisi-, õnnetusjuhtumikindlustus).

Viisakulud

Liikuvuses osalevate isikute viisa saamisega seotud kulud võib katta antavast toetusest. Et kiirendada ja hõlbustada üliõpilaste ja töötajate viisa saamise menetlust, soovitatakse valitud partnerlustel kohe, kui nad saavad ametliku kinnituse valituks osutumise kohta, võtta ühendust ja luua sidemed Euroopa Liidu delegatsioonidega ELi partnerriikides ning Euroopa Liidu konsulaatide ja saatkondadega asjaomastes riikides.

Liikuvuse tüüp	Igakuine päevaraha	Kestus	Õppemaks/registreerumistasu	Kindlustus	Maksimumsumma (v.a sõidukulud)
BAKALAUREUSEÕPPE ÜLIÕPILASED	<u>MEETME 2 ALAMEEDE 1 (sihtrühm 1)</u>				
	1000 eurot kuus	<u>6–10 kuud</u> ⁵³	Maksuvabastus juhul, kui liikvusperiood on lühem kui 10 kuud 3000 eurot õppeaastas	<u>75 eurot kuus</u>	<u>13 750 eurot</u>
	<u>Sihtrühm 3</u>				
	<u>1000 eurot kuus</u>	<u>6–34 kuud</u>	<u>3000 eurot õppeaastas</u>	<u>75 eurot kuus</u>	<u>45 550 eurot</u>
MAGISTRANDID	<u>MEETME 2 ALAMEEDE 1 (sihtrühm 1) ja MEETME 2 ALAMEEDE 2</u>				
	<u>1000 eurot kuus</u>	6–10 kuud Euroopa riikide kodanike puhul	<u>Maksuvabastus juhul, kui liikvusperiood on lühem kui 10 kuud</u> <u>3000 eurot õppeaastas</u>	<u>75 eurot kuus</u>	<u>29 650 eurot</u>
		6–22 kuud kolmandate riikide kodanike puhul	<u>Maksuvabastus juhul, kui liikvusperiood on lühem kui 10 kuud</u> <u>3000 eurot õppeaastas</u>		
	<u>MEETME 2 ALAMEEDE 1 (sihtrühmad 2 ja 3)</u>				
<u>1000 eurot kuus</u>	<u>6–22 kuud</u>	<u>3000 eurot õppeaastas</u>	<u>75 eurot kuus</u>	<u>29 650 eurot</u>	
DOKTORANDID	<u>MEETME 2 ALAMEEDE 1 (kõik sihtrühmad) ja MEETME 2 ALAMEEDE 2</u>				
	<u>1500 eurot kuus</u>	<u>6–34 kuud</u>	<u>3000 eurot õppeaastas</u>	<u>75 eurot kuus</u>	<u>62 550 eurot</u>
<u>JÄRELDOKTORID</u>	<u>MEETME 2 ALAMEEDE 1 (kõik sihtrühmad) ja MEETME 2 ALAMEEDE 2</u>				
	<u>1800 eurot kuus</u>	<u>6–10 kuud</u>	Uurimistegevusteks ei kehtestata tasusid Maksimaalselt 5000 eurot õppeaastas järeldoktori erialaõpingute puhul (kirjeldada taotluses)	<u>75 eurot kuus</u>	<u>23 750 eurot</u>
TÖÖTAJAD	<u>MEETME 2 ALAMEEDE 1 (sihtrühm 1) ja MEETME 2 ALAMEEDE 2</u>				
	<u>2500 eurot kuus</u>	<u>1–3 kuud</u>	=	<u>75 eurot kuus</u>	<u>7725 eurot</u>

⁵³ Bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilaste puhul on põhjendatud juhtudel lubatud liikuvuse lühem kestus tingimusel, et täitevasutus on eelnevalt andnud selleks loa.

6.4 LEPINGUTINGIMUSED

Toetusleping

Kui meetme 2 taotlus osutub valituks, koostab täitevasutus eurodes väljendatud summadega ning rahastamistingimusi ja rahastamise taset kirjeldava toetuslepingu. Toetusleping hõlmab nii liikuvuse korraldamiseks ettenähtud rahastust kui ka individuaalstipendiume üliõpilastele ja töötajatele. Täitevasutus ja toetusesaaja allkirjastavad toetuslepingu, mille kestus on kuni 48 kuud.

Toetuslepingu muutmist tuleb kirjalikult taotleda ning täitevasutus peab selle heaks kiitma. Muudatuste tüübid ja nende rakendamise tingimused on täpsustatud toetuslepingule lisatud haldus- ja finantseeskirjades.

Toetuse maksmine

Toetusesaaja saab igal aastal eelmakseid järgnevalt esitatud ajakava kohaselt.

	<u>Esimene eelmakse</u>	<u>Teine eelmakse</u>	<u>Kolmas eelmakse</u>
Projektid, mille liikuvusperiood on kuni 22 kuud (k.a)	<u>70% toetusest</u>	<u>30% toetusest</u>	
Projektid, mille liikuvusperiood on 22–34 kuud	<u>50% toetusest</u>	<u>30% toetusest</u>	<u>20% toetusest</u>

Esimene eelmakse tehakse 45 päeva jooksul pärast seda, kui täitevasutus on toetuslepingu allkirjastanud.

Järgmised eelmaksed võib teha pärast seda, kui toetusesaaja on esitanud ja täitevasutus on heaks kiitnud vahearuande ja maksetaotluse, mis kinnitab, et partnerlus on vähemalt 70% täitevasutuse poolt tehtud eelmaksest ära kasutanud.

Täitevasutus arvutab lõpliku toetuse summa pärast projekti lõpetamist esitatava lõpparuande põhjal. Arvestuse aluseks on finantstingimustes määratletud kindlasummalised toetused ja ühikukulud (vt punkt 6.3).

Vastastikuse mõistmise memorandum

Kõigi partnerluses osalevate institutsioonide juriidilised esindajad ja/või nende määratud esindajad peavad allkirjastama vastastikuse mõistmise memorandumi, et tagada partnerluses osalevate kõrgharidusasutuste piisav pühendumine. See kokkulepe peab käsitlema võimalikult täpselt kõiki akadeemilisi, haldus- ja finantsaspekte, mis on seotud tegevuste rakendamise, juhtimise, järelevalve ja hindamisega, sh individuaalstipendiumide haldamine.

Kõigi partnerite poolt allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandum esitatakse täitevasutusele koos tegevusaruandega, mille esitamise tähtaeg on n+1 aasta 1. aprill.

Üliõpilase leping

Partnerluse ülesanne on tagada kõigi üliõpilaste aktiivne osalus partnerluses. Meetme 2 osalemise eeskirjade piisava läbipaistvuse tagamiseks peavad partnerid selgelt määratlema üliõpilase kohustused ja õigused üliõpilase lepingus, mille pooled programmi alguses sõlmivad. Lepingus tuleks võimalikult

täpselt kindlaks määrata mõlema poole õigused ja kohustused ning see peaks hõlmama järgmisi küsimusi:

- üliõpilaselt nõutav osalemistasu, mida see hõlmab ja (vajaduse korral) mida mitte;
- peamised sündmused õpingukalendris, sh eksamissessioonid;
- õpileping ja õpingutulemuste väljavõte, sh välismaal läbitud õpingute tunnustamine kodukõrgkoolis, vajaduse korral diplomilisa;
- üliõpilase kohustused seoses kursustel/tegevustes osalemise ja akadeemiliste tulemustega ning nende kohustuste täitmata jätmise tagajärjed;
- diplomite tunnustamine.

Toetuslepingu näidised ja lisad on avaldatud Erasmus Munduse veebilehtedel.

6.5 VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA

Väljavalitud taotlustele tehakse finantsanalüüs, mille käigus kavandatud meetmete eest vastutavatelt isikutelt võidakse nõuda lisateavet.

Soovituslik ajakava

Taotlejad peaksid arvestama, et järgmine ajakava esitatakse üksnes teavitamise eesmärgil ja seda võidakse muuta iga-aastase konkursikutse kontekstis.

- 1) ***n-1 aasta detsember:*** iga-aastase konkursikutse avaldamine (sh teave vormi kohta, mida tuleb kasutada, ja muu asjaomase valimisaasta suhtes kohaldatav asjakohane teave).
- 2) ***n aasta aprill:*** taotluste esitamise tähtaeg.
- 3) ***n aasta mai-juuni:*** taotluste hindamine ja valimine.
- 4) ***n aasta juuli:*** toetuste määramise otsus ja valikutulemuste avaldamine
- 5) ***n aasta juuli-september:*** toetuslepingu allkirjastamine partneritega.
- 6) ***n aasta september kuni n+1 aasta detsembri lõpp:*** üliõpilaste liikuvuse algus.
- 7) ***n aasta september kuni projekti lõpp:*** akadeemiliste ja haldustöötajate liikuvuse võimalik algus.
- 8) ***n+1 aasta aprilli lõpp:*** liikuvusnimekirjade täitevasutusele saatmise viimane kuupäev.

7 MEEDE 3: ERASMUS MUNDUSE EDENDUSPROJEKTID

7.1 SISSEJUHATUS

Meetme 3 raames toetatakse riikidevahelisi algatusi, uuringuid, projekte, üritusi ja muid tegevusi, mille eesmärk on parandada Euroopa kõrghariduse atraktiivsust, ligipääsetavust, profiili, mainet ja nähtavust kogu maailmas. Meetme 3 projektid peaksid kaasa aitama:⁵⁴

- Euroopa kõrgharidussektori ning asjakohaste koostööprogrammide ja rahastamiskavade *edendamisele* ja neist teadlikkuse tõstmisele;
- programmi tulemuste ja hea tava näidete *levitamisele*;
- nende tulemuste *kasutamisele* ja süvalaiendamisele institutsioonide ja üksikisiku tasandil.

Programmi esimesel etapil toetati selle meetme (endine meede 4) raames tegevusi, mis pakuvad praegu elluviidava Euroopa kõrgharidusruumi reformi seisukohalt erilist huvi. Iga-aastaste projektikonkursside käigus on välja valitud üle 50 väikese ja keskmise suurusega projekti, mis hõlmasid selliseid valdkondi nagu kvaliteedi tagamine, ainepunktide ja kvalifikatsioonide tunnustamine, akadeemiliste erialade või geograafiliste piirkondade edendamine, rahvusvahelise liikuvuse toetamine jms. Rahastatud on ka Erasmuse temaatiliste võrgustike laiendamist kolmandate riikide asutustele. Toetust saanud projektide kohta on teave aadressil

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_action_4_enhance_attractiveness_2004_2008_en.php.

Lisaks toetati pakkumismenetluste korras teisi projekte, et rahuldada konkreetseid vajadusi, mis olid seotud üldise eesmärgiga muuta Euroopa kõrgharidusruum atraktiivsemaks, nähtavamaks ja läbipaistvamaks üle kogu maailma, näiteks:

- *Arusaamad Euroopa kõrgharidusest kolmandates riikides*
(<http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/acareport.pdf>)
- *Erasmus Munduse üliõpilas- ja vilistlaskogu (EMA)*
(<http://www.em-a.eu>)
- *Erasmus Munduse ülemaailmse edendamise projekt / „Study in Europe” („Õpingud Euroopas”)*
 - Interneti-portaal (vt http://ec.europa.eu/education/study-in-europe/index_en.html),
 - Euroopa kõrgharidusasutuste teavitamise vahend
(http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/toolkit_en.pdf),

⁵⁴ Kaldkirjas sõnade määratlused: vt 2. ptk.

Meetme 3 projektid on programmi teisel etapil jaotatud viide kategooriasse.

	<i>Projekti kategooria</i>	<i>Rakendusmeetod</i>
1	Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse suurendamise projektid; Erasmuse temaatiliste võrgustike rahvusvahelistamine	Projektikonkursid ⁵⁵
2	Olemasolevate Erasmus Munduse projektide rühmitamine (meetme 1 magistrkursused ja doktoriõppekavad + meetme 3 ja endise meetme 4 projektid)	Pakkumismenetlus
3	Erasmus Munduse riiklike struktuuride teavitus- ja edendustegevus	Ainult riikliku struktuuri koostöövõrgule suunatud piiratud projektikonkursid
4	Erasmus Munduse üliõpilas- ja vilistlaskogule (EMA) suunatud teenused	Pakkumismenetlus, mille alusel sõlmitakse raamleping
5	Muud projektid nagu uuringud, eesistujate konverentsid jm edendustegevus	Pakkumismenetlus (v.a eesistujate konverentsid)

Programmijuhendi järgmisi punkte kohaldatakse ÜKSNES nende projektide suhtes, mis kuuluvad esimesse kategooriasse

7.2 ABIKÕLBLIKUSE KRITERIUMID

Järgida tuleb taotluse esitamise tähtaega ja kõiki muid ametlikke toetuse saamise kriteeriume, mis on täpsustatud taotlusvormil.

7.2.1 ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD

Potentsiaalsed toetusesaajad / osalevad organisatsioonid:

- Taotleja / koordineeriv asutus peab olema *abikõblikust taotlejariigist*,⁵⁶ s.o Euroopa Liidu liikmesriigist, EMP-EFTA riigist,⁵⁷ Türgist, Lääne-Balkani riigist⁵⁸ või Šveitsist pärit organisatsioon.
- Kõrgharidusasutuste koostöövõrku käsitatakse ühe osaleva organisatsioonina.
- Abikõblikud osalevad organisatsioonid on:
 - kõigi maailma riikide kõrgharidusasutused;
 - Erasmus Munduse konsortsiumid;
 - kõigi maailma riikide avalik-õiguslikud või eraõiguslikud asutused, mis tegutsevad kõrghariduse valdkonnas;

⁵⁵ Projektikonkursside toimumisaeg sõltub komisjoni iga-aastases tööprogrammis kindlaksmääratud prioriteetidest ja tegevustest.

⁵⁶ Et Euroopa Liidu välise riigi esitatud taotlus oleks meetme 1 raames abikõblik, peab valikuotsuse kuupäevaks (Erasmus Munduse magistrkursuse või ühise doktoriõppekava esimesele läbiviimise korrale eelneva aasta oktoobris) kehtima leping (või vastastikuse mõistmise memorandum või EMP ühiskomitee otsus), milles sätestatakse selle riigi osalemine Erasmus Munduse programmis. Muul juhul käsitatakse asjaomase riigi organisatsioone kolmanda riigi organisatsioonidena, kellel on õigus osaleda projektides, kuid nad ei saa esitada taotlusi ega koordineerida projekte.

⁵⁷ Island, Norra ja Lichtenstein.

⁵⁸ Lääne-Balkani riigid on Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Kosovo, nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 1999. aasta resolutsioonis nr 1244, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Montenegro ja Serbia.

- o Erasmusu temaatilised võrgustikud, mis on välja valitud elukestva õppe programmi Erasmusu allprogrammi raames (neid käsitatakse ühe osaleva organisatsioonina).

Riiklikud organisatsioonid, kes tegutsevad Erasmus Munduse riiklike struktuuridena, ei ole abikõlblikud osalema meetme 3 atraktiivsuse suurendamise projektides.

Partnerluse miinimumkoosseis

Miinimumpartnerlus koosneb:

- atraktiivsuse suurendamise projektide puhul vähemalt kolmest abikõlblikust taotlejariigist⁵⁹ ja vähemalt ühest kolmandast riigist pärit abikõlblikest osalevatest organisatsioonidest;
- Erasmusu temaatiliste võrgustike rahvusvahelistamise puhul võrgustikust ja 15 abikõlblikust osalevast organisatsioonist, kes esindavad vähemalt kümnet kolmandat riiki.

7.2.2 ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED

Meetme 3 tegevusi võidakse ellu viia mis tahes maailma paigas.

Üldiselt peavad meetme 3 projektid:

- olema selge Euroopa mõõtme ja laia geograafilise katvusega;
- olema selge rahvusvahelise (/kolmandate riikide) mõõtmega;
- soodustama kultuuridevahelist dialoogi ja vastastikust mõistmist;
- vältima kattumist teiste ühenduse kõrgharidusprogrammidega; peamiselt teiste ühenduse programmide (nt elukestva õppe programm, Tempuse programm, programm „Aktiivsed noored”, programm „Kodanike Euroopa” jms) ulatusse kuuluvaid projekte ei rahastata;
- olema selgete eesmärkidega, mis vastavad tõendatud vajadustele, selgelt kindlaksmääratud väljundite ja oodatavate tulemustega ning sisaldama projekti ja selle tulemuste rahastamisperioodijärgse jätkusuutlikkuse tagamise kava;
- kestma 12–36 kuud ja algama ajavahemikul taotlemisaasta oktoobrist kuni detsembrini. Nende maksimumkestust saab kuni 12 kuu võrra pikendada üksnes mõjuvatel põhjustel, mis olid taotlejale taotlemise ajal teadmata, ja täitevasutuse eelneval ametlikul heakskiidul;

Projektid, mis ei ole abikõlblikud, on järgmised:

- projektid, mis tegelevad üksikutest Erasmus Munduse ühistest õppekavadest teavitamise kampaaniatega;
- projektid, mille eesmärk on uute Erasmus Munduse ühiste õppekavade väljatöötamine;
- projektid, mille eesmärk on edendada ühtainust ülikooli / Erasmus Munduse riikliku struktuuri;

Abikõlblike tegevuste ja projektide näited:

- projektid, mis on seotud riikide või riikide rühmadega, kus on rahvusvahelist üliõpilaste liikuvust;

⁵⁹ Taotlejail tuleb arvestada, et juhul kui minimaalne projektis osalev partnerlus hõlmab Euroopa Liidu välise riigi asutust ja kui see riik ei ole taotluse esitamise tähtajaks programmiga ametlikult ühinenud, ei ole taotlus abikõlblik. Kuni tema osalust kehtestava lepingu jõustumiseni on seepärast soovitatav kaasata nende riikide asutused projekti miinimumpartnerlust täiendavate partneritena.

- projektid, mille eesmärk on luua teabe- ja teabevahetuse vahendeid Euroopa kõrghariduse nähtavuse parandamiseks rahvusvahelisel tasandil;
- ürituste, kampaaniate ja rändnäituste toetamine tulemuste levitamiseks ja kasutamiseks, ühendades projekte ja potentsiaalseid kolmandate riikide kasutajaid, pöörates erilist tähelepanu Euroopa kõrghariduse edendamisele;
- Euroopa kõrghariduse ligipääsetavuse parandamise, kolmandate riikide üliõpilaste Euroopas õppimise soodustamise või ülemeremaade üliõpilastega seotud teenuste parandamise projektid.
- teabevahendite ja innovatiivsete instrumentide arendamine järgmistes valdkondades:
 - ✓ Euroopa kõrgharidusasutustesse ja Euroopa riikidesse pääsemise kohta: õppeviisadega seotud küsimused, kõrgharidusasutuste vastuvõtutasemed, kraadide ja kvalifikatsioonide tunnustamine;
 - ✓ kolmandate riikide üliõpilastele osutatavate teenuste (akadeemiline nõustamine ja juhendamine, Euroopa-sisese liikuvuse soodustamine jms) kvaliteedi parandamiseks Euroopa kõrgharidusasutuste rahvusvahelistes talitustes;
 - ✓ erineva kultuuri- ja usulise taustaga üliõpilaste integreerimise meetodid: materjalide koostamine kultuuriliseks ettevalmistuseks, nõuandeteenused, keeleõppematerjalid.
- Teavitus-, edendus- ja/või levitusüritused (seminarid, õpikojad, konverentsid jms) järgmistel teemadel:
 - ✓ Euroopa kvalifikatsioonide tunnustamine väljaspool Euroopat ja kolmandates riikides omandatud kvalifikatsioonide tunnustamine Euroopas;
 - ✓ *Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku*, ECTS-süsteemi, diplomilisa jms kasutamine;
 - ✓ Erasmus Munduse programm ja selle tulemused;
 - ✓ kõrghariduse ja teaduse ning kõrghariduse ja ettevõtluse/ettevõtete vaheliste sidemete loomise ja potentsiaalsete sünergiate kasutamise strateegiad.

Lisaks kõigile eespool kirjeldatud abikõlblikkuse kriteeriumidele peavad ***Erasmus Munduse temaatiliste võrgustike rahvusvahelistamise kontekstis rakendatavad meetmed:***

- olema seotud võrgustiku kolmandate riikide mõõtmega, kolmandate riikide partnerite kohalike vajadustega ja põhinema osalevate asutuste omavahelisel kogemuste vahetamisel;
- olema suunatud kas akadeemilise eriala, erialade rühma või mitut eriala hõlmava valdkonna rahvusvahelise mõõtme arendamisele/edendamisele või kõrghariduse korralduse, juhtimise, haldamise või rahastamise konkreetsete aspektide parandamisele ja ajakohastamisele;
- toimuma enne nendega seotud Erasmuse temaatilise võrgustiku toetuse lepingu kehtivuse lõppkuupäeva.

Taotlejaid kutsutakse asjakohastel juhtudel üles kaasama Erasmus Munduse üliõpilas- ja vilistlaskogu.

7.3 VALIKUKRITEERIUMID

TEHNILINE SUUTLIKKUS

Lisaks punktis 3.3 nõutud elementidele peavad organisatsioonid oma tehnilise suutlikkuse hindamise võimaldamiseks esitama koos taotlusega:

- o loetelu projektidest, mida taotleja ja teised osalevad organisatsioonid on asjakohases valdkonnas juba ellu viinud;
- o kõrghariduse valdkonnas tegutsevad organisatsioonid, kes ei ole kõrgharidusasutused, oma peamiste kõrgharidusega seotud tegevuste kirjelduse.

FINANTSSUUTLIKKUS

Lisaks punktis 3.3 nõutud elementidele peavad organisatsioonid oma finantssuutlikkuse hindamise võimaldamiseks esitama⁶⁰ koos taotlusega:

- o taotleja / koordineeriva organisatsiooni kasumi- ja kahjumiaruande koos bilansiaruandega viimase lõppenud majandusaasta kohta;
- o taotleja / koordineeriva organisatsiooni poolt nõuetekohaselt täidetud finantssuutlikkuse vormi (see vorm on aadressil <http://eacea.ec.europa.eu/static/en/mundus/index.htm>);
- o kui toetustaotlus ületab 300 000 eurot, siis tunnustatud audiitori koostatud välisauditi aruande. Selle aruandega kinnitatakse viimase saadaoleva aasta raamatupidamisarvestus ja antakse hinnang taotleja finantssuutlikkusele.⁶¹

Kui täitevasutus leiab esitatud dokumentide põhjal, et finantssuutlikkus ei ole tõendatud või ei ole rahuldav, võib ta taotluse tagasi lükata, paluda lisateavet, nõuda tagatist (vt allpool punkti 7.6) ja/või pakkuda eelfinantseerimiseta toetuslepingut.

7.4 TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID

Meetme 2 taotlused valitakse välja täitevasutuse korraldatud konkursi põhjal, lähtudes taotluse kvaliteedile sisulisest ja korralduslikust vaatepunktist antud hinnangust. Hindamisel võetakse aluseks **järgmised viis toetuse määramise kriteeriumi:**

Kriteerium	Kaal
<i>Projekti asjakohasus seoses Erasmus Munduse programmiga</i>	20%
<i>Projekti potentsiaalne ja eeldatav mõju, et aidata terves maailmas tugevdada Euroopa kõrghariduse atraktiivust</i>	20%
<i>Projekti tulemuste ja sellest saadavate kogemuste levitamise korraldamine, jätkusuutlikkuse kavad ning tulemuste pikaajaline kasutamine</i>	20%
<i>Partnerluse koosseis ja koostöömehhanismid</i>	20%
<i>Töökava ja eelarve</i>	20%

Projekti asjakohasus seoses Erasmus Munduse programmiga (20% lõplikust hindest):

- projekti põhjendus ja taust, sh vajaduste analüüs Euroopa ja Euroopa-välisest vaatenurgast;
- projekti üldised ja konkreetsed eesmärgid;
- prognoositud tulemuste/projektide sobivus ja kvaliteet;

⁶⁰ Neid kohustusi ei ole avalik-õiguslikel asutustel, kesk- või kõrgharidusasutustel ning avalik-õiguslikel rahvusvahelistel organisatsioonidel.

⁶¹ Seda kohustust ei ole solidaarse vastutusega toetusesaajatel mitme toetusesaajaga lepingute puhul.

- projekti Euroopa ja rahvusvaheline mõõde ning selle euroopalik lisaväärtus olemasolevate projektidega võrreldes.

Projekti potentsiaalne ja eeldatav mõju, et aidata terves maailmas tugevdada Euroopa kõrghariduse atraktiivust (20% lõplikust hindest):

- projektis kavandatud konkreetsed meetmed Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse suurendamiseks;
- põhitegevuse ja tulemuste/toodete potentsiaalne ja eeldatav mõju Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse suurendamisele ja sihtrühmadele (kes on kas projekti otseselt kaasatud või saavad projektist kaudset kasu);

Partnerluse koosseis ja koostöömehhanismid (20% lõplikust hindest):

- partnerluse koosseisu mitmekesisus (organisatsiooni liigi, geograafilise katvuse jms poolest), tõendatud asjatundlikkus ja vastastikune täiendavus, sh Euroopa ja kolmanda riigi partnerite kaasatuse tase;
- osalevate organisatsioonide poolt kindlaksmääratud koostöömehhanismide kvaliteet ja usaldusväärsus (vastastikuse mõistmise memorandum / partnerlusleping).

Projekti tulemuste ja sellest saadavate kogemuste levitamise korraldamine, jätkusuutlikkuse kavad ning tulemuste pikaajaline kasutamine (20% lõplikust hindest):

- projekti tulemuste ja kogemuste nähtavuse ja ülemaailmse edendamise tagamiseks kavandatud meetmed (nt veebileht, üritused);
- tulemuste pikaajaliseks kasutamiseks (nii osalevate organisatsioonide kui ka muude asjakohaste organisatsioonide/asutuste poolt kohalikul, piirkondlikul, riiklikul või rahvusvahelisel tasandil) ette nähtud jätkusuutlikkuse kava kvaliteet.

Töökava ja eelarve (20% lõplikust hindest):

- kavandatud tulemuste/toodete saavutamiseks kavandatud tegevuste asjakohasus, teostatavus ja planeerimine;
- prognoositava eelarve ja personali asjakohasus ja sobivus (kulutõhusus) seoses kavandatud tegevuste ja oodatavate tulemustega;
- järelevalve- ja hindamiskava olemasolu ja kvaliteet;
- projekti arengu seireks kehtestatud ühised kvaliteedi tagamise mehhanismid.

7.5 FINANTSTINGIMUSED

Üldised põhimõtted

- Euroopa Liidu toetus ei kata üle 75% abikõlblikest kuludest;
- toetusetaotlus peab sisaldama üksikasjalikku eelarveprognoosi, kus kõik summad on väljendatud eurodes; väljaspool euroala asuvast riigist pärit taotlejad peavad kasutama asjakohase konkursikutse avaldamise kuupäeval Euroopa Liidu Teataja C-seerias avaldatud vahetuskursse;
- taotlusele lisatud prognoositava eelarve tulud ja kulud peavad olema tasakaalus ning kõik ühenduse eelarvest rahastamiseks kõlblikud kulud peavad olema selgelt näidatud; taotleja peab näitama igasuguse muu rahastamise allika ja rahasummade suuruse, mis on sama projekti jaoks saadud või taotletud;

- prognoositava eelarve tulude poolel näidatud omavahendite protsent loetakse tagatuks ja lõpliku raamatupidamisaruande tulude poolele tuleb kanda vähemalt sama protsent.

Kulude abikõlblikkus

Toetusesaajate kantud kulud on ***abikõlblikud***, kui need on:

- tekkinud toetuslepingus märgitud kulutuste abikõlblikkusperioodil;
- projektiga otseselt seotud ja toetuslepingule lisatud heakskiidetud eelarves ette nähtud;
- toetust saava projekti rakendamiseks vajalikud;
- kindlakstehtavad ja kontrollitavad, eelkõige toetusesaajate raamatupidamisdokumentides kajastatud ning toetusesaajate asukohajärgses riigis kohaldatavate raamatupidamisstandardite ja toetusesaajate tavaliste kuluarvestuspõhimõtete kohaselt kindlaks määratud;
- kooskõlas kohaldatava maksu- ja sotsiaalõigusega;
- otstarbekad, põhjendatud ja usaldusväärse finantsjuhtimise nõuetele vastavad, eelkõige seoses säästlikkuse ja tõhususega;
- kooskõlas toetuslepingus ja selle lisades sätestatud eeskirjadega.

Toetusesaaja organisatsioonisisemed raamatupidamis- ja auditeerimismenetlused peavad võimaldama otseselt kontrollida projektiga seotud kulude ja tulude vastavust raamatupidamisaruannetele ja alusdokumentidele.

Eelkõige ***on abikõlblikud järgmised otsesed kulud***, kui need vastavad eelmises lõigus nimetatud kriteeriumidele:

- projekti elluviiva ***personali kulud***, mis koosnevad tegelikest töötasudest ning sotsiaalkindlustusmaksetest ja muudest töötasus sisalduvatest kohustuslikest kuludest, tingimusel et need kulud vastavad põhimõtteliselt toetusesaajate tavalisele töötasupoliitikale. Need kulud peavad olema toetusesaajate tegelikult kantud kulud;
- projektis osaleva personali ***sõidu- ja päevaraha*** (koosolekuteks, konverentsideks, täitevasutuse korraldatud koordineerijate seminari, teadusuuringute jms jaoks), tingimusel et see on kooskõlas toetusesaajate kulude tavapärase hüvitamise praktikaga ja ei ületa komisjoni poolt igal aastal heakskiidetavat määra;
- uute või kasutatud ***seadmete ostmine***, tingimusel et need kulud ei ületa 10% kogukuludest ja et nende väärtus kantakse kuludesse vastavalt toetusesaajate suhtes kohaldatavatele maksu- ja raamatupidamiseeskirjadele, mis on samasuguste esemete puhul üldtunnustatud. Täitevasutus võib arvesse võtta üksnes seadmete amortisatsiooni seda osa, mis vastab nende kasutusele meetme/projekti heaks ning nende tegelikule kasutusele meetme rakendamisel, välja arvatud kui selle kasutamise laad ja/või kontekst õigustavad täitevasutuse teistsugust toimimist;
- ***tarbekaupade ja inventariga*** seotud kulud, tingimusel et need on tuvastatavad ja projektiga seotud;
- ***projekti elluviimiseks sõlmitud allhankelepingutega*** kaasnevad kulud, tingimusel et toetuslepingus sätestatud tingimused on täidetud;
- kulud, mis tulenevad otseselt ***projekti tulemustega seotud nõuetest*** (teabe levitamine, meetme/projekti erihindamine, auditid, tõlked, reprodutseerimine jms), sealhulgas vajaduse korral tasu finantsteenuste osutamise eest (eelkõige finantstagatistega seotud kulud);

Kindlaksmääratud summat, mis ei ületa 7% projekti abikõlblikest otsestest kuludest, peetakse **abikõlblikeks kaudseteks kuludeks**, mille moodustavad toetusesaajate üldised halduskulud, mida saab käsitada projektiga seotutena.

- kaudsed kulud ei tohi sisaldada mõne teise eelarverubriigi all kajastatud kulusid;
- kaudsed kulud ei ole abikõlblikud, kui toetusesaaja juba saab komisjonilt või täitevasutuselt tegevustoetust.

Abikõlbmatud kulud on:

- kapitalitulu;
- võlad ja võlgade teenindamise kulud;
- eraldised kahjudeks või võimalikeks tulevasteks kohustusteks;
- võlgnetavad intressid;
- ebatõenäoliselt laekuvad võlad;
- valuutakursi muutustest tingitud kahjud;
- käibemaks, välja arvatud juhul kui toetusesaajad suudavad tõendada, et nad ei saa seda tagasi nõuda;
- toetusesaajate deklareeritud kulud, mis on kaetud mõne teise ühenduse toetust saava meetme või tööprogrammiga;
- ülemäärased või mõtlematud kulud;
- projektis osalevate isikute asendamise kulud, välja arvatud täitevasutuse eelneva nõusoleku korral;
- mitterahalised toetused.

7.6 LEPINGUTINGIMUSED

Toetusleping

Kui taotlus rahuldatakse, koostab täitevasutus eurodes väljendatud summadega ning rahastamistingimusi ja rahastamise taset kirjeldava *toetuslepingu*. Toetusleping sõlmitakse täitevasutuse ja toetusesaaja vahel ning see kehtib 12–36 kuud.

Olenevalt asjaomase projekti liigist sõlmitakse kahesuguseid lepinguid.

- Väljavalitud projektide puhul, mille eesmärk on suurendada **Euroopa kõrghariduse atraktiivsust**, pakutakse iga valitud projekti koordineerijale ja osalevatele organisatsioonidele (/kaastoetusesaajatele) *mitme toetusesaajaga toetuslepingut*. Sellise lepingu puhul volitavad kaastoetusesaajad koordineerijat nõuetekohaselt kinnitatud dokumendiga (volitus) kandma lepingu rakendamise eest täielikku õiguslikku vastutust ja nõustuvad tegema kõik, mis on nende võimuses, et aidata koordineerijal oma lepingulisi kohustusi täita; selleks et kõik projekti käigus kantud kulud peetaks abikõlblikuks, tuleb need kajastada toetusesaajate raamatupidamisdokumentides vastavalt toetusesaajate asukohariigis kohaldatavatele raamatupidamisstandarditele ja nende tavapärasele kuluarvestustavale.
- Väljavalitud projektide puhul, mille eesmärk on **Erasmuse temaatiliste võrgustike rahvusvahelistamine**, pakutakse koordineerijale *ühe toetusesaajaga toetuslepingut*. Koordineerija kannab täitevasutuse ees juriidilist esma- ja ainuvastutust lepingu nõuetekohase täitmise eest.

Abikõlblikeks peetakse üksnes neid kulusid, mis on kantud projekti käigus ja mis on koordineerija raamatupidamisdokumentides nõuetekohaselt kajastatud vastavalt koordineerija asukohariigis kohaldatavatele raamatupidamispõhimõtetele.

Toetusleping tuleb allkirjastada ja viivitamata täitevasutusele tagasi saata. Täitevasutus kirjutab lepingule alla viimasena.

Toetuse maksmine

Esimene eelmakse, mis moodustab 40% (üheaastaste projektide puhul 80%) kavandatud toetusest, makstakse toetusesaajale 45 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil viimane pool lepingule alla kirjutab ja saadakse kõik vajalikud tagatised. See eelmakse on ette nähtud selleks, et anda toetusesaajale vaba raha.

Vajaduse korral (projektide puhul, mis kestavad üle ühe aasta) tehakse ***teine eelmakse***, mille suurus on 40% kavandatud toetusest. Täitevasutus maksab selle 90 päeva jooksul pärast projekti rakendamise aruande esitamist, kui täitevasutus on selle sisu heaks kiitnud. Teise eelmakse saab teha üksnes siis, kui partnerlus on ära kasutanud vähemalt 70% eelmisest eelmaksest.

Täitevasutus arvutab ***toetuse lõpliku summa*** ja toetusesaajale vajaduse korral tehtava lõppmakse pärast projekti lõpetamist esitatava lõpparuande põhjal. Kui abikõlblikud kulud, mida organisatsioon on projekti käigus tegelikult kandnud, on prognoositust väiksemad, kohaldab täitevasutus tegelike kulude suhtes oma rahastamismäära ja vajaduse korral peab toetusesaaja eelmaksetega üle kantud liigsed summad tagasi maksuma. Täitevasutus kindlustab, et lõplik toetus ei too toetusesaajatele kasumit.

Tagatis

Organisatsioonilt, kellele on määratud toetus, võidakse enne eelmakse tegemist nõuda tagatist, et piirata selle maksmisega seotud finantsriske (vt eespool punktid 3.3 ja 7.3.2). Selle tagatise eesmärk on panna pank või finantseerimisasutus, kolmas isik või teised toetusesaajad vastutama toetusesaaja kohustuste eest tagasivõtmata ja täiendavalt või esimesel nõudmisel väljamakstava tagasivõetamatu tagatise andjana.

Selle eurodes väljendatud finantstagatise annab ühes Euroopa Liidu liikmesriigis registreeritud tunnustatud pank või finantseerimisasutus.

Tagatise võib asendada sama toetuslepingu poolteks olevate meetmetoetuse saajate ühistagatiseaga.

Tagatis vabastatakse toetuslepingus sätestatud tingimuste kohaselt, kui eelmakse arvatakse järk-järgult maha toetusesaajale tehtavatest vahemaksetest või lõppmaksetest.

Allhanked ja hankelepingud

Kui meetme/projekti rakendamine eeldab allhangete kasutamist või hankelepingu sõlmimist, peavad toetusesaajad ja vajaduse korral tema partnerid korraldama hankekonkursi, kohaldades asjakohaseid eeskirju. Hankekonkursi puhul tuleb leping sõlmida parima hinna ja kvaliteedi suhtega pakkumise esitajaga, järgides läbipaistvuse ja võimalike alltöövõtjate võrdse kohtlemise põhimõtet ning vältides huvide konflikti. Pakkumismenetlus tuleb täpselt dokumenteerida ja kõik dokumendid tuleb säilitada võimaliku auditi jaoks.

7.7 VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA

Lisaks eespool punktis 3.3 öeldule tuleb meetme 3 taotlused saata täitevasutusele taotlusvormil näidatud aadressil.

Väljavalitud taotlustele tehakse finantsanalüüs, mille käigus võidakse kavandatud meetmete eest vastutavatelt isikutelt nõuda lisateavet ja vajaduse korral tagatisi.

Soovituslik ajakava

Taotlejad peaksid arvestama, et alljärgmine ajakava esitatakse üksnes teavitamise eesmärgil ja seda võidakse iga-aastase konkursikutse kontekstis muuta.

- 1) ***n-1. aasta detsember / n. aasta jaanuar:*** konkursikutse (sh teave taotluse esitamise tähtaja kohta, vormi kohta, mida tuleb kasutada, ja muu asjaomase valikuaasta suhtes kohaldatav asjakohane teave) avaldamine.
- 2) ***30. aprill:*** taotluste esitamine.
- 3) ***Mai-juuni:*** taotluste hindamine ja valimine.
- 4) ***Juuli-august:*** taotlejatele teatatakse valikutulemused ja väljavalitud projektidele saadetakse toetuslepingud.
- 5) ***n. aasta oktoober-detsember:*** projektitegevuste algus.

8 LISAD

8.1 ERASMUS MUNDUSE RIIKLIKE STRUKTUURIDE LOETELU

http://ec.europa.eu/education/erasmus-mundus/doc1515_en.htm

8.2 EUROOPA KOMISJONI DELEGATSIOONIDE LOETELU

http://ec.europa.eu/external_relations/delegations/web_en.htm

8.3 KASULIKUD INTERNETI-AADRESSID JA DOKUMENDID

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse tegevusprogramm Erasmus Mundus (2009–2013)

<http://eur-lex.europa.eu/lexuriserv/lexuriserv.do?uri=oj:l:2008:340:0083:0098:et:pdf>

ERASMUS MUNDUSE KODULEHT EUROOPA KOMISJONI HARIDUSE JA KULTUURI PEADIREKTORAADI VEEBILEHEL

http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm

EUROOPA KOMISJONI VÄLISKOOSTÖÖ PROGRAMMID

http://ec.europa.eu/europeaid/index_et.htm

ERASMUS MUNDUSE KODULEHT TÄITEVASUTUSE VEEBILEHEL

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

PROJEKTI „STUDY IN EUROPE” („ÕPINGUD EUROOPAS”) VEEBILEHT

http://ec.europa.eu/education/study-in-europe/index_en.html

ERASMUS MUNDUSE ÜLIÕPILAS- JA VILISTLASKOGU (EMA) VEEBILEHT

<http://www.em-a.eu>